

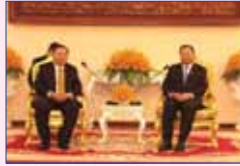
សម្បត្តិសង្គម

ក្រុងប្រាសាទ

THE PRACHEACHUN MAGAZINE

ឆ្នាំទី១៦ លេខ ១៨៩ ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ ២០១៧

កម្ពុជា-មីយ៉ាន់ម៉ា ពង្រឹងបាន
ទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហ
ប្រតិបត្តិការកាន់តែរឹងមាំ

ទស្សនកិច្ចរបស់កងកម្លាំង
មីន ឆ្នាំងច័ន្ទវាង កាន់តែពង្រឹង
បានចំណងសាមគ្គីភាពជាប្រពៃណី
រវាងប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-ឡាវ

រដ្ឋសភា បើកសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ អនុម័ត
សេចក្តីស្នើរសាធារណៈកម្មច្បាប់
ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ

សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** :
អ្នកណាបំផ្លាញសន្តិភាព និងគ្មានការ.....
* កម្ពុជាមិនអាចទទួលយកនូវការ.....
* មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជាប្រសិទ្ធភាពនៃមិនមែន.....

៥

៧

៩

១០

ទិព្វនាយក :

លោក តាក ស៊ុនធី
គណៈកម្មការទិព្វ

១. លោក ខៀវ ណារី
២. លោក អ៊ឹម សុន្ទរៈ
៣. លោក វង្ស សារុំធី
៤. លោក ទាវ សារៈមុនី
៥. លោក សុខ សុផាន

លេខាទិព្វ

១. លោក ជុំ សម្បត្តិ
២. លោក ម៉ក់ ឈិន

អ្នកបកប្រែភាសា

១. លោកស្រី ម៉ែន នារីសោភ័ត

អ្នកថតរូប

១. លោក សុផាត វិរៈមុនី

វិចិត្រករ

១. លោក ធា សារុំធី

អាសយដ្ឋាន :

លេខ ២០៣

មហាវិថី ព្រះនរោត្តម

ភ្នំពេញ-កម្ពុជា

ទូរស័ព្ទលេខ :

០២៣ ២១៩ ០៦៥

Address :

No 203 Preah

Norodom Bld.

Phnom Penh Cambodia

Tel : 023 219 065

ក្របបង្គោល

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន

អញ្ជើញចូលរួម

ក្នុងពិធីសម្ពោធស្ថាន

មិត្តភាពកម្ពុជា ចិន កោះធំ

ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល

(ថ្ងៃទី ១៣.០២.២០១៧)

សមិទ្ធផលធំៗចំនួន៧
ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃ
សម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ ២០១៦
កន្លងទៅ

១៤

សម្តេចកិត្តិ **សាវណ្ណ**
អំពាវនាវឲ្យប្រជាជនចូលរួម
បោះឆ្នោតជ្រើសរើស
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់
នៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ខាងមុខ

១៦

មាតិកា
Contents

វិចារណកថា : វិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរដ្ឋសភានិងច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ជំហានទៅមុខ
យ៉ាងត្រឹមត្រូវនៃប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិវិធីនៅកម្ពុជា

Editorial : Amendments of the National Assembly's International Regulation and Law
on Political Parties –Correct Steps Forwards of Democracy and Rule of Law in Cambodia ..

⇒ **បំណុលដែលអាមេរិកទារព័កម្ពុជា គឺជាបំណុលកខ្វក់**

- ⇒ លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ១៧
- ⇒ សកម្មភាពសមាជិក រដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស ១៨
- ⇒ សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស ២១
- ⇒ វិស័យវីនៅកម្ពុជា និងក្តីសង្ឃឹមទៅអនាគត ២៣
- ⇒ វិស័យនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការលើក
កម្ពស់ជីវភាពប្រជាជន ២៤
- ⇒ អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ជាតិ ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ២៦
- ⇒ អំពីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើស
ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី ៤ ឆ្នាំ ២០១៧ ២៧
- ⇒ ចំណេះដឹងទូទៅ : តើសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសចិនជះឥទ្ធិពលយ៉ាងដូចម្តេចដល់សេដ្ឋកិច្ច
ពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ នេះ?..... ២៩
- ⇒ កំណាព្យ : ភ្លោកប្រជាប្រិយ.....សំណើច..... ៣១

វិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរដ្ឋសភានិងច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ជំហានដំបូងយ៉ាងត្រឹមត្រូវនៃប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិរដ្ឋនៅកម្ពុជា

Amendments of the National Assembly's Internal Regulation and Law on Political Parties –Correct Steps Forwards of Democracy and Rule of Law in Cambodia

បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាមានសន្តិភាព ស្ថិរភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈរឹងមាំ សេដ្ឋកិច្ចជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍក្នុងសន្ទុះដ៏ខ្លាំងក្លា កិត្តិយស និងកិត្យានុភាពជាតិត្រូវបានលើកកម្ពស់នៅលើឆាកអន្តរជាតិ ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកាន់តែបានប្រសើរឡើង ឯលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរី ពហុបក្សក៏កាន់តែរីកលូតលាស់ និងចាក់ឫសជ្រៅនៅក្នុងសង្គមជាតិ។ ការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានទាំងអស់នេះ គឺជាមោទនភាពដ៏ថ្លៃថ្លាបំផុតនៃប្រជាជាតិកម្ពុជា។ ជាមួយនឹងការរីកចម្រើននេះ ក៏ទាមទារឲ្យមានការពិនិត្យ កែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមលើចំណុចផ្សេងៗផងដែរ ជាពិសេសទាក់ទងទៅនឹងវិស័យច្បាប់ ឲ្យឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពរនៃសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងថ្មី ដើម្បីធានាដល់ការបន្តពង្រឹងពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិរដ្ឋ, ការប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រសិទ្ធភាពនៃស្ថាប័នរដ្ឋ, ការរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ក៏ដូចជាដើម្បីឲ្យគណបក្ស និងអ្នកនយោបាយកាន់តែមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះផលប្រយោជន៍ជាតិ។

ផ្តើមពីសំណូមពរនេះ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ រដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានអនុម័តវិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ហើយនៅថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ រដ្ឋសភាក៏បានអនុម័តវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានធ្វើសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះឡើង អាស្រ័យដោយបានឃើញច្បាស់ថា គណបក្សប្រឆាំងគ្នានភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការអនុវត្តវប្បធម៌សន្តោសតាមគោលការណ៍ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា និងគ្មានឆន្ទៈពិតប្រាកដក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ ដើម្បីពង្រឹងនីតិរដ្ឋឡើយដោយបានប្រើប្រាស់យន្តការរបស់សភា បង្កជាបញ្ហាលំបាកស្មុគស្មាញមិនចេះចប់ និងបំពានលើច្បាប់ទៅវិញ។ តាមរយៈវិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរដ្ឋសភា គឺបាន៖ ១-បញ្ចប់ការបកស្រាយខុសគ្នានូវប្រការ ៤៨ថ្មី (បី) នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរដ្ឋសភា ២-បញ្ចប់ការបំពានអំណាចតុលាការតាមរយៈប្រការ ៤៨ថ្មី (បី) ៣-បញ្ចប់វប្បធម៌សំឡេងភាគតិចយកសំឡេងភាគច្រើនធ្វើជាចំណាប់ខ្លាំង ៤-បញ្ចប់ការចោទប្រកាន់ថា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមិនចង់ជួប ចរចា និង៥-មិនចាំបាច់ចំណាយថវិការដ្ឋក្នុងការទិញរថយន្ត និងសម្ភារៈធ្វើការរបស់ក្រុមសំឡេងភាគច្រើន និងក្រុមសំឡេងភាគតិច។

ចំពោះការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីជំហានដ៏ចាំបាច់ និងត្រឹមត្រូវក្នុងការពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរី ពហុបក្ស និងនីតិរដ្ឋ ដើម្បីឲ្យការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់កាន់តែធានាបាននូវភាពត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ និងកាន់តែមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ឡើងចំពោះផលប្រយោជន៍

Presently, Cambodia is enjoying peace, stability, security, firm public order, strong national economic development, while national honor and prestige raised high in the international arena. People's living conditions improve, while liberal and pluralistic democracy is making progress and deepening roots in our society. Changes in positive sense are prides of the Cambodian nation. Along with such progress, it requires adjustments and supplements into various points relating to laws to respond to demand of new situation for guaranteeing continued expanding democracy, rule of law, effective functioning of state institutions, guaranteeing of political stability and socio-economic development, and assuring sense of responsibility on national interests among politicians.

Commencing from this requirement, on 31 January 2017, the National Assembly of the Kingdom of Cambodia adopted an amendment of the National Assembly's internal regulation, and on 20 February 2017, an amendment of the Law on Political Parties. The National Assembly members of the Cambodian People's Party adopted the internal regulation on ground that the opposition parties have been unfaithful to implementing dialogue culture according to the agreed principles and unwilling to implement laws to strengthen rule of law by making various mechanisms of the National Assembly to endlessly create obstacles and to abuse laws. In amending the National Assembly's internal regulation, it has ended, firstly, different interpretations of the new 48(iii) Article of the regulation; secondly, abuse of power of the court through the new 48(iii) Article; thirdly, holding the majority hostage by the minority; fourthly, accusation that the Cambodian People's Party did not want to negotiate. Fifthly, it is not necessary to make state expenses for purchases of cars and other materials for the Majority and Minority working groups.

As for the amendment of the law on political parties, it also reflects necessary and correct steps to strengthen liberal and pluralistic democracy and rule of law for all political parties to function justly according to the Constitution and laws, and therefore to have a higher sense of responsibility for interests of the nation and people. Why is it necessary to carry out amendment of the Law on Political Parties? It is to everyone's understanding that adoption of the Law on Political Parties on 28 October 1997 by the first legislative term of the National Assembly was at the time that the country was busy in putting together a national structure, while writing of the law had taken not enough time. Hence, the law embodied shortcomings, was

របស់ជាតិ និងប្រជាជន។ ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ? គួររំលឹកថា ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយត្រូវបានរដ្ឋសភានីតិកាលទី១ អនុម័តនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលនៅពេលនោះ ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធប្រទេសជាតិកំពុងមានការមមាញឹកយ៉ាងខ្លាំង ឯការកសាងច្បាប់នេះក៏មានរយៈពេលខ្លីធ្វើឲ្យច្បាប់នេះនៅមានភាពខ្វះខាត មិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងមិនពេញលេញក្នុងការអនុវត្ត។ ទោះយ៉ាងនេះក្តីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលបានដឹកនាំប្រទេសតាមរយៈជ័យជម្នះក្នុងការឆ្នោតជាបន្តបន្ទាប់ និងបណ្តាគណបក្សនយោបាយផ្សេងៗទៀត បានអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះជិត២០ ឆ្នាំមកហើយ។ ក្នុងរយៈពេលជិត២០ ឆ្នាំមកនេះ ឆ្លងតាមការប្រតិបត្តិជាក់ស្តែងបានបង្ហាញអំពីភាពខ្វះខាតនៃច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ដែលបានអនុម័តនៅឆ្នាំ១៩៩៧ ជាអាទិ៍ តើទណ្ឌិតអាចដឹកនាំគណបក្សបានឬទេ? តើគណបក្សមួយដែលបានប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ត្រូវទទួលទោសបែបណា? តើគណបក្សមួយត្រូវរៀបចំអង្គការដឹកនាំយ៉ាងណា? ដូច្នេះចាំបាច់ត្រូវមានការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ដើម្បីធានាមូលដ្ឋានគ្រឹះរឹងមាំសម្រាប់ការប្រតិបត្តិវិសោធនកម្មនយោបាយនីមួយៗ។ នៅក្នុងហេតុផលនេះហើយដែលអ្នកតំណាងរាស្ត្រនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានលើកសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះឡើង។

តាមខ្លឹមសារនៃវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះ គឺប្រធាន និងអនុប្រធាននៃគណបក្សនយោបាយ និងសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ ឬអង្គការសមមូលនឹងគណៈកម្មាធិការនាយក ឬគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណបក្សនយោបាយ មិនត្រូវជាបុគ្គលដែលជាទណ្ឌិតជាប់ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬពីបទមជ្ឈិមដោយគ្មានការព្យួរទោសឡើយ។ គ្រប់គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ ត្រូវគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ជាធរមានដទៃទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ចំពោះគណបក្សនយោបាយណាដែលប្រព្រឹត្តខុសទៅនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ខុសទៅនឹងច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ និងច្បាប់ជាធរមាននានា ក្រសួងមហាផ្ទៃអាចចាត់វិធានការមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានទាំងការប្តឹងទៅតុលាការកំពូល ដើម្បីរំលាយគណបក្សនយោបាយនោះ ក្នុងករណីកំហុសមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ។

ការអនុវត្តម៉ឺងម៉ាត់ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ ជាប្រការចាំបាច់ណាស់ ក្នុងការលើកស្ទួយគុណតម្លៃនៃទិដ្ឋភាពប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ការការពារប្រជាជន មិនឲ្យគណបក្សនយោបាយប្រើប្រាស់ជាឧបករណ៍ដើម្បីសម្រេចមហិច្ឆតាអាក្រក់របស់ខ្លួន ក៏ដូចការរាំងស្ទាត់ថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សណាមួយមិនឲ្យធ្វើសកម្មភាពមិនត្រឹមត្រូវ ដូចជាការបំផ្លិច គំនុំគំនួរសងសឹក, ការកេណ្ឌមនុស្សឲ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាពខុសច្បាប់បង្កជាចលាចល, ការអនុវត្តនយោបាយឧទ្ទាមកម្មប្រឆាំងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ ដែលធ្វើឲ្យសង្គមជាតិធ្លាក់ក្នុងភាពច្របូកច្របល់ដូចកាលពេលមុន។

ដូច្នេះការធ្វើវិសោធនកម្មបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់រដ្ឋសភា និងវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ បង្ហាញឲ្យឃើញនូវជំហានទៅមុខដ៏

ត្រឹមត្រូវនៃដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិវិធីនៅកម្ពុជា ហើយក៏បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នូវគោលជំហរដ៏រឹងមាំរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ ការពាររាល់សមិទ្ធផលនៃសង្គមជាតិ ការពារសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់ៗរូប ការពារសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ដើម្បីធានាដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។

ឧស្សាហូបន្នប្រជាជន

incomprehensive, and not fully implementable. However, the Cambodian People's Party, led the country from one winning elections to another, and various other political parties, have abided by the law for nearly twenty years. In the specified period, practically, the 1997-adopted law had shown various shortcomings such as whether a convict could lead a political party or not? When a political party committed serious crime, what short of punishment it faces? How should a political party organize its leadership? And so on. It is therefore necessary to carry out amendments of the law to guarantee a firm foundation for functioning of each, and every political party. It is in this reason that the National Assembly members of the Cambodian People's Party proposed the amendment of the Law on Political Parties.

The amended Law on Political Parties states that the President or Vice President of a political party, and member of the board of directors or permanent committees or any such similar organizations, must not be a convict with punishment, not suspended, of imprisonment from crime or misdemeanors. Every political party must respect the Constitution, Law on Political Parties, and other existing laws of the Kingdom of Cambodia. For political parties that are committing mistakes in countering to the Constitution, the Law on Political Parties and existing laws, the Ministry of Interior could take certain measures, which include bringing the case to the Supreme Court to dissolve that political party, in case of serious offense.

Determined implementation of the Law on Political Parties is a necessary factor to raise high value of liberal and pluralistic democracy, to protect people from being used by political parties as tools to achieve bad ambitions. It shall prevent political party leaders from taking unjust actions such as to instigate revenges or to mobilize people to take part in illegal activities to create turmoil and to implement rebellious policy against the Constitution, etc., which would plunge the country into chaos as happened before.

Hence, the amendments of the National Assembly's internal regulation and the Law on Political Parties demonstrate correct steps forwards of the democratic process and rule of law in Cambodia. They clearly reaffirm steadfast position of the Cambodian People's Party in defending the Constitution, national achievements, rights, and freedom of every Cambodian, peace, and political stability for the sake of guaranteeing socio-economic development and improved people's livelihood./.

បំណុលដែលអាមេរិកទារពីកម្ពុជា គឺជាបំណុលកខ្វក់

យន្តហោះអាមេរិកក្នុងពេលបើកប្រតិបត្តិការទម្លាក់គ្រាប់បែកនៅលើទឹកដីកម្ពុជា

ទីតាំង (ពណ៌ក្រហម) ដែលអាមេរិកទម្លាក់គ្រាប់លើទឹកដីកម្ពុជា ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៦៥-១៩៧៣

មាតុភូមិកម្ពុជា ធ្លាប់បានឆ្លងកាត់នូវប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ខ្មោចបំផុតនោះ គឺភ្លើងសង្គ្រាមដ៏សន្ទោរសន្ទៅពីឆ្នាំ១៩៧០ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ និងការធ្លាក់ចូលទៅក្នុងគ្រោះមហន្តរាយនៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍រយៈពេល៣ ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃ១៧ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥។ ក្រោយពេលប្រទេសជាតិ ត្រូវបានរំដោះហើយនាថ្ងៃ៧ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រជាជនកម្ពុជាក៏នៅតែត្រូវទទួលរងការរូបរិតដោយសង្គ្រាមស៊ីវិលអស្ចារ្យបន្តបន្ទាប់ទៀត អាស្រ័យដោយពួកអមិត្ត មានឧបាយកលដ៏ពិសពុលប៉ុនប៉ងនាំយករបបប្រល័យពូជសាសន៍មកកម្ពុជាវិញ។ នៅក្នុងអាណត្តិនៃរដ្ឋសភានីតិកាលទី១ ដែលជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសថ្ងៃទី២៣ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩១ ក៏កម្ពុជានៅតែមិនទាន់មានសន្តិភាពពេញលេញឡើយ គឺរហូតមកដល់ចុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ទើបកម្ពុជាទទួលបានសន្តិភាពពេញលេញ តាមរយៈការអនុវត្តនយោបាយឈ្នះ-ឈ្នះ ដែលសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដាក់ចេញ ។

១៩ឆ្នាំមកនេះ មាតុភូមិយើងមានការរីកចម្រើនផ្លាស់ប្តូរលើគ្រប់វិស័យ គួរឲ្យមានមោទនភាពបំផុត ប៉ុន្តែផលវិបាកដែលសង្គ្រាម និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍បានបន្តសល់ទុកមិនទាន់ត្រូវបានលប់បំបាត់អស់នៅឡើយទេ ក្នុងនោះ កាកសំណល់យុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ ដែលបន្សល់ទុកពីអន្តរាគមន៍យោធាដ៏យោធាយោបល់បំផុតរបស់អាមេរិកក្នុងរបប លន់ នល់ នៅតែបន្តគំរាមគំហែងដល់អាយុជីវិតនិងការរស់នៅរបស់ប្រជាជនយើងជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។

ផ្នែកលើប្រវត្តិសាស្ត្រជាក់ស្តែង អ្នកមានមនសិការភ្លឺស្វាងគ្រប់រូបសុទ្ធតែបានយល់ច្បាស់ថា មូលហេតុដែលនាំដល់ការកើតមាននូវគ្រោះមហន្តរាយ និងមហាសោកនាដកម្ម គឺផ្តើមឡើងពីរដ្ឋប្រហាររបស់ពួក លន់ នល់

ដែលមានការគាំទ្រពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកនៅថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៧០។ រដ្ឋប្រហាររបស់ពួក លន់ នល់ និងការចូលឈ្លានពានដោយផ្ទាល់របស់អាមេរិកនៅថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧០ បានជាន់កម្ទេចខ្សោយសន្តិភាព និងឯករាជ្យភាពរបស់កម្ពុជា ហើយបានជ្រមុជកម្ពុជាឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងអន្លង់នៃភ្លើងសង្គ្រាមដ៏សន្ទោរសន្ទៅបំផុត។ ប្រតិបត្តិការទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់កងយន្តហោះអាមេរិក បានដុតបំផ្លាញកម្ទេចនូវអ្វីៗដែលមានលើទឹកដីស្រស់បំព្រងនៃយើង និងធ្វើឲ្យប្រជាជនយើងយ៉ាងច្រើនឥតគណនាត្រូវបាត់បង់ជីវិតយ៉ាងអយុត្តិធម៌ ។

យោងលើទិន្នន័យដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយចំហដោយរដ្ឋបាលលោកគ្លីនតុនប្រធានាធិបតីអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០០០បានបង្ហាញថាបើគិតពីថ្ងៃទី៤ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៦៥ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៣ កងយន្តហោះរបស់អាមេរិកបានទម្លាក់គ្រាប់ជាច្រើនប្រភេទ រួមទាំងគ្រាប់បែកគីមីផងមកលើទឹកដីកម្ពុជាមាន ទម្ងន់ ២.៧៥៦.៩៤១ តោន ដែលមានចំនួន ២៣០.៥១៦ ជើង (លើក) ដោយបានទម្លាក់លើទីតាំងចំនួន ១១៣.៧១៦ កន្លែង។ បើគិតរៀបរៀងចំនួនប្រជាជនកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៦៥-១៩៧០ ដែលមានប្រមាណ ៦ លាន ៥ សែននាក់ មានន័យថា ប្រជាជនខ្មែរម្នាក់ត្រូវទទួលទម្ងន់គ្រាប់បែកជាង ៤០០ គីឡូក្រាម។ បើគិតជាសាមញ្ញមនុស្សម្នាក់ដែលត្រូវទទួលទម្ងន់គ្រាប់បែកជាង ៤០០ គីឡូក្រាមនោះ គឺមិនចាំបាច់ឲ្យគ្រាប់នោះផ្ទុះទេ សូម្បីតែសង្កត់ក៏ស្លាប់ដែរ។ នៅអំឡុងឆ្នាំ១៩៦៩ ចន្លោះពីថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា ដល់ថ្ងៃទី២ ខែឧសភា យន្តហោះ អាមេរិកបានបាញ់ម្សៅគីមីពណ៌ទឹកក្រូចបំផ្លាញចម្ការកៅស៊ូប្រមាណ ៧ ម៉ឺនហិកតា និងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាព និងអាយុជីវិតប្រជាជន និងសត្វធាតុជាច្រើន។ កាលនោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តឹងអាមេរិកទារសំណង១២,២ លានដុល្លារ តែ

អាមេរិកប្រកែកមិនព្រមសងឡើយ។ ថ្មីៗនេះប្រភេទសព្វាវុធគីមីមួយចំនួន ទើបតែត្រូវបានរកឃើញនៅខេត្តស្វាយរៀង ហើយយើងមិនដឹងអស់ថា តើវាមាននៅកន្លែងណាទៀតទេ ។ គួរបញ្ជាក់ថា កងយន្តហោះអាមេរិក បានឈ្លានពានទម្លាក់គ្រាប់បែកលើទឹកដីកម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ១៩៦៣ មក ។

ក្រោយមានកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអាមេរិក និងវៀតណាមនៅទីក្រុង ប៉ារីសនាខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៣ យុទ្ធនាការទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់កងយន្ត ហោះអាមេរិកនៅកម្ពុជាក៏នៅតែបន្តមួយរយៈមកទៀត។ ជាមួយគ្នានេះ រដ្ឋាភិបាលអាមេរិក នៅតែបន្តផ្តល់ជំនួយខាងយោធាដល់របបសាធារណ- រដ្ឋខ្មែររបស់ លន់ នល់ ឲ្យបន្តធ្វើសង្គ្រាមបំផ្លាញទឹកដី និងអាយុជីវិតប្រជា- ជនកម្ពុជារហូតទាល់តែរបបនេះត្រូវដួលរលំនៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥។

សរុបមកបើគិតក្នុងរយៈពេលជាង១២ ឆ្នាំ គឺពីឆ្នាំ១៩៦៣-១៩៧៥ អាមេរិកបានទម្លាក់គ្រាប់បែកលើទឹកដីកម្ពុជាគិតជាមធ្យម៥០០ គ្រាប់ ក្នុងមួយថ្ងៃ (៤.៧៤៥ ថ្ងៃ) ដែលបានសម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជាប្រមាណ ៦០០ ០០០ នាក់ និងបំផ្លាញហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ផ្ទះសំបែង ភូមិករ ដីស្រែចម្ការច្បារដំណាំ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាជនទាំងនៅទីក្រុង ទាំង នៅទីជនបទឲ្យវិនាសខ្ទេចខ្ទី។ កម្ពុជាក៏ជាប្រទេសរងគ្រោះដោយសារ គ្រាប់បែកចង្កោមក្នុងសម័យសង្គ្រាមនៅទសវត្សរ៍ទី៦០ និងទី៧០ ដែល ទំលាក់ដោយកងទ័ពអាសាសហរដ្ឋអាមេរិកមានចំនួនប្រមាណជាង ២៩.៥ លានគ្រាប់ (29.5 Millions Cluster Submunitions) ឯកសារខ្លះថា មានចំនួន២៦ លានគ្រាប់ ហើយមានច្រើនប្រភេទដូចជា BLU 17, BLU 24, BLU 69 ជាដើម។ នេះគឺជាបំណុលពិតដែលអាមេរិកពាក់ប្រជាជនកម្ពុជា។

ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកបែរជាទាមទារឲ្យរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាសងបំណុលទៅវិញ ដែលមានចំនួនប្រមាណ ២៧០ លានដុល្លារ នៅឆ្នាំ១៩៧៥ ហើយបូកនិងការប្រាក់បានកើនដល់ជិត ៥០០ លានដុល្លារ ហើយ។ ចំនួនលុយទាំងអស់នោះ គឺជាការទូទាត់ទៅលើតម្លៃគ្រាប់បែក និងអាវុធយុទ្ធភណ្ឌនានាដែលអាមេរិកបានផ្តល់ទៅឲ្យរដ្ឋាភិបាល លន់ នល់ ធ្វើសង្គ្រាមសម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា មិនមែនជាជំនួយសម្រាប់ការកសាង កម្ពុជានោះឡើយ។ ពេលកន្លងទៅនេះ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រមុខ នៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធ្លាប់បានស្នើជាច្រើនដងឲ្យអាមេរិកលុបបំណុល នេះ ព្រោះជាបំណុលកខ្វក់ជាបំណុលដែលប្រឡាក់ដោយឈាម និងទឹក ភ្នែករបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានថ្លែងថា អាមេរិក គឺជាអ្នកជំរុញឲ្យមានរដ្ឋប្រហារទម្លាក់សម្លេងព្រះរោត្តម សីហនុ ដែលរដ្ឋប្រហារនេះ បានបង្កើតសង្គ្រាមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបង្កើតឲ្យមានរបបខ្មែរក្រហម ទើបមានវិនាសកម្មដ៏ធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រទេស កម្ពុជា។ ដូច្នេះអាមេរិកត្រូវតែប៉ះប៉ូវដល់កម្ពុជាវិញតាមរយៈការលុបបំណុល សម្រាប់សងដល់មហាវិនាសកម្មនេះ។ សាធារណមតិជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែលរួមមានទាំងអ្នកស្រាវជ្រាវបរទេសល្បីៗ និងថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្ស

នយោបាយមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង ចំពោះសំណើរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីឲ្យរដ្ឋាភិបាលអាមេរិក ពិចារណាក្នុងការលុបបំណុលកខ្វក់នេះ ហើយបង្វែរបំណុលនោះមកជា ជំនួយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសកម្ពុជាវិញ។ អ្នកស្រី Elizabeth Becker ជាអ្នក កាសែត និងជាអ្នកនិពន្ធជនជាតិ អាមេរិកបានមានប្រសាសន៍ថា « រដ្ឋាភិបាល អាមេរិក មិនដែលទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះការខូច ខាតដ៏ធំធេងដែលខ្លួនបានបង្កឡើងទៅលើជនស៊ីវិល និងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងពេលសង្គ្រាមនោះទេ។ បើតាមការប៉ាន់ស្មាននេះប្រហែលជាដោយ សារការព្រួយបារម្ភថាអាមេរិកប្រហែលជាត្រូវសងសំណងសង្គ្រាមសម្រាប់ ការបំផ្លាញ និងខ្លាចអតីតមន្ត្រីអាមេរិកត្រូវតែប្តឹង។ ការបន្តចាប់ឲ្យ កម្ពុជាទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ ចំពោះបំណុលចាស់ក្នុងសម័យសង្គ្រាម គឺជាការលាក់ពុករុក្ខ និងអសីលធម៌»។

ប្រជាជនកម្ពុជា ដ៏អភ័ព្វដែលធ្លាប់បានឆ្លងកាត់ភ្លើងសង្គ្រាមដ៏អយុត្តិធម៌ និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍នោះ គួរណាស់តែបានទទួលនូវការជួយ គាំពារ ប៉ុន្តែបែរជាត្រូវទទួលរងនូវភាពអយុត្តិធម៌ថែមទៀត គឺការក្លាយខ្លួន ជាកូនបំណុលរបស់អាមេរិក ដែលបានយកគ្រាប់បែក និងអាវុធយុទ្ធភណ្ឌ គ្រប់ប្រភេទដ៏ច្រើនសម្លៀកមកបំផ្លាញ អាយុជីវិតនិងទឹកដីដ៏ស្រស់បំព្រង របស់ខ្លួនទៅវិញ។ ការស្នើឲ្យអាមេរិកលុបបំណុលកខ្វក់នេះ គឺប្រជាជន កម្ពុជាចង់ឃើញអាមេរិក ដែលបានបង្កមហាវិនាសកម្មនេះ មានការទទួល ខុសត្រូវយ៉ាងហោចណាស់ក៏ខាងសីលធម៌ដែរ។ ជាមួយគ្នានេះវាក៏ជា មេរៀនពិសោធន៍ដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ៗរូប គប្បីមើល ឃើញឲ្យច្បាស់ថា មានតែការរួបរួមគ្នាថែរក្សានូវឯករាជ្យ សន្តិភាព អធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដីឲ្យបានរឹងមាំតែម្តងតែប៉ុណ្ណោះ ទើបត ទៅអនាគតប្រជាជនយើងអាចជៀសផុតពីសោកនាដកម្មសង្គ្រាម និងអំពើ ប្រល័យពូជសាសន៍ដូចដែលបានកើតមានពីអតីតកាល។ គ្មានបរទេស ណាស្រឡាញ់យើង ការពារផលប្រយោជន៍យើងជាងយើងខ្លួនឯងនោះ ទេ។

មន្ត្រីនៃអាជ្ញាធរមិនកម្ពុជា ដោះយកគ្រាប់បែកដែលអាមេរិកទម្លាក់ នៅក្នុងសម័យសង្គ្រាម

កម្ពុជា-មីយ៉ាន់ម៉ា ពង្រឹងបានទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការកាន់តែរឹងមាំ

ឯកឧត្តម ឆិន ច ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា ចូលបង្គំគាល់ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឯកឧត្តម ឆិន ច (U Htin Kyaw) ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា បានអញ្ជើញមកបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចាប់ពីថ្ងៃទី៣-៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ តបតាមការអញ្ជើញរបស់ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ឯកឧត្តម ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា និងលោកជំទាវ Daw Su Su Lwin បានអញ្ជើញចូលក្រាបបង្គំគាល់ព្រះករុណាព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជាព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យស្តេចយាងប្រោស ព្រះរាជទានសវនាការ ស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅជូនចំពោះឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីមីយ៉ាន់ម៉ា និងលោកជំទាវព្រមទាំងគណៈប្រតិភូនៅព្រះទីនាំងទេវវិនិច្ឆ័យ ព្រះបរមរាជវាំងចតុមុខមង្គល និងបានរៀបចំលៀងសាយភោជន៍ជូននៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងផងដែរ។

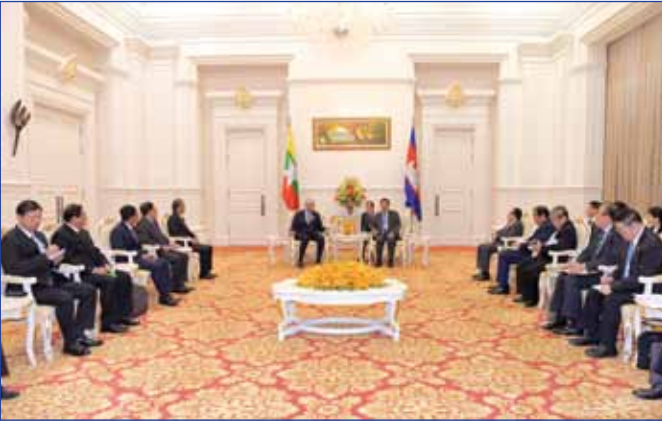
ឯកឧត្តម ប្រធានាធិបតី និងគណៈប្រតិភូក៏បានអញ្ជើញចូលជួបពិភាក្សាការងារជាមួយ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅវិមានសន្តិភាព។ ឯកឧត្តម ប្រធានាធិបតី ឆិន ច បានសម្តែងការអបអរសាទរចំពោះសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ដែលបានដឹកនាំកម្ពុជាឲ្យ ទទួលបានជោគជ័យយ៉ាងត្រចះត្រចង់លើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងវិស័យដទៃទៀត។ ឯកឧត្តម បានជម្រាបជូន សម្តេចតេជោថាដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ឯកឧត្តមមកកាន់កម្ពុជានាពេលនេះ រួមជាមួយដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់សម្តេចតេជោទៅកាន់សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា កន្លងមកកាន់

ឯកឧត្តម ឆិន ច ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា ជួបសំណេះសំណាលជាមួយសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តែពង្រឹងបាននូវទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាព ថែមទាំងបានពង្រីកនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីរវាងប្រទេសទាំងពីរផងដែរ។ ឯកឧត្តម ឆិន ច ក៏បានលើកឡើងដែរថា ពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរមានការកើនឡើងកាលពីឆ្នាំ២០១៥ និង២០១៦ កន្លងទៅ។ នោះគឺជាសូចនាករបង្ហាញថាប្រទេសទាំងពីរនឹងមានសក្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការពង្រឹង និងបង្កើននូវពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសនិងប្រទេស។ ក្នុងនោះវិស័យទេសចរណ៍គឺជាវិស័យដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់។ ឯកឧត្តម ប្រធានាធិបតី ក៏បានស្នើសុំឲ្យមានការពង្រឹង និងពង្រីកបន្ថែមទៀត លើវិស័យទេសចរណ៍នេះ ជាពិសេសសុំឲ្យឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីទេសចរណ៍នៃប្រទេសទាំងពីរសហការគ្នាធ្វើយ៉ាងណាពិចារណាឲ្យមានការរៀបចំទេសចរណ៍ជាកញ្ចប់នៅទីក្រុងសៀមរាប និងទីក្រុង បាហ្គាន របស់មីយ៉ាន់ម៉ា។ ឯកឧត្តម ឆិន ច ក៏បានជម្រាបជូនសម្តេចតេជោអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យអប់រំ ដែលក្នុងពេលនេះមានព្រះសង្ឃ កម្ពុជាកំពុងសិក្សានៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ហើយឯកឧត្តមក៏បានស្នើសុំឲ្យមានការពង្រឹង និងពង្រីកប្រតិបត្តិការលើវិស័យអប់រំបន្ថែមទៀតដូចជាកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរនិស្សិតទៅវិញទៅមកជាដើម ។

ជាការឆ្លើយតបសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះឯកឧត្តម ឆិន ច ដែលបានកោតសរសើរពីការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាហើយក៏បានថ្លែងថា ទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរជាង ៦០ឆ្នាំកន្លងមកនេះ កំពុងតែមានការរីកចម្រើនហើយយើងមានការងារដែលកំពុងធ្វើជាមួយ គ្នា។ លើសពីនេះទៀតយើងគប្បីពិនិត្យមើលការងារអាទិភាពទាំងឡាយដែលអាចមាន ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាជំរុញទំនាក់ទំនង

កិច្ចសន្ទនារវាងឯកឧត្តម **ឆិន ប** ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា និងសម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

នេះឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងរីកចម្រើនធំធេងខ្លាំងថែមទៀត។ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទំហំពាណិជ្ជកម្ម និងទេសចរណ៍រវាងប្រទេសទាំងពីរសម្តេចតេជោបានឯកភាពជាមួយភាគីមីយ៉ាន់ម៉ា ហើយក៏បានសម្តែងការអបអរសាទរចំពោះប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ដែលបានដឹកនាំកិច្ចប្រជុំប្រទេសបួនកន្លងមកលើប្រធានបទ «ប្រទេសបួន ទិសដៅទេសចរណ៍តែមួយ»។ ទាក់ទងនឹងវិស័យទេសចរណ៍នេះដែរ សម្តេចតេជោបានមានប្រសាសន៍ថា យើងគប្បីជំរុញឲ្យគ្នាបង្ការការរីកចម្រើននៃទេសចរណ៍រវាងប្រជាជន និងប្រជាជនថែមទាំងបញ្ចូលនូវវប្បធម៌នៃប្រទេសទាំងពីរផងព្រោះថា ប្រទេសទាំងពីរមានស្ថានភាព ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាខ្លាំងណាស់។ បន្ថែមលើវិស័យទេសចរណ៍និងវិស័យដទៃទៀតដែលមានស្រាប់នេះ សម្តេចតេជោក៏បានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ ឲ្យពិនិត្យមើលការជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរក្នុងក្របខណ្ឌ ACMEC, CLMV, មេគង្គ, GMS ក៏ដូចជាអាស៊ានផងដែរ ដែលយន្តការទាំងនេះអាចធ្វើយ៉ាងណាជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

ឲ្យកាន់តែស្ថិតរមួតបន្ថែមទៀត។ សម្តេចតេជោក៏បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា ដែលបានទទួលព្រះសង្ឃខ្មែរឲ្យទៅសិក្សានៅមីយ៉ាន់ម៉ា ហើយសម្តេចក៏បានស្នើសុំឲ្យមានកិច្ចពិភាក្សាគ្នាលើបញ្ហានេះជាពិសេសការផ្លាស់ប្តូរអាហារូបករណ៍របស់សិស្សនិស្សិតមីយ៉ាន់ម៉ា មកសិក្សានៅកម្ពុជា និងសិស្សកម្ពុជាទៅសិក្សានៅមីយ៉ាន់ម៉ានៅក្នុងអំឡុងដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហោ ណាំហុន** ទៅកាន់សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ាពេលខាងមុខនេះ។ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានបញ្ជាក់នូវដំហែរដ៏ច្បាស់លាស់មួយ ដោយមិនយល់ស្របចំពោះការប៉ាន់ប៉ងធ្វើអន្តរជាតូបនីយកម្មបញ្ហាជនជាតិរ៉ូហ៊ីនយ៉ាជាដាច់ខាត។ សម្តេចតេជោចាត់ទុកថា នេះជាបញ្ហាផ្ទៃក្នុងរបស់ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ហើយដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ហាមឃាត់ការជ្រៀតជ្រែកចូលកិច្ចការផ្ទៃក្នុងប្រទេសផងគ្នា។ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** ក៏បានអញ្ជើញឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីមីយ៉ាន់ម៉ា ចូលរួមក្នុងវេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកស្តីពីអាស៊ាន ដែលកម្ពុជាធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៅក្នុងឆ្នាំនេះផងដែរ។

ឯកឧត្តម **ឆិន ប** កើតនៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៤៦។ នៅឆ្នាំ១៩៧០ និង១៩៨០ ឯកឧត្តមបានធ្វើជាគ្រូបង្រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យមួយក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ហើយធ្វើការនៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម ។ ឆ្នាំ២០១២ ឯកឧត្តម ជានាយកប្រតិបត្តិដាន់ខ្ពស់នៅក្នុងមូលនិធិរបស់លោកជំទាវ Khin Kyi ជាម្តាយ បង្កើតរបស់លោកជំទាវ **អូនសាន ស៊ីនី**។ បន្ទាប់មក ឯកឧត្តម បានធ្វើជាជំនួយការលោកជំទាវ **អូនសាន ស៊ីនី**។ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សភាមីយ៉ាន់ម៉ា បានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសឯកឧត្តម **ឆិន ប** មកពីគណបក្សសម្ព័ន្ធជាតិដើម្បីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យធ្វើជាប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហភាព មីយ៉ាន់ម៉ា ជាផ្លូវការ។

Pracheachun Magazine- ទស្សនាវដ្តីប្រជាជន

Create Page @Username

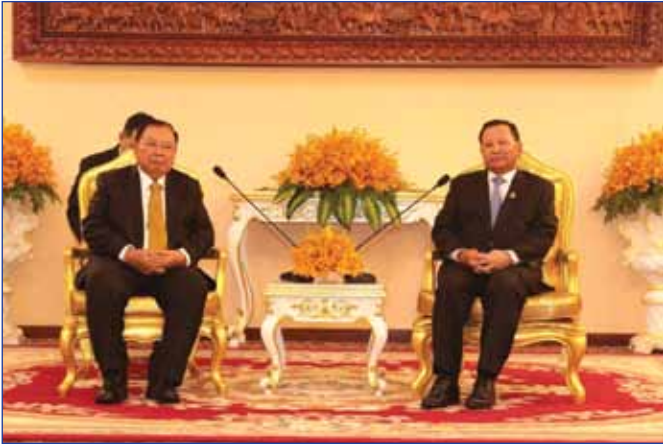
ប្រើប្រាស់ប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រជាជន គោរពរក្សាសីលធម៌

Liked Message More

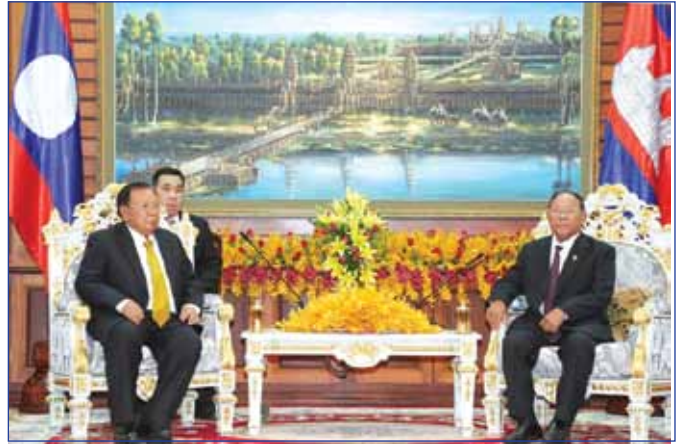
+ Add a Button

សូមគោរពឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងប្រិយមិត្តអ្នកអានជាទីគោរព
សូមចូលមក Facebook Page : **Pracheachun Magazine-ទស្សនាវដ្តីប្រជាជន**
ហើយចុច Like និង Share ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានសំខាន់ៗប្រចាំថ្ងៃ ព្រមទាំងផ្តល់ទស្សនៈ ឬ មតិផ្សេងៗ

ទស្សនកិច្ចរបស់ឯកឧត្តម ប៊ុន ញ៉ាងឡុង កាន់តែពង្រឹងបាន ចំណងសាមគ្គីមិត្តភាពជាប្រពៃណីរវាងប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-ឡាវ

ឯកឧត្តម ប៊ុនញ៉ាងឡុង ប្រធានរដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវ ជួបសំណេះសំណាលជាមួយ សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា

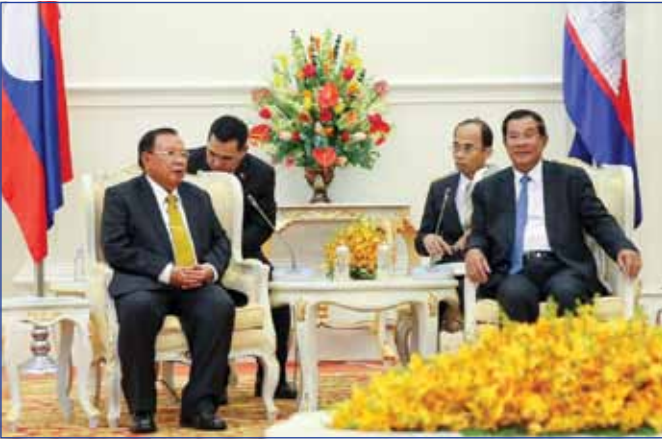
ឯកឧត្តម ប៊ុនញ៉ាងឡុង ប្រធានរដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវជួបសំណេះសំណាល ជាមួយសម្តេចហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភា

តបតាមសេចក្តីអញ្ជើញរបស់ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឯកឧត្តម ប៊ុន ញ៉ាងឡុង ប្រធានរដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់មកបំពេញទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជាចាប់ពីថ្ងៃទី២២-២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧។ ក្នុងឱកាសស្នាក់នៅកម្ពុជា ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋឡាវបានចូលបង្គំគាល់ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី នៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងប្រកបដោយ ភាពស្និទ្ធស្នាលយ៉ាងក្រៃលែង។

នារសៀល ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នៅវិមានព្រឹទ្ធសភា សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានជួបសំនាករវាងឯកឧត្តម ប៊ុនញ៉ាងឡុង ប្រធានរដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ។ ឯកឧត្តម ប៊ុនញ៉ាងឡុង បានថ្លែងថា ទស្សនកិច្ចនេះនឹងរួមចំណែកពង្រឹងព្រឹត្តិការណ៍ មិត្តភាព សាមគ្គីភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាប្រពៃណីរវាងប្រទេស និងប្រជាជនទាំងពីរ ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត។ កម្ពុជា-ឡាវ ជាប្រទេសភូមិផងរវបងជាមួយ ជាបងប្អូន មានទន្លេ និងព្រំដែនជាប់គ្នា។ ឯកឧត្តមបានសម្តែងនូវសេចក្តីសប្បាយរីករាយដោយឃើញថា តាំងពីពេលមុនរហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរ មានភាពរីកចម្រើនជាដាច់ខាត ជាពិសេសរវាងអង្គការនីតិបញ្ញត្តិឡាវ-កម្ពុជា។ ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋបានគូសបញ្ជាក់ថា ក្នុងដំណាក់កាលប្រឆាំងនឹងអាណានិគមបរទេស ប្រជាជនឡាវបានសហការជាមួយនឹងប្រជាជនកម្ពុជា រួមសុខ រួមទុក្ខជាមួយគ្នា រហូតដល់ប្រទេសទាំងពីរបានទទួលឯករាជ្យ។ ប្រទេសទាំងពីរ បានសហការពូជជ្រុំ និងអភិវឌ្ឍន៍ជាមួយគ្នាធ្វើឲ្យមានការរីកចម្រើនទាំងអស់គ្នា។ ឯកឧត្តមតែងតែចងចាំថា ជានិច្ចកាលប្រជាជនកម្ពុជាតែងគាំទ្រដល់បុព្វហេតុរបស់បដិវត្តន៍ឡាវ។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមបានពាំនាំនូវការសាកសួរសុខទុក្ខពីលោកជំទាវ

ប្រធានរដ្ឋសភាឡាវ ជូនចំពោះសម្តេចប្រធានព្រឹទ្ធសភា ព្រមទាំងជូនពរសម្តេច និងថ្នាក់ដឹកនាំព្រឹទ្ធសភា ឲ្យមានសុខភាពល្អ និងទទួលបានជោគជ័យនូវគ្រប់ភារកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម។ ក្នុងឱកាសនោះឯកឧត្តមបានអញ្ជើញសម្តេចប្រធានព្រឹទ្ធសភាទៅបំពេញទស្សនកិច្ចនៅសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ នាពេលវេលាសមស្រប។

ក្នុងនាមព្រឹទ្ធសភានិងប្រជាជនកម្ពុជា សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ បានសម្តែងនូវមនោសញ្ចេតនាសប្បាយរីករាយ និងស្វាគមន៍ដ៏កក់ក្តៅបំផុត ចំពោះឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋ និងគណៈប្រតិភូ ដែលបានអញ្ជើញបំពេញទស្សនកិច្ចជាផ្លូវរដ្ឋនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សម្តេចមានជំនឿជឿជាក់ថា តាមរយៈដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋនា ឱកាសនេះ ពិតជានាំមកនូវការពង្រឹងព្រឹត្តិការណ៍ មិត្តភាព សាមគ្គីភាពជាប្រពៃណី និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាជន និងប្រទេសទាំងពីរ ដែលមានតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ។ សម្តេចភក្តីប្រធានព្រឹទ្ធសភាបានសម្តែងនូវសេចក្តីសប្បាយរីករាយ ដោយបានឃើញថា ចំណងទាក់ទងមិត្តភាព សាមគ្គីភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដែលមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមសម្រាប់ប្រជាជន និងប្រទេសទាំងពីរនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត។ សម្តេចភក្តីបានរំលឹកថា ប្រទេសកម្ពុជា-ឡាវ គឺជាប្រទេសដែលមានភូមិផងរវបងជាប់គ្នា បានភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងការទូត ក្រោមស្នាព្រះហស្តព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី អតីតព្រះមហាក្សត្រព្រះបរមរតនកោដ្ឋជា មួយនឹងថ្នាក់ដឹកនាំឡាវជំនាន់មុន។ ប្រជាជននៃប្រទេសទាំងពីរ ធ្លាប់មានប្រពៃណីតស៊ូប្រយុទ្ធប្រឆាំងពួកអាណានិគមនិយមបរទេស ឈ្លានពានសម្រេចបានមហាជោគជ័យដ៏ធំធេង ដើម្បីបុព្វហេតុឯករាជ្យភាពរបស់ប្រទេសរៀងៗខ្លួន។ ចំណងទាក់ទងមិត្តភាព សាមគ្គីភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាជន និងប្រទេសទាំងពីរ ត្រូវបានកូនចៅគ្រប់ជំនាន់ពូជជ្រុំឲ្យស្រស់បំព្រងជាដាច់ខាត។ សម្តេចភក្តីបានវាយតម្លៃប្រកបដោយមោទន

ឯកឧត្តម ម៉ុងឆ័រ៉ាង ឡាវ៉ាត ប្រធានរដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវជួបពិភាក្សាការងារជាមួយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ភាពខ្ពស់ចំពោះលទ្ធផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ពហុភាគី រវាង ព្រឹទ្ធសភាកម្ពុជា និងរដ្ឋសភាឡាវ។ ក្នុងនាមព្រឹទ្ធសភា និងក្នុងនាម សម្តេចថ្នាក់ សម្តេចសម្តែងនូវការអបអរសាទរយ៉ាងក្លៀវក្លាចំពោះសមិទ្ធផលដ៏ធំធេងដែលបក្សរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនឡាវជាបងប្អូនសម្រេចបាន ក្នុងបុព្វហេតុដើម្បីថែរក្សាសន្តិភាព អភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ និងលើកកម្ពស់ ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនឡាវគ្រប់ជនជាតិ តាមទិសដៅតាមមហា សន្និបាតលើកទី១០របស់បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍ឡាវ។ សម្តេចកត់ត្រាថ្លែង អំណរគុណចំពោះការផ្តាំផ្ញើការស្ទង់ទុក្ខរបស់លោកជំទាវប្រធានរដ្ឋសភា ឡាវនិងការអញ្ជើញសម្តេចទៅបំពេញទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសឡាវ។ សម្តេច បានសន្យានឹងរកពេលវេលាសមស្រប ដើម្បីទៅបំពេញទស្សនកិច្ចតាម សំណូមពររបស់លោកជំទាវនៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា សាធារណៈ សង្កាត់។

នៅថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភាកម្ពុជា បានជួបសំណេះសំណាល និងពិភាក្សាការ ងារជាមួយឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋឡាវ។ សម្តេចត្រី ហេង សំរិន បានវាយ តម្លៃខ្ពស់ចំពោះទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៃប្រទេសទាំងពីរ លើគ្រប់វិស័យ។ សម្តេចត្រីមានប្រសាសន៍ថា ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ គណៈប្រតិភូនេះខ្ពស់របស់ប្រទេសឡាវមកកាន់កម្ពុជា គឺជាប្រវត្តិសាស្ត្រ សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា និងបានផ្សារភ្ជាប់យ៉ាងស្អិតម្នាស់នូវទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នាយ៉ាងយូរអង្វែងទៅមុខទៀត។ សម្តេច ត្រី បានសម្តែងមោទនភាពចំពោះភាពរីកចម្រើននូវទំនាក់ទំនងរវាង ប្រទេសទាំងពីរទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម នយោបាយ ពិសេសការ បោះបង្គោលព្រំដែនដើម្បីកសាងព្រំដែនសន្តិភាព កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍ។ សម្តេចត្រី ហេង សំរិន បានជំរុញឲ្យភាគីកម្ពុជា-ឡាវបន្ត បោះបង្គោលព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរឲ្យបានឆាប់រហ័សក្នុងពេលជំនួញ មុខដើម្បីប្រែក្លាយព្រំដែនជាតំបន់មិត្តភាព សន្តិភាពនិងការអភិវឌ្ឍសម្រាប់ ទុកជាមរតកសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ។ ជាការឆ្លើយតប ឯកឧត្តម ម៉ុងឆ័រ៉ាង ឡាវ៉ាត បានឯកភាព ក្នុងការជំរុញការបោះបង្គោលតាមព្រំដែន និងដោះស្រាយបញ្ហាព្រំដែនរវាងប្រទេសទាំងពីរឲ្យឆាប់រហ័សបំផុត

ភាព និងសន្តិភាពព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍ។ ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋឡាវបានថ្លែង ថា ឯកឧត្តមនឹងជំរុញឲ្យគណៈកម្មាធិការព្រំដែនឡាវ-កម្ពុជា ដោះស្រាយ បញ្ហានៅសេសសល់ និងចំណុចដែលមិនទាន់មានការឯកភាពគ្នាទៅតាម ច្បាប់នៃប្រទេសរៀងៗខ្លួន ដោយស្មារតីមិត្តភាព និងទទួលយកបាន ទាំងអស់គ្នា។ ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋឡាវបានលើកឡើងទៀតថា “ឡាវ-កម្ពុជា ជាប្រទេសជិតខាងជាប្រទេសបងប្អូន យើងនឹងជំរុញយ៉ាងម៉េចឲ្យមានការ អភិវឌ្ឍនៅតំបន់ព្រំដែននេះ ដើម្បីឲ្យប្រជាជនកសាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងគ្រួសារកាន់តែល្អប្រសើរ និងរក្សាបាននូវសន្តិសុខ ទៅវិញទៅមកតាម បណ្តោយព្រំដែន”។ គួរបញ្ជាក់ថាថ្នាក់ដឹកនាំទាំងពីរបានសន្យារួមគ្នាបន្ត កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកលើឆាកអន្តរជាតិ។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានារសៀល ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ បានទទួល ជួបសំនាការជាមួយ ឯកឧត្តម ប្រធានរដ្ឋ សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវ និងគណៈប្រតិភូនៅវិមានសន្តិភាព ។

ឯកឧត្តម ម៉ុងឆ័រ៉ាង ឡាវ៉ាត បានសម្តែងនូវក្តីរីករាយយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះការរីកចម្រើននៃរាជធានីភ្នំពេញដោយសារបច្ចុប្បន្ននេះបានប្រែមុខ មាត់ថ្មី ហើយមានការរីកចម្រើនយ៉ាងល្អ មានផ្លូវ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធល្អ មានអគារធំៗខ្ពស់ៗ ដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការដឹកនាំយ៉ាងត្រឹមត្រូវរបស់ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីជាពិសេសគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ ឯក- ឧត្តមប្រធានរដ្ឋ ក៏បានវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសទាំងពីរ ដោយក្នុងមួយឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-ឡាវ បានធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទស្សនកិច្ចគ្នាទៅវិញទៅមក ទាំងប្រជាជន ក៏មានការ ផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នាផងដែរ។ ឯកឧត្តមក៏បានវាយតម្លៃខ្ពស់ផង ដែរចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេសទាំងពីរ ជាពិសេសកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការនៃការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍គ្នាទៅវិញទៅមក ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌ មានរវាងគ្នាទៅវិញទៅមក រួមគ្នាអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសនៅតំបន់ព្រំដែន។ អ្វីដែលជាការសេសសល់ហើយត្រូវជំរុញឲ្យមានកាន់តែខ្លាំងបន្ថែមទៀត នោះ គឺវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម វិស័យសេវាកម្ម និង ការជំរុញការវិនិយោគ នៃប្រទេសទាំងពីរ ។

ជាការឆ្លើយតបសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានឯកភាពទាំងស្រុងជា មួយនឹងអ្វីដែលជាការវាយតម្លៃរបស់ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋ ហើយសម្តេច បានមានប្រសាសន៍ថា អ្វីដែលជាកត្តាសំខាន់ថែមទៀតនោះគឺការជំរុញការ តភ្ជាប់រវាងប្រទេសទាំងពីរជាពិសេសភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសឡាវ និង ភាគឥសាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង។ សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថា ការតភ្ជាប់បណ្តាញអគ្គិសនី ផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក ផ្លូវដែកជាដើមទាំងនេះគឺជា ការជំរុញទំនាក់ទំនងប្រទេសទាំងពីរ ឲ្យបានកាន់តែជិតស្និទ្ធជាប់បន្ថែម ទៀត។

ដំណើរបំពេញទស្សនកិច្ចនូវរដ្ឋ របស់ឯកឧត្តមប្រធានរដ្ឋសាធារណរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាន់តែលើក កម្ពស់បន្ថែមទៀតនូវចំណងមិត្តភាព និងពង្រឹងនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើគ្រប់វិស័យរវាងប្រទេសនិងប្រជាជនទាំងពីរ ។

រដ្ឋសភា បើកសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ អនុម័តសេចក្តីស្នើ វិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ

ទិដ្ឋភាពសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញនៃរដ្ឋសភា ដើម្បីអនុម័តសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ

នៅព្រឹកថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ សម័យប្រជុំរដ្ឋសភាវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី៥ ក្រោម អធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុម័ត សេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយដោយសំឡេង សមាជិករដ្ឋសភា៦៦ រូប។ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីមានវត្តមាននៅក្នុងសម័យប្រជុំរដ្ឋសភានេះដែរ។

គួរបញ្ជាក់ដែរថា មានតំណាងរាស្ត្រចំនួន៦០រូប បានស្នើសុំវិសោធនកម្ម ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះ។ តាមសេចក្តីថ្លែងហេតុរបស់តំណាង រាស្ត្រហត្ថលេខីបានគូសបញ្ជាក់ថា ដោយសារបត់នយោបាយសភាព- ការណ៍ជាក់ស្តែងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សនយោបាយខ្លះ ដែល ទទួលស្គាល់ ឬមិនទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលជាសមត្ថកិច្ច របស់រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ដែលច្បាប់ស្តីពី គណបក្សនយោបាយឆ្នាំ១៩៩៧មិនបានចែងឲ្យចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយ។ ដូចជាក្នុងច្បាប់ស្តី ពីការបោះឆ្នោត ជ្រើស រើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ជំពូកទី៣ មាត្រា១២ ចំណុចត្រីទី៤ ចែងថា “មិនត្រូវស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាព ជាប់ពន្ធនាគារ ឬមិនត្រូវបានដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត”។

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅឆ្នាំ១៩៩៧ មកដល់ពេលនេះ មានរយៈពេល ២០ ឆ្នាំហើយ។ តំណាងហត្ថលេខីបាន លើកឡើងថា ដោយសារច្បាប់ស្តីពី គណបក្សនយោបាយជាច្បាប់មូលដ្ឋាន ដំបូង ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការបោះឆ្នោតជាសកល ឬអសកលនៅក្នុង ប្រទេស ហើយពុំមានចែងនូវលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមសភាពការណ៍ បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា បានជាទាមទារចាំបាច់ឲ្យមានការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនៅពេលនេះ។

ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយបានប្រកាសឲ្យប្រើកាលពីឆ្នាំ១៩៩៧ មាន១១ជំពូក និង៤៥មាត្រា ហើយតាមគម្រោងសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្ម នៅពេលនេះ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយនេះនឹងឡើងដល់៥០មាត្រា

តែនៅ១១ ជំពូកដដែល។

សេចក្តីស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីគណបក្សនយោបាយរបស់ ក្រុមតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានចូលទៅដល់ដៃរដ្ឋសភា ជាផ្លូវការកាលពីថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧។ បន្ទាប់ពីទទួលបាន សេចក្តី ស្នើនេះ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភាបានបញ្ជូនសេចក្តីស្នើនេះទៅគណៈ កម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ដើម្បីពិនិត្យនិងសម្រេចដាក់ចូលក្នុងសម័យ ប្រជុំវិសាមញ្ញរដ្ឋសភា ។

នៅក្នុងសេចក្តីស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ នេះ គឺបានចែងច្បាស់ថា អ្នកមានទោសមិនអាចធ្វើជាប្រធាន អនុប្រធាន គណបក្សនយោបាយបានទេ និងបើមានទោសធ្ងន់ធ្ងរអាចនឹងរំលាយ គណបក្សចោលថែមទៀតផង។ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយចាស់ មាន១១ ជំពូក និង៤៥ មាត្រា រីឯការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់នេះ គឺមាត្រា ដែលត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មមានចំនួន២៣ មាត្រា ក្នុងចំណោម៤៥ មាត្រា ដើម្បីឲ្យស្របតាមសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងរបស់ប្រទេសជាតិ ដែលមាន ការរីកចម្រើននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

ច្បាប់ស្តីពី “គណបក្សនយោបាយ” ចាស់មាន១១ ជំពូក ៤៥ មាត្រា ត្រូវបានក្រុមអ្នកច្បាប់ធ្វើវិសោធនកម្ម ២៣ មាត្រា និងបន្ថែមមាត្រាថ្មីចំនួន ៥ទៀត ដូចនេះសេចក្តីព្រាងច្បាប់ត្រូវដាក់ឲ្យសភាធ្វើវិសោធនកម្មនោះ មានចំនួន៥០ មាត្រា និង១១ ជំពូក។

គួរបញ្ជាក់ថា **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជា- ណាចក្រកម្ពុជា និងជាប្រធានប្រមុខដឹកនាំគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានស្នើឱ្យកំណត់លក្ខខណ្ឌតឹងរឹងជាងមុន សម្រាប់ច្បាប់ស្តីពីគណបក្ស នយោបាយក្នុងនោះច្បាប់ថ្មីនេះមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកមានទោសឬជាទណ្ឌិត ធ្វើជាប្រធាន ឬអនុប្រធានគណបក្សនយោបាយឡើយ។ បើទោសធ្ងន់ធ្ងរ ទៀតនោះ អាចឈានដល់ការរំលាយគណបក្ស និងហាមឃាត់ថ្នាក់ដឹកនាំ បក្សមិនឲ្យធ្វើសកម្មភាពនយោបាយថែមទៀត។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន : អ្នកណាបំផ្លាញសន្តិភាព នឹងគ្មានការអត់ឱន និងគ្មានការលើកលែងទេ

*** កម្ពុជាមិនអាចទទួលយកនូវការជ្រៀតជ្រែកណាមួយពីបរទេសឡើយ**

*** មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុគឺជារបស់ឯកជនមិនមែនជារបស់រដ្ឋទេ**

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ជួបសំណេះសំណាលជាមួយ សមាគមខ្មែរ ចិន នៅកម្ពុជា

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន អញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីបញ្ចុះខ័ណ្ឌសីមា ព្រះវិហារវត្តព្រែកប្រា ស្ថិតក្នុងខណ្ឌច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ

ក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងវេទិកា សំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា ការសម្តែងជាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ស្ថានឆ្លងទន្លេ បាសាក់ដែលប្រសិទ្ធនាមថា ស្ថានមិត្តភាពកម្ពុជា-ចិន នៅស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល, ការចូលរួមពិសោធន៍ជាលើកដំបូងជាមួយសមាគម ខ្មែរ-ចិន នៅកម្ពុជា, ពិធីបញ្ចុះខ័ណ្ឌសីមាវត្តព្រែកប្រា, ការចូលរួមបើកកិច្ច ប្រជុំកំពូលធុរកិច្ចអន្តរជាតិកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៧ ជាដើម។ វត្តមានរបស់សម្តេច- តេជោក៏បានផ្សាភ្ជាប់ជាមួយនឹងសារនយោបាយ អនុសាសន៍ និងទស្សន- វិស័យមួយចំនួនរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជារាជរដ្ឋាភិបាល ផងដែរ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី២ ខែកុម្ភៈ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជាបានអញ្ជើញ ជាអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ នៅក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រជូនដល់និស្សិតនៃ សាកលវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រងចំនួន៥.៥១០ នាក់នៅមជ្ឈមណ្ឌល សន្និសីទ និងពិព័រណ៍កោះពេជ្រ ។ សម្តេចតេជោ បានស្នើឲ្យក្រុមអ្នកច្បាប់ របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ពិនិត្យចំណុចមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីគណ- បក្សនយោបាយ ដើម្បីដាក់ស្នើសុំទៅរដ្ឋសភាធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់នេះដែល សម្តេចយល់ថា គួរតែមានការកែលម្អឲ្យស្របនឹងស្ថានភាពជាក់ស្តែងពី ព្រោះច្បាប់នេះមានអាយុជិត២០ ឆ្នាំមកហើយ ។ សម្តេចតេជោបង្ហាញពី បំណងថា កម្ពុជាគួរតែយកតាមច្បាប់របស់ថៃដោយរំលាយ ឬហាមឃាត់ សិទ្ធិនយោបាយចំពោះគណបក្ស និងថ្នាក់ដឹកនាំបក្សណាដែលធ្វើខុស ធ្ងន់ធ្ងរ។ អ្នកដែលមានទោសពុំមានសិទ្ធិធ្វើជាប្រធាន, អនុប្រធានបក្ស នយោបាយទេ។ សម្តេចតេជោបានពន្យល់ និងបកស្រាយថា វាមិនដែល អ្នកណាឲ្យអ្នកទោសមកធ្វើជាប្រធានគណបក្សនោះទេព្រោះអ្នកឯងពុំមាន ទាំងសិទ្ធិបោះឆ្នោតផងនោះ។ ដូចនេះត្រូវដាក់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីគណបក្ស នយោបាយ។ បញ្ហាទោសទណ្ឌក៏ត្រូវតែកែសម្រួលដែរព្រោះវាស្រាល

ពេក។ ដូចនេះយកតាមច្បាប់នៃប្រទេសថៃតែម្តងទៅ។ នៅថៃអ្នកណាធ្វើ កំហុសធ្ងន់រំលាយបក្សចោល។ ខុសធ្ងន់រំលាយបក្សចោលនិងដាក់បំរាម ហាមបក្ស និងសមាជិកគណៈនាយកនៃគណបក្សនោះធ្វើនយោបាយ រយៈពេលប្រាំឆ្នាំ។ សម្តេចតេជោបន្តថា អ្វីដែលសម្តេចលើកឡើងនេះ គឺសំដៅលើគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ រួមទាំងគណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាផងដែរប្រសិនបើធ្វើខុស។ ការធ្វើបែបនេះដើម្បីឲ្យមានការរាងចាល ។

សម្តេចតេជោបានបន្ថែមថា នៅមានចំណុចខ្លះទៀតគឺធ្វើខុសរឿងតែ ម្តង។ ច្បាប់ហាមឃាត់កុំឲ្យទទួលជំនួយពីបរទេស, ការលូកដៃចូលពី បរទេស ដល់ទៅដាក់ទោសទណ្ឌជាក់ពិន័យតែប៉ុន្មានលានរៀល ។ ចុះបើ គណបក្សនេះទទួលជំនួយ៣ លានដុល្លារអាមេរិក រឿងអីខ្លាចឲ្យជាក់ ៣ លានរៀល ។ ចំណុចនេះត្រូវកែដោយដាក់ថាបញ្ឈប់សកម្មភាពបក្ស ឬ រំលាយគណបក្សចោលតែម្តង ព្រោះការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសបែបនេះ នៅកម្ពុជាមានមិនតិចទេ។ នេះជាការហាមឃាត់មិនមែនសម្រាប់បក្ស នយោបាយណាមួយទេ គឺសម្រាប់គ្រប់បក្សនយោបាយទាំងអស់ ។ ការ ស្នើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយត្រូវធ្វើឲ្យបាន ព្រោះ ច្បាប់របស់យើងវាទៅធូរលុងណាស់ ។ ច្បាប់នេះបានបង្កើតតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ មក តែរហូតមកដល់ពេលនេះវាហួសសម័យព្រោះជិត ២០ ឆ្នាំ មកហើយ ។

សម្តេចតេជោបានពន្យល់ទៀតថា មានបក្សនយោបាយខ្លះបង្កើតឡើង គ្រាន់តែសុំការអនុញ្ញាតពីក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីបង្កើតគណបក្សតែរកមេ ដៃសមាជិក៤.០០០ នាក់ឲ្យក្រសួងមហាផ្ទៃ ពុំបានហើយមានតែប្រធាន បក្សអនុប្រធានបក្ស។ ដូចនេះត្រូវតែមានការដាក់លក្ខខណ្ឌក្នុងរយៈពេល ប៉ុន្មានខែ ត្រូវរកឲ្យបានស្នាមមេដៃ៤០០០ នាក់ បើកមិនបានទេត្រូវ និរាករណ៍ចោល។ ខ្លះសុំបង្កើតបក្សតាំងពីឆ្នាំ ២០១៤ តែរកស្នាមមេដៃ អត់បាន។ បក្សខ្លះមានតែឈ្មោះប្រធានបក្សតែអត់គ្រប់ទីក ។ គណបក្សវា

ច្រើនពេកហើយតែដល់បក្សពិតប្រាកដមានតែប៉ុន្មានបក្ស ។

ទាក់ទងទៅនឹងសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលទៅបំភ្លឺនៅរដ្ឋសភាជាតិ តបនឹងសំណួរពីតំណាងរាស្ត្របក្សប្រឆាំងសម្តេចតេជោថ្លែងថា សម្តេចមានលក្ខខណ្ឌ២ យ៉ាង មុននឹងឲ្យសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលទៅឆ្លើយបំភ្លឺនៅរដ្ឋសភា ព្រោះសម្តេចមានតួនាទីទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខរដ្ឋសភា ឯរដ្ឋមន្ត្រីរបស់សម្តេចមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ ចំពោះនាយករដ្ឋមន្ត្រីផង ចំពោះរដ្ឋសភាផង ។ លក្ខខណ្ឌទី១. បក្សប្រឆាំងត្រូវចូលធ្វើការនៅក្នុងសភាឲ្យបានពេញលេញសិន បើអ្នកឯងមិនចូលទេមិនបាច់ទេ ។ ប៉ុន្តែបើប្រធានគណៈកម្មការសភាខាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាកោះហៅ គឺទៅព្រោះគេធ្វើការពេញលេញនៅក្នុងសភា ។ សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថាខ្ញុំនិយាយនេះ គឺសំដៅតែបក្សប្រឆាំងទេ មិនមែនសំដៅលើសភានោះទេ។ ជាមួយនេះសម្តេចតេជោ ក៏បានវិះគន់ចំពោះការលើកឡើងរបស់លោក សុន ឆ័យ តំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រឆាំងដែលនិយាយថា “ការមិនចូលប្រជុំសភាគឺមិនមែនជាហិការទេ តែការមិនចូលប្រជុំសភានៅពេលនេះជាទម្លាប់របស់បក្សសង្គ្រោះជាតិដែលយល់ឃើញថា បើសម័យប្រជុំសភាណាដែលអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តប៉ះពាល់ប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋ គឺបក្សប្រឆាំងមិនចូលប្រជុំជាមួយទេ”។ សម្តេចតេជោបានលើកឡើងថា “ឥឡូវលោកឯងបកស្រាយមើលអាណាមានប្រយោជន៍, អាណាមិនមានប្រយោជន៍? លោកឯងចូលទៅអង្គុយទៅ ។ លោកឯងកុំតែលើកដៃទៅវាវូចហើយ។ លោកឯងនៅក្រៅរួចប្រជុំកាសែត ។ បើលោកឯងធ្វើរបៀបហ្នឹងមិនបាច់និយាយទេ។ លោកឯងមិនចូលប្រជុំ តែលោកឯងចាំឲ្យប្រធានសភាកោះហៅរដ្ឋមន្ត្រី” ។ លក្ខខណ្ឌទី២. រដ្ឋមន្ត្រីទៅឆ្លើយដាច់ទាំងខ្លួនទៀតក៏មិនត្រូវចិត្តគេដែរ បើសិនជាបន្តសួរនៅក្នុងនោះបូកសរុបថា ល្អណាស់ប៉ុន្តែពេលចេញមកក្រៅអស់លោកចាចឆ្លើយនេះគ្មានបានការ ។ បើមានបែបហ្នឹងគឺមិនឲ្យទៅឆ្លើយទេ ព្រោះវាបាត់បង់តម្លៃរដ្ឋមន្ត្រីដែលជាសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល និងបាត់បង់តម្លៃសភា។ សម្តេចតេជោក៏បានស្នើដល់ប្រធានរដ្ឋសភាឲ្យធ្វើវិសោធនកម្មបន្ថែមទៀត លើបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៅត្រង់ចំណុចនេះឡើងវិញ ។ សម្តេចបន្តថា លោកនៅតែគោរពនូវវិធានស្តីពីការកោះហៅរដ្ឋមន្ត្រីមកឆ្លើយនៅរដ្ឋសភា ។

ក្នុងពិធីនេះដែរសម្តេចតេជោបានធ្វើការពន្យល់ និងវាយបកទៅលើសំដីរបស់លោក សម រង្ស៊ី ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាក៥ នៅកម្ពុជានាដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៨០ ។ សម្តេចតេជោបានបង្ហាញពីដើមចមដែលឈានទៅដល់ការបង្កើតផែនការ “ក៥” ដែលជាផែនការការពារជាតិ គឺដើម្បីទប់ស្កាត់ការវិលត្រឡប់នៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត ។ សម្តេចតេជោបានបញ្ជាក់ដោយប្រសាសន៍ថា “ដោយសារតែក្បាលរបស់ពួកលោកឯងនេះហើយបានជាមាន ក៥ ហើយ ក៥ គឺជាផែនការការពារជាតិ តាមរយៈនៃការរារាំងការវិលត្រឡប់មកវិញនៃរបបប៉ុលពត ។ សមណក្បាលលោកឯងនេះជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើសោកនាដកម្មរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ រឿងអីទៅធ្វើសម្ព័ន្ធភាពជាមួយខ្មែរក្រហម មកវិបត្តិការរស់ឡើងវិញរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា? ឥឡូវអ្នកឯងចោទសួរមើលការកាត់ទោសខ្មែរក្រហមដើម្បីអ្វី? ដោយសារតែខ្មែរក្រហមវាអាក្រក់អញ្ចឹង។ ខ្ញុំការពារការវិលត្រឡប់នៃរបបខ្មែរក្រហមគឺអត់មានអីខុសទេ? ។ ថ្ងៃនេះមានសន្តិភាពដោយសារតែយើងផ្តល់រំលំប៉ុលពត ហើយទប់ស្កាត់របបប៉ុលពតមិនឲ្យវិលត្រឡប់មកវិញ ទើបយើងមានថ្ងៃនេះ” ។ សម្តេចតេជោបានលើកឡើងទៀតថា

“អាមេរិកវាយប្រហារជប៉ុនម៉េចក៏ធ្វើបាន។ ឥឡូវអាមេរិក, រុស្ស៊ីវាយពេញទឹកដីអ៊ីរ៉ាក់ និងស៊ីរី សុទ្ធតែគ្រាប់បែកគេថា គេទប់អាយស៊ីស (ISIS) ។ ឯយើងធ្វើវិធានការការពារជាតិក៏ដើម្បីទប់ខ្មែរក្រហមដែរ។ វាដូចតែគ្នា ។ បើលោកឯងស្នើសុំស្និទ្ធជាមួយខ្មែរក្រហម ក៏ត្រូវចូលមកឲ្យជាប់ទោសជាមួយគ្នាទៅ” ។

*** ល្ងាចថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន** បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីពិសាបាយសាមគ្គីជាមួយសមាគមខ្មែរ ចិន នៅកម្ពុជា។ ពិធីនេះបានរៀបចំឡើងនៅមជ្ឈមណ្ឌលកោះពេជ្រ និងមានវត្តមានខ្មែរជាប់ស្រឡាយចិន, ជនជាតិចិនព្រមទាំងឯកអគ្គរដ្ឋទូតវិសាមញ្ញ និងពេញសមត្ថភាពសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អញ្ជើញចូលរួមផងដែរ។ មានប្រសាសន៍នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ សម្តេចតេជោបានបញ្ជាក់សំខាន់ទៅលើគឺកិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា ចិន និងការអនុវត្តនយោបាយចិនមួយ។

សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំសូមអំពាវនាវពីទីកន្លែងនេះឲ្យបងប្អូនខ្មែរ-ចិន គ្រប់សមាគម និងគ្រប់ត្រកូលទាំងអស់ មេត្តាជួយជំរុញអនុវត្តនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខណ្ឌដៃគូយុទ្ធសាស្ត្ររវាងកម្ពុជា និងចិន ។ តាមរយៈទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជានៃប្រធានាធិបតី **ស៊ី ជិនភីង** (Xi Jinping) បានលើកកម្ពស់កម្រិតសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ដល់ទៅកម្រិតដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ នេះជាមោទនភាពនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏យូរលង់នៃទំនាក់ទំនងរវាងកម្ពុជា-ចិន។ នៅទីក្រុងភ្នំពេញនេះ ក៏មានវិទ្យាស្ថានខុងជឺដែលសង្ឃឹមថា សមាគមខ្មែរ-ចិននឹងចូលរួមជាមួយរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាដើម្បីឲ្យវិទ្យាស្ថានខុងជឺនេះ អាចដំណើរការទៅបានដោយរលូន។ ធ្វើយ៉ាងណាមួយសម្រេចនូវគោលដៅទាំងឡាយ ដែលបានដាក់ចេញដោយមេដឹកនាំចិន និងកម្ពុជា ក្នុងនេះសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៧ ត្រូវសម្រេចឲ្យបានទំហំពាណិជ្ជកម្ម៥ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ សម្តេចតេជោថ្លែងបន្តថា មួយទៀត យើងកំពុងតែបន្តអនុវត្តនូវការព្រមព្រៀងទាក់ទងនឹងខ្សែក្រវាត់មួយវិចិត្រ និងផ្លូវសូត្រសមុទ្រសកលវិស័យ ២១ ដែលផ្តួចផ្តើមឡើងដោយមិត្តចិន ហើយយើងក៏បានចូលរួមធ្វើជាសហស្ថាបនិកនៃធនាគារវិនិយោគហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអាស៊ី។ យើងត្រូវបន្តដំណើរការនេះ។ ឆ្នាំនេះប្រាកដណាស់ថា នឹងមានការធ្វើដំណើររបស់សម្តេចទៅកាន់ប្រទេសចិន ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទស្តីពីផ្លូវសូត្រ ក៏ដូចជាខ្សែក្រវាត់មួយ ផ្លូវមួយផងដែរ ។

សម្តេចតេជោបានបញ្ជាក់ចំណុចសំខាន់មួយទៀតទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយចិនមួយ ។ សម្តេចបានសង្កត់ធ្ងន់ថា “ខ្ញុំគួរតែយកឱកាសនេះជម្រាបជូនបងប្អូនខ្មែរ-ចិន។ បងប្អូនមួយចំនួនមានការពេញចិត្តជាមួយនឹងគោលនយោបាយអំពីប្រទេសចិនរបស់ **ហ៊ុន សែន** ឬរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ប៉ុន្តែមានបងប្អូនមួយចំនួនយល់ថា កម្ពុជាអនុវត្តនយោបាយចង្អៀតពេក ដោយមិនព្រមផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការដាក់តាំងការិយាល័យតែវ៉ាន់ប្រចាំកម្ពុជានៅភ្នំពេញ នៅតាមបណ្តាខេត្ត ដូចជាប្រទេសខ្លះ។ ខ្ញុំស្តាយកឱកាសនេះ ជម្រាបជូនបងប្អូនជនជាតិខ្មែរដើមកំណើតចិនទាំងឡាយឲ្យបានជ្រាប ទោះបីបងប្អូនពេញចិត្តជាមួយអ្នកណា, មិនពេញចិត្តជាមួយអ្នកណាបងប្អូនត្រូវយល់នយោបាយការបរទេសដែលអនុវត្តតាំងពី **ព្រះករុណា ព្រះបិតាជាតិ សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ** ទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយចិនមួយនេះតែម្តង។ យើងមិនត្រូវ

ធ្វើអ្វីដែលនាំទៅដល់ការប៉ះពាល់នូវការគោរពឯករាជ្យ អធិបតេយ្យភាព របស់ចិនដូចជា ការចាប់ដៃជាន់ជើងនោះទេ។ ខ្ញុំមិនអាចធ្វើបាននូវរឿង នេះទេ។ ខ្ញុំធ្វើរដ្ឋប្រតិបត្តិការបរទេសតាំងពីខ្ញុំអាយុ ២៧ ឆ្នាំ។ ក្នុងដំណាក់ កាលទសវត្សរ៍ ៨០ មិនខ្វះទេមនុស្សដែលផ្តល់យោបល់ឲ្យខ្ញុំធ្វើទំនាក់ទំនង ជាមួយតៃវ៉ាន់។ ក៏ប៉ុន្តែខ្ញុំបដិសេធជាចំខាត។ ក្នុងឋានៈជាប្រតិបត្តិការ បរទេសនិងក្នុងឋានៈជានាយករដ្ឋមន្ត្រីខ្ញុំមិនព្រមជាមួយនឹងបញ្ហានេះទេ។ នយោបាយចិនមួយ គឺជានយោបាយគោរពចំពោះអធិបតេយ្យភាពរបស់ ចិន។ ការគោរពអធិបតេយ្យភាពរបស់ចិន មានតម្លៃស្មើនឹងការគោរពអធិប- តេយ្យភាពរបស់កម្ពុជាដែរ។ សម្តេចតេជោបន្តថា ខ្ញុំយល់ព្រមត្រឹមតែមក រកស៊ីតែប៉ុណ្ណោះ ខ្ញុំធ្វើបាន។ ឧទាហរណ៍ សព្វថ្ងៃមានការហោះហើរពីតៃប៉ិ មកភ្នំពេញ, ពីតៃប៉ិទៅសៀមរាប។ អ្នកវិនិយោគពីតៃប៉ិមកកម្ពុជា។ ក៏ប៉ុន្តែ ខ្ញុំសំណូមពររបបប្តូរនៅទីនេះកុំដល់ពេលបុណ្យជាតិតៃវ៉ាន់ម្តងៗនាំគ្នាទៅ ជួបជុំគ្នាតាមសណ្ឋាគារលើកទង់ជាតិតៃវ៉ាន់ នៅក្នុងពិធីជប់លៀងណា មួយ។ មិនអនុញ្ញាតទេ។ សំបងប្តូរយោគយល់ទៅដល់ការសម្រេចចិត្ត និងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើនយោបាយចិនមួយទាក់ទិន ជាមួយនឹងបញ្ហាតៃវ៉ាន់។

* ព្រឹកថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជាបានអញ្ជើញ ជាអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៅក្នុងពិធីបញ្ចុះខ័ណ្ឌសីមា ព្រះវិហារវត្តព្រែកប្រា ស្ថិតក្នុងខណ្ឌច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ ។

នៅក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចតេជោបានព្រមានឲ្យមានការចាប់ខ្លួនជាក់ ស្តែង នៅនឹងកន្លែងចំពោះសមាជិកគណបក្សនយោបាយណា ដែលដើរ យោសនាប្រាប់ពលរដ្ឋថាស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ជាប់របស់រដ្ឋ ហើយ សំប្រជាជនបោះឆ្នោតឲ្យខ្លួននៅពេលខ្លួនឈ្នះឆ្នោតនឹងលុបចោលបំណុល ទាំងអស់ ។ នេះជាបទល្មើសជាក់ស្តែង។ ជាការបោកប្រាស់ប្រជាពលរដ្ឋ នឹងជំរុញឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទៅខ្ចីបុលបន្ថែម ហើយក៏ដូចជា សម្លាប់ប្រជាជន ដើម្បីតែសន្លឹកឆ្នោតដូច្នោះដែរ។ សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថា មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ទោះបីឈ្មោះអ្វីក៏ដោយមិនមែនជាប់របស់រដ្ឋទេ ។ កន្លងទៅមានការភ័ន្តច្រឡំ ធំណាស់ថាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុគឺជាប់របស់រដ្ឋ។ រដ្ឋតែងតែទៅទាញការប្រាក់។ រដ្ឋ តែងតែទៅរឹបអូសផ្ទះរឹបអូសដីធ្លី។ ជាមួយនេះនៅមានពួកអតីតមួយចំនួន ទៀតគឺពួកបោកប្រាស់ទៅយោសនាថែមទៀតថា បើគេឈ្នះគេនឹងលុប បំណុល។ សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថា “សុំកុំសង្ឃឹម នេះជាប់របស់កង មិនមែនជាប់របស់រដ្ឋទេ។ បើចង់លុបបំណុលនេះចោលទាល់តែធ្វើបដិវត្តន៍ គឺវិសាលរបបរាជានិយម ហើយបង្កើតរបបមួយថ្មី និងលុបចោលអ្វី ទាំងអស់។ ប្រទេសនឹងក្រឡាប់ចាក់ដូចរបបបុរាណទៀតហើយ” ។

សម្តេចតេជោបានអំពាវនាវឲ្យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ ត្រូវតែបញ្ជាក់ខ្លួន ឯងថាជាស្ថាប័នឯកជន ។ សម្តេចក៏បានណែនាំឲ្យឯកឧត្តម **ជាន់ ចាន់គុ** អគ្គនាយករាជធានីភ្នំពេញប្រាប់ទៅម្ចាស់ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឲ្យអប់រំ បុគ្គលិកថា លុយដែលពលរដ្ឋខ្ចីនោះគឺជាលុយឯកជន ហើយមិនពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋាភិបាលទេ។ តាមគ្រឹះស្ថានទាំងអស់ទាំងសាខា ទីស្នាក់ការជំរឿនសាត់ ក៏ត្រូវដាក់ជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឈ្មោះជាគ្រឹះស្ថានឯកជន មិនមែន របស់រដ្ឋ រួចហើយត្រូវអប់រំបុគ្គលិកឲ្យនិយាយភាសាមុនគេថា នេះជាផ្នែក ឯកជនមិនមែនរបស់រដ្ឋ។ បើមិននិយាយចំណុចនេះទេគឺចាប់បង្ខំត្រូវបិទ។ ត្រូវដាក់ជាស្តង់ដារបោះចេញជាសៀវភៅតែម្តង។ បើមិនដូច្នោះទេពលរដ្ឋ

នៅតែយល់ច្រឡំថាអាហ្នឹងជាប់របស់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធលុយ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** បានអញ្ជើញជា អធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធស្ថានមិត្តភាពកម្ពុជា ចិន កោះធំ ស្រុកកោះធំ ខេត្ត កណ្តាល ។ នៅក្នុងឱកាសនោះសម្តេចបានបញ្ជាក់អំពីការសម្រេចចិត្តប្តឹង អ្នកវិភាគបញ្ហាសង្គមម្នាក់ ដែលនិយាយចោទប្រកាន់គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជា តាមវិទ្យុបរទេសដែលផ្សាយជាខេមរភាសាថា ជាអ្នកនៅពីក្រោយ យាតកម្មលើរូបលោក កែម ឡី។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍ថា មេធាវីរបស់សម្តេចបានធ្វើការប្តឹង ទៅលើអ្នកវិភាគសង្គមម្នាក់ទារជំងឺចិត្តកន្លះលានដុល្លារអាមេរិក ។ សម្តេច បានលើកជាសំណួរថាតើ នេះជាការបញ្ចេញមតិឬ? មកចោទគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជាថា សម្លាប់មនុស្ស? សម្តេចតេជោបញ្ជាក់ថា “កុំអ្នកឯង ស្នើអានអ្នកវិភាគ។ វិភាគប៉ះ គឺដាក់ហើយអត់មានទុកទេ ហើយនគរបាល តាមឲ្យជាប់ក្រែងរត់ ព្រោះរត់មួយហើយរត់ធ្លាក់ដល់ស៊ុយអែត។ អ្នកនេះខ្ញុំ បានបញ្ជូនគរបាលឲ្យតាមពីម្សិលហើយកុំរត់ ព្រោះខ្លួន ឯងថា ជើងខ្លាំង ទៅជាប់គុក ហើយអស់លុយប៉ុន្មានកុំថា អត់លុយសង អត់លុយ រឹបអូស យកផ្ទះ ព្រោះពេលអ្នកឯងនិយាយអ្នកឯងមានបានគោរពគេឬអត់? ។ គេ មានកិត្តិយសរបស់គេ។ អ្នកឯងថាគណបក្សប្រជាជនសម្លាប់មនុស្សគឺចប់ ហើយ។ អ្នកណាជាអ្នកចំណេញពីសោកនាដកម្មនៃការសម្លាប់មនុស្សនៅ ក្នុងតំណាក់កាលដែលខ្លួនកំពុងកាន់អំណាច? ។ សម្តេចតេជោបន្តថា “ធ្វើនយោបាយកុំដោរ។ កុំឃើញគេមិនមាត់ ហើយអាងក្បាលមេត្រូ អាងវិទ្យុ នាំគ្នាវិភាគវាយប្រហារគេ។ ត្រូវពង្រឹងនីតិវិធី” ។

ក្រៅពីនេះសម្តេចតេជោក៏បានព្រមានថា នឹងត្រៀមក្តារមឈូសទុក សម្រាប់អ្នកណាដែលថា ចង់ធ្វើបដិវត្តន៍ពណ៌ដើម្បីបំផ្លាញសន្តិភាព ។ អ្នក ណាបំផ្លាញសន្តិភាព នឹងគ្មានការអត់ឱន និងគ្មានការលើកលែងទេ។ សូម បញ្ជាក់ជូនកុំប្រាថ្នាធ្វើបដិវត្តន៍ពណ៌អត់បានទេ។ សម្តេចតេជោក៏បានផ្តាំ ទៅអ្នកនយោបាយទាំងអស់ថា ត្រូវចេះគោរពគ្នាក្នុងការធ្វើនយោបាយ ហើយបើគ្មានការគោរពនិងចោទបំពានហើយ អ្នកទទួលខុសត្រូវហោច បំផុតផ្នែករដ្ឋប្បវេណីឬ ខាងព្រហ្មទណ្ឌ ហើយរឿងចោទគេសម្លាប់ជាទោស ព្រះញង់បង្កឲ្យមានចលាចល ត្រូវជាប់គុកផង លុយផង ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** បានអញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ កម្ពុជា ២០១៧ ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅសណ្ឋាគារអាំងទែរកុងទីណង់កាល់ រាជធានីភ្នំពេញ ។

មានប្រសាសន៍ក្នុងឱកាសនេះ សម្តេចតេជោបានបញ្ជាក់អំពីកិច្ចខិតខំ ប្រឹងប្រែងឆ្លើយតបឲ្យបាននូវចំណុចជាគន្លឹះចំនួន៤។ សម្តេចតេជោ បញ្ជាក់ថាក្នុងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយឧស្សាហកម្មនេះរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជានឹងខិតខំសម្រេចឱ្យបាននូវចំណុចគន្លឹះបួនគឺទី១. ការបញ្ចុះថ្លៃអគ្គិសនី សម្រាប់តំបន់ឧស្សាហកម្ម រួមទាំងវិសាលភាពគ្របដណ្តប់នៃការផ្គត់ផ្គង់ អគ្គិសនី និងភាពទុកចិត្តនៃការផ្គត់ផ្គង់ចរន្ត ទី២. រៀបចំនិងអនុវត្តផែនការមេ សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូននិងទ្វីស្ទីកពហុមធ្យោបាយ ទី៣. ពង្រឹង និងអភិវឌ្ឍន៍យន្តការគ្រប់គ្រងទីផ្សារពលកម្ម និងការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញ និងទី៤. អភិវឌ្ឍន៍និងប្រែក្លាយខេត្តព្រះសីហនុទៅជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ពិសេសគំរូពហុបំណង។ កម្ពុជានៅតែមានជំហរវិនិយោគមិនបន្តជំរុញ

**សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន អញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីសម្ពោធស្ថាន
មិត្តភាពកម្ពុជា ចិន កោះធំ ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល**

លើកទឹកចិត្តចំពោះបណ្តាគម្រោងវិនិយោគបរទេសនានាកម្ពុជា ហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ក្នុងការបន្តពង្រឹង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច ការបើកទូលាយព្រមទាំងការបង្កើតនូវ បរិយាកាស វិនិយោគឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ កាន់តែមានការទាក់ទាញមាន លក្ខណៈទុកចិត្តបានសម្រាប់វិនិយោគិន និងធុរជនទាំងអស់ ។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បន្តថា ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលសម្តេចសូម ធានាជូនវិនិយោគិនធុរជនគ្រប់រូបនូវបរិស្ថានគ្រប់បែបយ៉ាង ដែល អនុគ្រោះ អំណោយផល និងជួយជំរុញដល់ការវិនិយោគ ជាពិសេសគឺការរក្សានូវស្ថិរ- ភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ការគិតគូរអំពីក្របខណ្ឌនៃការលើកទឹកចិត្តព្រមទាំង ក្របខណ្ឌច្បាប់និងស្ថាប័នទន្ទឹមនឹងការ រក្សាសុខសន្តិភាព និងស្ថិរភាព នយោបាយរបស់កម្ពុជា។ ទន្ទឹមនឹងការបង្ហាញពីការរីកលូតលាស់ និង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាពក្នុងរង្វង់៧,៧%ប្រចាំឆ្នាំរបស់កម្ពុជា សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានអះអាងថា ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងខិតខំជំរុញ តភ្ជាប់ខ្លួនជាមួយទីផ្សារតំបន់ហៅថា “រោងចក្រអាស៊ី” ប្រកបដោយ សក្តានុពល និងចីរភាព ស្របទៅនឹងទស្សនវិស័យនៃសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ច អាស៊ាន ក៏ដូចជាកិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងតំបន់ដែល នឹងមាននាពេលឆាប់ៗខាងមុខផងដែរ ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ **សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន** បានអញ្ជើញជា អធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៅក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់ និស្សិតនៃសាកល វិទ្យាល័យភ្នំពេញអន្តរជាតិចំនួន ១ ៤៣១ នាក់ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិ អប់រំ។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍ថា ច្បាប់នៅកម្ពុជាដែលរដ្ឋសភាបាន អនុម័តមិនមែនជាច្បាប់សម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ដូចអ្នកឯងធ្លាប់សម្លាប់ ប្រជាជនកម្ពុជាទេ។ ខ្ញុំមិននិយាយចំឈ្មោះអ្នកណាទេ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងឋានៈជា រដ្ឋអធិបតេយ្យ យើងនៅតែផ្តាំផ្ញើចំពោះអ្នកសូមអ្នកគោរពនូវអធិបតេយ្យ- ភាព ឬរណភាពទឹកដីរបស់កម្ពុជា។ រឿងរ៉ាវរបស់អ្នកដែលទៅបំផ្លាញ ប្រទេសដទៃមិនទាន់ចប់សព្វគ្រប់ទេ។ អ្នកបំផ្លាញប្រទេសរបស់ខ្ញុំដោយ គ្រាប់បែកនៅច្រើនណាស់។ អ្នកមិនទាន់បានដោះស្រាយផងអ្នកទៅ បំផ្លាញនៅអីរ៉ាក់ លីប៊ី ស៊ីរី និងប្រទេសមួយចំនួនទៀត ។ តើអ្នកមានឃើញ សោកនាដកម្មនៅទីនោះទេ ឬ អ្នកចង់បង្កើតបញ្ហានេះនៅកម្ពុជាសារជា ថ្មី។ សម្តេចតេជោបន្តថា “កម្ពុជាត្រូវការកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដោយស្មើ

ភាពនិងស្មើសិទ្ធិ។ កម្ពុជាមិនអាចទទួលយកនូវការជ្រៀតជ្រែកណាមួយពី បរទេសទេ។ អ្នកមកប្រទេសកម្ពុជាត្រូវគោរពច្បាប់របស់កម្ពុជា។ ផល ប្រយោជន៍របស់អ្នក និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្ញុំដូចគ្នាទេ។ ប្រទេសខ្ញុំតូច តែខ្ញុំមានឯករាជ្យអធិបតេយ្យរបស់ខ្ញុំ ។ ព្រោះប៉ុន្មានថ្ងៃនេះមានការលើក ឡើងខ្លះ រឿងរបស់គេសោះ តើសិទ្ធិអីតែង? តែខ្ញុំសុំចោទជាសំណួរ ត្រឡប់ទៅវិញ នៅពេលដែលអ្នកឯងទម្លាក់គ្រាប់បែកមកលើប្រទេស របស់ខ្ញុំអ្នកឯងមានដែលគិតពីសិទ្ធិពលរដ្ឋខ្ញុំទេ?។ នៅពេលគេធ្វើច្បាប់ ដើម្បី “ឯកភាពជាតិដើម្បីការគោរពទាំងអស់គ្នា” អ្នកឯងបែរជាចាត់ទុកថា ជាការកាត់បន្ថយសិទ្ធិ។ គេមិនដែលធ្វើច្បាប់ដើម្បីឱ្យប្រទេសជាតិបែក- បាក់ទេ គ្រាន់តែច្បាប់នោះគេបានចែងច្បាស់បន្ថែមទៀត។ អ្នកណាក៏ ដោយដែលធ្វើអប្បធម៌មានចរិតបែកបាក់ជាតិ គឺត្រូវតែមានទោស។ ន័យកន្លែងនេះ គេអាចយល់បានថា ប្រទេសនេះត្រូវតែមានឯកភាពជាតិ ឬមួយអ្នកប៉ុនប៉ងធ្វើបដិវត្តន៍?។ សម្តេចតេជោថ្លែងបន្តថា ទំរាំរកបាន ការឯកភាពជាតិនេះស្ទើរតែស្លាប់ជីវិត។ ពីឆ្នាំ១៩៩៨ មកដល់ពេល បច្ចុប្បន្នប្រទេសមួយ តំបន់ត្រួតត្រាមួយ រដ្ឋធម្មនុញ្ញតែមួយ ព្រះមហាក្សត្រ តែមួយ រាជរដ្ឋាភិបាលតែមួយ និងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធតែមួយ ដែលពីមុន នេះប្រទេសមួយតំបន់ត្រួតត្រាច្រើន ។ អ្នកត្រូវឃើញចំណុចអស់ទាំងនេះ ។ ប៉ុន្តែប្រទេសកម្ពុជាបែកបាក់ធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារពួកអ្នកឯង។ ឥឡូវសូមពួក អ្នកឯងកុំធ្វើរឿងប្រដាប់ដែលដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ អ្នកវិភាគ ត្រូវឱ្យច្បាស់ថា ជាអ្នកវិភាគ កុំធ្វើជាអ្នកជេរ ។

សម្តេចតេជោបន្តថា គ្មានអ្នកណាស្រឡាញ់ខ្មែរ ជាងខ្មែរនោះទេ ។ រឿងរបស់ខ្មែរគឺខ្មែរជាអ្នកដោះស្រាយ ពិតមែនខ្ញុំត្រូវការជំនួយរបស់អ្នក ឯង, ត្រូវការរកស៊ីជាមួយអ្នកឯង, ត្រូវការសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកឯង ក៏ប៉ុន្តែកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់អ្នកឯងខ្ញុំមិនបានទៅជ្រៀតជ្រែកទេ តែមានសំ ណូមពរត្រឡប់មកវិញកិច្ចការរបស់ខ្ញុំអ្នកឯងក៏មិនត្រូវជ្រៀតជ្រែកដែរ។

ដោយឡែក ទាក់ទងនឹងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុសម្តេចតេជោបានលើក ឡើងថា “ខ្ញុំនៅតែអំពាវនាវដោយទទួច និងនៅតែបញ្ជាក់ថាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលផ្តល់ប្រាក់កម្ចីទៅប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់សុទ្ធតែជាបស់ឯកជន មិន មែនជាបស់រដ្ឋទេ។ កន្លងទៅមានការកំនត់ច្រឡំណាស់ដែលចាំបាច់ពាក់ ប្រាក់រដ្ឋ។ សូមបញ្ជាក់ថា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្មានសិទ្ធិប្រាក់ទៅពល- រដ្ឋខ្លះនោះទេនេះជាច្បាប់។ ថែមទាំងបក្សប្រឆាំងទៅសន្យាថាបើខ្លួនឈ្នះ ខ្លួនលប់ចោលបំណុលទាំងអស់ នេះជាគ្រោះមហន្តរាយធំណាស់” ។ សម្តេចតេជោបន្តថា យើងត្រូវធ្វើយុទ្ធនាការទូទាំងប្រទេស ដើម្បីបញ្ជូន សារទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានដឹងនិងបានយល់ថា មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែល បានផ្តល់ប្រាក់ឱ្យពួកគេខ្ចីមិនមែនជាបស់រដ្ឋទេ ។ សម្តេចបានបញ្ជាឱ្យ ក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទទាំងអស់ រួមទាំងព្រះសង្ឃផង ត្រូវជួយផ្សព្វផ្សាយពីបញ្ហា នេះ ។ វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ សារព័ត៌មានអនឡាញ (Online) ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ អំពីរឿងនេះ។ យុទ្ធនាការនេះត្រូវធ្វើឱ្យគ្រប់មួយឆ្នាំពេញតែម្តង ។ សម្តេច តេជោបន្តថា ការធ្វើនេះ គឺដើម្បីជួយប្រជាពលរដ្ឋឱ្យជឿជាក់ពីបំណុល ។ បំណុលទាំងអស់នោះ គឺពុំអាចលុបចោលបានឡើយមិនដូចអ្វីដែលគណ- បក្សប្រឆាំងដើរយោសនានោះទេ។ បើចង់លុបបំណុលចោល លុះត្រាតែ រំលាយបបរាជានិយមចោល លុបចោលប្រព័ន្ធច្បាប់ធ្វើជាតូបនីយកម្មដែល ប្រការនេះ នឹងធ្វើឱ្យសង្គមជាតិចលាចលធ្លាក់ចុះម្តងទៀតជាមិនខាន។

សមិទ្ធផលធំៗចំនួន៧ ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃ សម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ កន្លងទៅ

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើក
សន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារ ឆ្នាំ២០១៦ និងលើកទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៧ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ

នៅព្រឹកថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ បានអញ្ជើញជាអធិបតី ក្នុងពិធីបើកសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារឆ្នាំ២០១៦ និងលើកទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៧របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ។ ថ្ងៃក្នុងឱកាស នោះ**សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង** បានលើកឡើងនូវសមិទ្ធផលការងារធំៗចំនួន៧ ដែលក្រសួងមហាផ្ទៃសម្រេចបាន រួមមាន៖

១- កម្ពុជានៅតែបន្តរក្សាបានយ៉ាងគត់មត់នូវសុខសន្តិភាពស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ដែលជាការផ្តល់ភាពអនុគ្រោះដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ដោយសម្រេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៧ % ជាបន្តទៀត បើទោះបីក្រុមប្រឹក្សានិយមមួយចំនួន នៅតែចិញ្ចឹមមហិច្ឆតា ញុះញង់ប៉ុនប៉ងបង្កឲ្យមានភាពចលាចលរីករ រ និងអសន្តិសុខក្នុងសង្គមយ៉ាងណាក្តី ។

២- ជំរុញអនុវត្តនូវគោលនយោបាយភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាពដើម្បីពង្រឹងឲ្យបានកាន់តែរឹងមាំថែមទៀតនូវសន្តិសុខសុវត្ថិភាពសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងការគោរពច្បាប់សំដៅជំរុញឲ្យបានខ្លាំងក្លានូវការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយចីរភាពរយៈពេលវែងជាបន្តទៀត និងដើម្បីផ្តល់ភាពកក់ក្តៅជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងសង្គមទាំងមូល រាជរដ្ឋាភិបាលបាននឹងកំពុង

អនុវត្តនូវយុទ្ធនាការព្រមៗគ្នាទូទាំងប្រទេស ដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់បង្ក្រាបបទល្មើសរួមមានប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ល្បែងស៊ីសងខុសច្បាប់ សកម្មភាពលួច ឆក់ ប្លន់ ពិសេសអំពើប្លន់ប្រដាប់អាវុធ និងការប្រើប្រាស់អាវុធខុសច្បាប់ ការបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ ធនធានធម្មជាតិ បទល្មើសនេសាទនៅបឹងទន្លេសាប និងការរឹតបន្តឹងការអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។

៣- ការងារអន្តោប្រវេសន៍ ក៏បានបង្កើតការគ្រប់គ្រងជនបរទេស ការគ្រប់គ្រងការចេញចូលឆ្លងកាត់ព្រំដែន និងការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងជនអន្តោប្រវេសន៍ ដោយធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជនអន្តោប្រវេសន៍ បន្តពិនិត្យឯកសារ លិខិតស្នាម ដែលជនអន្តោប្រវេសន៍កំពុងកាន់កាប់ ពិសេសការកាន់កាប់ឯកសារលិខិតស្នាមកម្ពុជាមិនស្របច្បាប់ ។ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងការផ្តល់ប័ណ្ណស្នាក់នៅ អចិន្ត្រៃយ៍តាមប្រព័ន្ធអេឡិកត្រូនិក ដល់ជនបរទេសអន្តោប្រវេសន៍អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ ក៏កំពុងរៀបចំប្រព័ន្ធទិន្នន័យជនបរទេសអន្តោប្រវេសន៍ទាំងអស់ ដែលកំពុងស្នាក់នៅកម្ពុជា ការបញ្ចូលទិន្នន័យមុខសញ្ញាទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមុខសញ្ញា។ ទន្ទឹមនេះ កម្លាំងនគរបាលបានធ្វើការស្រាវជ្រាវយាត់ខ្លួន និងបណ្តេញចេញពីកម្ពុជានូវជនអន្តោប្រវេសន៍

ខុសច្បាប់ជិត៣ពាន់នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ។

៤- ចំពោះការងារអត្តសញ្ញាណកម្ម ក៏បានខិតខំសម្រេចសមិទ្ធផលជាច្រើនជាពិសេសលើការគ្រប់គ្រង និងការកែលម្អសេវារដ្ឋបាល វិស័យអត្តសញ្ញាណកម្មកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពឆាប់រហ័ស និងកៀកប្រជាពលរដ្ឋ ជាអាទិ៍ ការផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរសម្រេចបាន៨៦%នៃផែនការ និងបានបញ្ជូនទិន្នន័យអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណប្រមាណ ៩២១ ៣៤២២ជូនគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត។

៥- អំពីការពង្រឹងស្ថាប័ន ក្រសួងមហាផ្ទៃ បានស្នើរដ្ឋាភិបាលសម្រេចដាក់ចេញនូវអនុក្រឹត្យថ្មីស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ក្រសួងក៏បានដាក់ចេញនូវ ប្រកាសស្តីពីតួនាទី ភារកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធជាក់ស្តែងរបស់នាយកដ្ឋាន ការិយាល័យ និងអង្គភាពនានា នៅទីស្តីការក្រសួង និងការកែសម្រួលតួនាទី ភារកិច្ចស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានី ខេត្ត អធិការដ្ឋាននគរបាល ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ សំដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារនៅគ្រប់ថ្នាក់ ។

លើមូលដ្ឋាននៃលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធរចនាសម្ព័ន្ធ តួនាទី ភារកិច្ចដែលបានរៀបចំខាងលើ ក្រសួងកំពុងដឹកនាំដំណើរការវិភាគមុខងារនៅគ្រប់អគ្គនាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន និងការិយាល័យ អង្គភាពនានា សំដៅកំណត់ឲ្យបានជាក់លាក់អំពីតម្រូវការមុខតំណែង និងតម្រូវការចំនួនក្របខ័ណ្ឌទាំងរដ្ឋបាលស៊ីវិល និងនគរបាលជាតិ សម្រាប់រយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលពីមធ្យមទៅរយៈពេលវែង ដើម្បីងាយស្រួលរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និងធនធានមនុស្ស ព្រមទាំងការទប់ស្កាត់ការរីកប៉ោងនៃចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និងការសន្សំសំចៃការចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិក និងប្រតិបត្តិការរដ្ឋបាល។ ទន្ទឹមនេះ ក្រសួងក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស ទាំងរដ្ឋបាលស៊ីវិល និងនគរបាលជាតិ សំដៅធានារ៉ាប់រងភារកិច្ចស្របតាមការវិវត្តន៍រីកចម្រើនរបស់សង្គមជាតិ។

៦- ចំពោះកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ យើងបានប្រមូលផ្តុំយកចិត្តទុកដាក់ជាចម្បង ទៅលើអនុវត្ត

ការសម្រេចចិត្តខាងនយោបាយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការផ្ទេរមុខងារ និងធនធានឲ្យដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលជាដំណើរការស្នូលនៃកំណែទម្រង់នេះ បន្ទាប់ពីបានចំណាយពេលវេលាជិត១៥ ឆ្នាំ ក្នុងការរៀបចំឡើងវិញនូវរចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិការបណ្តុះបណ្តាលកសាងសមត្ថភាព និងការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុទ្ធ ការកំណត់ដំណាក់កាល និងដំណើរការនានា សម្រាប់គាំទ្រដល់ដំណើរការផ្ទេរមុខងារ និងធនធាន។ ផ្អែកតាមបទពិសោធន៍ដែលយើងបានឆ្លងកាត់រយៈពេលជិត១៥ ឆ្នាំ កន្លងទៅនេះ កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការតែងតែជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមដោយសារតែកំណែទម្រង់នេះ តម្រូវឲ្យមានការកែសម្រួលប្រព័ន្ធរចនាបរិញ្ញាវត្ថុ ទ្រព្យសម្បត្តិ ពីប្រព័ន្ធមជ្ឈការមកប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការ ដែលតម្រូវឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងអនុវត្តន៍ការងារ។ ប៉ុន្តែទោះបីមានបញ្ហាប្រឈមយ៉ាងណាក្តី យើងតែងតែខិតខំប្រឹងប្រែងអត់ធ្មត់ធ្វើការសម្របសម្រួលដើម្បីធានាឲ្យបានការយល់ដឹងមានការឯកភាពស្រុះស្រួលគ្នា សំដៅជំរុញដំណើរការកំណែទម្រង់នេះឲ្យវិវត្តន៍ទៅមុខជាដំណាច់ ដោយខិតខំកាត់បន្ថយការសម្រេចចិត្ត ខាងនយោបាយតាំងពីដំណាក់កាលចាប់ផ្តើមរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន និងតទៅមុខទៀត ។

៧- អគ្គនាយកដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន និងអង្គភាពនានាចំណុះក្រសួងមហាផ្ទៃ ទាំងរដ្ឋបាលស៊ីវិល និងនគរបាលជាតិ ក៏ដូចជារដ្ឋបាលគ្រប់ថ្នាក់ នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានពុះពារប្រឹងប្រែងរួមគ្នាសម្រេចបានសមិទ្ធផលនានាជាច្រើន ក្នុងការរក្សាការពារបូរណភាពទឹកដី អធិបតេយ្យភាព ការពារសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់តាមខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែនជាមួយប្រទេសជិតខាង ការគ្រប់គ្រងពន្ធនាគារ និងមណ្ឌលអប់រំកែប្រែនានា ដែលកំពុងផ្ទុកអ្នកជាប់ឃុំឃាំង កំពុងកើនឡើងយ៉ាងគំហុក ការធ្វើអធិការកិច្ច ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ការងារផ្គត់ផ្គង់ភស្តុភារ មធ្យោបាយ សម្ភារ ថវិកា ព្រមទាំងសហការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន នានា អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ សំដៅធានាឲ្យក្រសួងមហាផ្ទៃ សម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលនានាជាច្រើនក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ។

សម្តេចភក្តី សាយ ឈុំ អំពាវនាវឲ្យប្រជាជនចូលរួមបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ នៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ខាងមុខ

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អញ្ជើញចូលរួមទទួលទានអាហារថ្ងៃត្រង់ ជាមួយប្រជាជននៅស្រុកឧដុង្គ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

នៅព្រឹកថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ សម្តេចវិបុលសេនា- ភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានអំពាវនាវឲ្យប្រជាជន ទាំងអស់ចំណាយពេល១ ថ្ងៃ ដើម្បីចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើស ក្រុម ប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ខាងមុខក្នុងឱកាស ដែលសម្តេចបានអញ្ជើញចូលរួមទទួល ទានអាហារថ្ងៃត្រង់ជាមួយប្រជាជនជាច្រើននាក់ មកពីភូមិ ត្រពាំងពោធិ៍ភូមិត្រពាំងក្រឡឹងភូមិព្រៃក្នុង និងភូមិអង្គតាងក នៃឃុំភ្នំតូច ស្រុកឧដុង្គ ខេត្តកំពង់ ស្ពឺ។ ថ្នាក់ដឹកនាំក្រុមប្រឹក្សា ឃុំភ្នំតូច បានឲ្យដឹងថា ក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឃុំបាន និងកំពុង ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍ ភូមិឃុំបានល្អ ដោយរក្សាបានស្ថិរភាព សន្តិសុខ និង សណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងភូមិឃុំ ធ្វើឲ្យជីវភាពរបស់ប្រជាជនមានការ រីកចម្រើនស្របជាមួយនឹងការរីកចម្រើនរបស់ប្រទេសជាតិ។ ប្រជាជនក្នុងឃុំទាំងមូលបានរស់នៅដោយសុខដុមរមនាជា មួយគ្នា ទោះបីជាមាននិន្នាការនយោបាយផ្សេងគ្នាខ្លះក៏ ដោយ។ ចំពោះការបោះឆ្នោតនាពេលខាងមុខ ប្រជាជនយើង ទាំងអស់គ្នាបានទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងបានទៅពិនិត្យ បញ្ជីបោះឆ្នោតរួចហើយ ។

ជាការឆ្លើយតប សម្តេចភក្តី សាយ ឈុំ បានលើកឡើង អំពីការរីកចម្រើនរបស់ប្រទេសជាតិលើគ្រប់វិស័យ ដែល

ប្រជាជនយើងសម្រេចបានក្នុងរយៈពេលកន្លងមក។ សមិទ្ធផលទាំងអស់នេះពិតជាបានមកដោយ សារកត្តាសុខសន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយ ដែលយើងខិតខំតស៊ូបានមកទាំង លំបាកលំបិនបំផុត។ ហេតុនេះយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវខិតខំថែ រក្សាសុខសន្តិភាព និងសមិទ្ធផលដែលយើងទទួលបានឲ្យ ស្ថិតស្ថិរគង់វង្ស ហើយត្រូវបន្តខិតខំកសាង និងអភិវឌ្ឍ ប្រទេសឲ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើនតទៅមុខទៀត។

ទាក់ទងទៅនឹងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានផ្ទាល់ សម្តេចភក្តី សាយ ឈុំ បានលើកសរសើរចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែង អនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍភូមិ-ឃុំ ទទួលបាននូវលទ្ធផល ជាផ្នែកគួរជាទីមោទនៈ ហើយបានសំណូមពរឲ្យប្រជាជន ខិតខំរួបរួមសាមគ្គីគ្នាឲ្យបានរឹងមាំ ដើម្បីបន្តកសាងភូមិ-ឃុំ របស់ខ្លួនឲ្យមានការរីកចម្រើនឆាប់រហ័ស។ សម្តេចភក្តីក៏បាន អំពាវនាវឲ្យប្រជាជនរៀបចំការងាររបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អ ដើម្បី ទុកពេល១ថ្ងៃ គឺនៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ខាងមុខ ដើម្បីទៅចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ-សង្កាត់ ដែលខ្លួនពេញចិត្តឲ្យបន្តដឹកនាំឃុំ-សង្កាត់រយៈពេល៥ ឆ្នាំ តទៅមុខទៀត។

ក្រោយបញ្ចប់អង្គប្រជុំសម្តេចភក្តី សាយ ឈុំ បានអញ្ជើញ ប្រជាជនចូលរួមទទួលទានអាហារ ថ្ងៃត្រង់ជាមួយគ្នាក្នុង បរិយាកាសដ៏សប្បាយរីករាយ និងស្និទ្ធស្នាលបំផុត។

លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ចំណូលពន្ធដារខែមករា

នៅខែមករា កន្លងទៅនេះ ពន្ធដារប្រមូលបានប្រាក់ចំណូលចំនួន ជាង៩៨២,៧ ពាន់លានរៀលប្រមាណ២៤៥,៦៩ លានដុល្លារ គឺជា ចំណូលដ៏ខ្ពស់បើធៀបនឹងចំណូលកាលពីឆ្នាំ២០១៦។

ចំណូលពីការលក់ប័ណ្ណចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរ និងទេសចរ ខែមករា

នៅខែមករា ឆ្នាំនេះ មានភ្ញៀវទេសចរចំនួន ២៨៧.០៤១នាក់ បាន ទិញប័ណ្ណចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរ។ចំនួននេះកើនឡើង១៥,៧២% ធៀបនឹងខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ និងទទួលបានចំណូលសរុប ៨.៣០៤. ៧៤០ ដុល្លារ កើន ១៦,១៣% ធៀបនឹងខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។

ក្នុងចំណោមទេសចរចំនួនដែលបានទិញប័ណ្ណចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរនៅខែមករានេះដែរគឺមានទេសចរចំនួន ១៦១.៦៣៥ នាក់ បានទិញប័ណ្ណប្រភេទ ២០ ដុល្លារ ទេសចរចំនួន ១២២.៦១៦ នាក់ បានទិញប័ណ្ណប្រភេទ ៤០ ដុល្លារ និង ២.៧៩០ នាក់ បានទិញប័ណ្ណប្រភេទ ៦០ ដុល្លារ។

ស្ថិតភ្ញៀវទេសចរចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរ ប្រចាំខែមករាត្រូវបាន គ្រឹះស្ថានអង្គរ ផ្សព្វផ្សាយថា ទេសចរចំនួនបានឈរនៅតាមមុខគេដោយមាន រហូតដល់ ៩៣.៨៧៥ នាក់។ ចំណែកកម្រិតខាងក្នុង នៅលំដាប់លេខ២ ចំនួន ៤០១៥៦ នាក់, អាមេរិក ២១៧០៩ នាក់, ចក្រភពអង់គ្លេស ១៣៨៨៨ នាក់, ជប៉ុន ១៣១៩៩ នាក់, បារាំង ១២៥២០នាក់, អូស្ត្រាលី ១១៧៩៧ នាក់, អាឡឺម៉ង់ ៨៩១០ នាក់, រុស្ស៊ី ៨៥០៤នាក់, ថៃ ៨៣៧២ នាក់ និងទេសចរមកពី ១១២ប្រទេស ៥៤.១៤១ នាក់។

សូមបញ្ជាក់ថា ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ គ្រឹះស្ថានអង្គរ បានលក់ប័ណ្ណចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរដោយតម្លៃថ្លៃ ៣ ប្រភេទ គឺប័ណ្ណចូលទស្សនា ១ថ្ងៃ ពីតម្លៃ ២០ដុល្លារ ទៅតម្លៃ ៣៧ដុល្លារ ប័ណ្ណចូល ទស្សនា៣ថ្ងៃតម្លៃពី ៤០ដុល្លារទៅតម្លៃ ៦២ដុល្លារមានសុពលភាព១០ថ្ងៃ និងប័ណ្ណចូលទស្សនា ៧ថ្ងៃ ពីតម្លៃ ៦០ដុល្លារ ទៅ ៧២ ដុល្លារ មាន សុពលភាព ១ខែ។

ការនាំចេញអង្ករខែមករា

របាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពនៃការនាំចេញអង្ករកម្ពុជាបស់លេខាធិការ- ដ្ឋានច្រកចេញចូលតែមួយ សម្រាប់បំពេញបែបបទនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ បានបង្ហាញថា អង្ករកម្ពុជា ដែលបាននាំចេញនៅ ខែមករានេះ មានចំនួន ៤៨.៨២០ តោន កើនឡើងចំនួន ៤៧៨៧តោន ស្មើនឹង ១០,៩០% ធៀបនឹងខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ដែលមានការនាំចេញ អង្ករ ចំនួន ៤៤០៣៣ តោន។

ការនាំចេញអង្ករកម្ពុជានៅខែមករា នេះ ដែរបាននាំចេញដោយក្រុម- ហ៊ុន ចំនួន ៤៧។ ក្នុងនោះប្រទេសចិន ជាប្រទេសដែលឈរនៅលំដាប់ ទីមួយដែលអង្ករកម្ពុជា ត្រូវបាននាំចេញទៅដល់ប្រមាណជាង ១៨៣៣៣ តោន។ រីឯប្រទេសបារាំងស្ថិតនៅលំដាប់ទី២ ដែលមានចំនួន ៨៣៣០ តោន។

គួរបញ្ជាក់ថា ការនាំចេញអង្ករកម្ពុជា ទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិនៅឆ្នាំ ២០១៦ បានជាង៥៤ ម៉ឺនតោន គឺកើនឡើង០,៧០ % ធៀបនឹង ឆ្នាំ២០១៥ដែលមានចំនួន៥៣៨.៣៩៦តោន។ កាលពីឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជា នាំអង្ករចេញទៅ៦៥ ប្រទេស តាមរយៈក្រុមហ៊ុនចំនួន៨៥ ។ ក្នុងនោះ ប្រទេសចិនជាប្រទេសឈរនៅលំដាប់ថ្នាក់លេខ១ ដែលកម្ពុជាបាននាំ អង្ករចេញរហូតដល់ ១២៧ ៤៦០ តោន។

ការចុះបញ្ជីម៉ាកពាណិជ្ជកម្ម

របាយការណ៍បូកសរុបការងារពាណិជ្ជកម្មឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួង

ពាណិជ្ជកម្មបានឲ្យដឹងថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ កន្លងទៅក្រសួងបានទទួលចុះ ឈ្មោះម៉ាក ពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុកបានចំនួន៩៩៧ ម៉ាកស្មើនឹង២០,១២ % និងក្រៅស្រុកបានចំនួន២.៧៨៣ ម៉ាក ស្មើនឹង១៦,៣៥%។ ចំនួននេះ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៥ មានការថយចុះដែលក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ទទួល ចុះបញ្ជីសរុបរហូតដល់៤.១៥៧ ម៉ាក។

ដោយឡែកកិច្ចការចុះបញ្ជីម៉ាកក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិក្រសួងពាណិជ្ជ- កម្មបានទទួលពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីម៉ាកពីអង្គការកម្មសិទ្ធិបញ្ញាពិភពលោក ចំនួន១.១៤៤ ម៉ាក និងបានផ្តល់កិច្ចការពារចុះបញ្ជីចំនួន៣២៩ ម៉ាក។ ក្រោយចុះបញ្ជីម៉ាកពាណិជ្ជកម្មចំនួនម៉ាកពាណិជ្ជកម្ម ប្រើប្រាស់ប្រមូលប្រើ- ប្រាស់សរុបចំនួន២.២៤៣ ម៉ាក, ការចុះបញ្ជីម៉ាកសារជាថ្មីចំនួន១.១៦០ ម៉ាក, ការកាត់ត្រាទទួលស្គាល់សិទ្ធិផ្តាច់មុខក្នុងការប្រើប្រាស់ម៉ាកសរុបចំនួន ៥៦ម៉ាក, ការកាត់ត្រាអាជ្ញាបណ្ណប្រកាសពាណិជ្ជកម្មសរុបចំនួន៣១ ម៉ាក, ការ ផ្លាស់ប្តូរផ្សេងៗសរុប១.៩០៥ម៉ាក, ការដាក់ពិន័យមកបង់ប្រាក់ចុះបញ្ជី ម៉ាកសារជាថ្មីយីតយ៉ាវ៩ ម៉ាក។

ចំនួនសហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីឆ្នាំ២០១៦

ឆ្នាំ២០១៦ សហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងការងារ និងបណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមានចំនួន ១១ ១៦៨ គ្រឹះស្ថាន (ឧស្សាហកម្មវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ និងផលិតស្បែកជើងចំនួន១១០៧)ដែលមានកម្មករនិយោជិក ចំនួន១.១៨៧.២២៧ នាក់ (ស្រី៨៣១.១០៤នាក់)និងបានផ្តល់ការងារ ដោយប្រយោលដល់ប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណជាង២លាននាក់។ ក្រៅពីនេះ ក៏នៅមានសេវាការងារនៅក្រៅប្រទេសដូចជា ប្រទេសថៃ កូរ៉េ ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន និងប្រទេសដទៃចំនួនប្រមាណជាង១,១៥ លាននាក់។ ក្នុងនេះបាន ធ្វើវិវាទជូនក្រុមគ្រួសារមកវិញបានប្រមាណ១,៧ ពាន់លានក្នុងមួយឆ្នាំ។ របាយការណ៍បានឱ្យដឹងបន្ថែមទៀតថា បច្ចុប្បន្នប្រជាជនជាង៩៩%មាន ការងារធ្វើនិងអត្រាអត់ការងារមានត្រឹមតែប្រមាណ០,៧០%ប៉ុណ្ណោះ។

វិស័យធនាគារ

យោងតាមរបាយការណ៍របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានឲ្យដឹង ថានៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦វិស័យធនាគារនៅកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនទាំងវិសាល ភាព និងទំហំប្រតិបត្តិការប្រកបដោយភាពរឹងមាំ ភាពប្រកួតប្រជែង និង មានសមាហរណកម្មខ្ពស់។ ទ្រព្យសកម្មប្រពន្ធនាគារបានកើនឡើងដល់ ប្រមាណ២៧,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (១ប៊ីលានស្មើនឹង១០០០លាន) កើនឡើង១៧%។ ឥណទាន និងប្រាក់បញ្ញើមានកំណើនដល់ប្រមាណ ១៧ ប៊ីលានដុល្លារកើនឡើង១៥%។ ចំណែកសុខភាពប្រពន្ធនាគារវិញ បានបន្តមានភាពរឹងមាំ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងដោយកម្រិតខ្ពស់នៃអនុបាតសន្ទ- នីយភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចន្លោះ១២៩% និង១៩២ % ។

ទេសចរណ៍ឆ្នាំ២០១៦

ក្រសួងទេសចរណ៍បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា នៅឆ្នាំ២០១៦ កម្ពុជា ទទួលភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិចំនួន ៥ ០១១ ៧១២នាក់។ ចំនួននេះ កើន ឡើង ៥% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៥។ ចំណែកភ្ញៀវទេសចរកម្ពុជា ដែលធ្វើ ដំណើរកម្សាន្តនៅក្រៅប្រទេសវិញនោះ មានចំនួន ១ ៤៣៤ ០៣០នាក់ គឺកើនឡើង ២០,១%។

របាយការណ៍ដដែលបន្តភ្ញៀវទេសចរដែលមកទស្សនាកម្ពុជាច្រើន ជាងគេ នៅឆ្នាំ២០១៦ គឺនៅតែជាភ្ញៀវជនជាតិវៀតណាម ដែលមានចំនួន ៩៥៩ ៦៦៣នាក់ តែមានការថយចុះ ២,៨% ខណៈភ្ញៀវជនជាតិចិន មានចំនួន ៨៣០ ០០៣នាក់ កើនឡើង ១៩,៥%។ ក្នុងនោះភ្ញៀវទេសចរ មកតាមផ្លូវអាកាសមានចំនួន ២ ៧០៤ ៣៦៧នាក់ កើនឡើង ៩,២% ផ្លូវគោកចំនួន២១៥៣៩៣២នាក់និងផ្លូវទឹកមានចំនួន១៥៣៤១៣នាក់។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី១២ និងថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទួន ឡៀង** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះជួយខេត្តកំពង់ធំ និងជាអនុប្រធានទី២ រដ្ឋសភា បានអញ្ជើញជាអធិបតី ក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយគណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ស្រុកបារាយណ៍ និងស្រុកស្នោង។ ក្នុងពេលចុះបំពេញការងារនោះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទួន ឡៀង** បានចំណាយថវិកាប្រភេទព្រះសក្តាបារមីមេគណ ខេត្តកំពង់ធំចំនួន៩.០០០ ដុល្លារ ឧបត្ថម្ភសមាគមនារីខេត្តកំពង់ធំសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងទិវាសិទ្ធិ នារីអន្តរជាតិ ៨ មីនា ចំនួន

២.៥០០ដុល្លារឧបត្ថម្ភសមាគម នារីស្រុកបារាយណ៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងទិវាសិទ្ធិនារីអន្តរជាតិ៨មីនាចំនួន២.០០០ដុល្លារចូលបច្ច័យចំនួន ៥០០ ដុល្លារក្នុងពិធីបុណ្យ មាយាបូជាតាមការបណ្តាញរបស់ចៅអធិការក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ ឧបត្ថម្ភថវិកា ៣០០ ដុល្លារដល់មន្ត្រីប្រចាំការស្នាក់ការគណបក្ស ស្រុកបារាយណ៍។

នៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ លោកជំទាវ **ម៉ែន សំអែន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធសមិទ្ធផលនៅតំបន់រមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ធម្មជាតិត្រាវកុជីរូមមាន ប្រាសាទព្រះវិណ្ណ ព្រះម៉ែលក្ស្មី និងព្រះម៉ែមហាទេវី អាងទឹក ដែលស្ថិតនៅភូមិត្រពាំងឃុំបល្ល័ង្ក ស្រុកប្រាសាទបាគង ខេត្តសៀមរាប ។ លោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានលើកឡើងថា ក្រោមការដឹកនាំរបស់**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានដឹកនាំប្រទេសឈានទៅរកសុខសន្តិភាព និងមានការអភិវឌ្ឍន៍លើគ្រប់វិស័យ ក្នុងនោះវិស័យ ព្រះពុទ្ធសាសនាក៏មានការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ។

នៅថ្ងៃទី០៨-០៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ទេព ទន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា បានដឹកនាំក្រុមគ្រូពេទ្យស្ម័គ្រចិត្តទៅពិនិត្យ និងព្យាបាលជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃជូនប្រជាពលរដ្ឋ ៣៣៥ នាក់ ដែលរស់នៅឃុំបារគូ ស្រុកកណ្តាលស្ទឹង ខេត្តកណ្តាល ។ ឯកឧត្តម **ទេព ទន** បានផ្តាំធ្វើប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ក្រោយពីពិនិត្យជំងឺរួចហើយត្រូវពិសាថ្នាំអោយបានទៀងទាត់ និងត្រូវថែរក្សាសុខភាព អោយបានល្អ ព្រោះសុខភាពពិតជាសំខាន់ណាស់សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

ថ្ងៃ១៤ ខែកុម្ភៈ ឯកឧត្តម **ខៀវ កាញ៉ាវ៉ែន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជារដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងព័ត៌មាន និងលោកជំទាវ បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាល និងប្រគល់បាល់ និងទីលានបាល់ទាត់ ដែលមានតម្លៃប្រមាណជិតមួយម៉ឺនដុល្លារជូនជាទ្រព្យកីឡាសម្រាប់យុវជនស្រុកកោះសូទិន ខេត្តកំពង់ចាម ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-អាជ្ញាធរ និងមន្ត្រីគណបក្ស

នៅថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ថោង ខុន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍ អមដំណើរដោយឯកឧត្តមអភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺ និងថ្នាក់ដឹកនាំនៃមន្ទីរពាក់ព័ន្ធ អញ្ជើញចុះពិនិត្យមណីយដ្ឋានតេជីកពុះ ស្ថិតក្នុងឃុំតាសាល ស្រុកឪរាល់ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដើម្បីរៀបចំជាកន្លែងទេសចរណ៍ធម្មជាតិមួយឲ្យបានស្អាត សម្រាប់ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

ថ្ងៃទី ២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ណេង** សមាជិកគណៈកម្មាធិការ កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភា ជាប្រធានគណៈកម្មការទី៤ រដ្ឋសភានិងជាតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាម បានចូលរួមជាគណៈអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធដាក់អោយប្រើប្រាស់នូវអគារសិក្សាមួយខ្នង ស្មើ ៦ បន្ទប់ នៅសាលាបឋមសិក្សា **ហ៊ុន ណេង** ប្រទេសនៅឃុំអូរម្លូ ស្រុកស្ទឹងត្រែង ខេត្តកំពង់ចាម ។ សាលាមួយខ្នងនេះសាងសង់អស់ថវិការចំនួន ៧០.២៥៧ ដុល្លារ ក្នុងនោះថវិកាបដិភាគរបស់ឯកឧត្តម ផ្ទាល់ចំនួន ២៦.០០០ ដុល្លារ ។

ព្រឹកថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ **សែម សុវណ្ណនី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាអនុប្រធានទី២ អាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកំចាត់មីននិងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន (CMAA) បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាពបោសសម្អាតមីន និងកាកសំណល់សង្គ្រាម (NPMEC) អញ្ជើញចុះពិនិត្យលទ្ធផល សកម្មភាពការងារ ស្ថាបនាផ្លូវក្រាលក្រួសក្រហមមួយខ្សែស្ថិតនៅក្នុងមូលដ្ឋានភូមិព្រែកតាសរតភ្ជាប់ទៅភូមិព្រែកក្រច ក្នុងឃុំព្រែកតាសរ ស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង ។

ព្រឹកថ្ងៃទី១៨ខែកុម្ភៈឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ាណែត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានអញ្ជើញសំណេះសំណាលជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងសម្ពោធដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់សមិទ្ធផលនានាដែលកសាងឡើងក្នុងវត្តបន្ទាយកោះជុំ ស្ថិតនៅភូមិបន្ទាយធ្មាយ ឃុំព្រៃខ្លា ស្រុកកោះអណ្តែត ខេត្តតាកែវ ។

នៅថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ លោកជំទាវ **បាង ស្រីមុំ** តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលខេត្តប៉ៃលិន បានដឹកនាំក្រុមគ្រូពេទ្យស្ម័គ្រចិត្ត និងក្រុមការងារចុះចល័តពិនិត្យព្យាបាលជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់ ដាច់ស្រយាល ក្នុងភូមិក្រចាប់ សង្កាត់អូរតាវៅ ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន សរុបចំនួន ៦៥០ នាក់ ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ម៉ៅ គិរុណ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាល នៃគណៈអភិបាលខេត្តកណ្តាលបានអញ្ជើញចូលរួមបើកការដ្ឋានសាងសង់ស្ពានដើមលាប សង្កាត់ព្រែកហូរ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល និងប្រកាសផ្តល់ផ្លូវបេតុង ១ខ្សែប្រវែង ១៥៥៤ម៉ែត្រ នៅភូមិព្រែកហូរ កើតផងដែរ ។

ព្រឹកថ្ងៃទី ៥ ខែកុម្ភៈ ឯកឧត្តម **សុខ លូ** អភិបាលគណៈអភិបាលខេត្តកំពង់ធំ និងលោក **អ៊ឹង ទ្រី** អនុប្រធានរដ្ឋបាលជលផល នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានដឹកនាំក្រុមការងារចូលរួមធ្វើវេទិកាសាធារណៈស្តីពីការគ្រប់គ្រងនិងអភិរក្សធនធានជលផល និងវិធានការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផលនៅឃុំផាត់សណ្តាយ ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ ដែលមានប្រជាជនចូលរួមជាង៤០០ នាក់។

ថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឯកឧត្តម **អ៊ុន ចាន់ដា** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាអភិបាលនៃគណៈ អភិបាលខេត្តព្រះវិហារបានអញ្ជើញចូលរួមផ្តល់ជូននូវអគារសិក្សាថ្មីធ្វើអំពីឈើ ១ខ្នងមាន ៣បន្ទប់ និងកែលំអ អគារសិក្សាចាស់ដោយបន្ថែម ១ បន្ទប់ទៀតរួមទាំងផ្តល់ជូនកុំព្យូទ័រ ១គ្រឿង និង អណ្តូង ទឹក ១ ដល់បឋមសិក្សាកំព្រៀង ឃុំរតនៈ ស្រុករវៀង ខេត្តព្រះវិហារ ។

នៅថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ចាន់ បេន្លា** ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពត បានអញ្ជើញចុះជួបសំណេះសំណាលជាមួយក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស និងសកម្មជន យុវជនសរុបចំនួន១៤៦ នាក់នៅស្នាក់ការគណបក្សស្រុកជុំគីរីខេត្តកំពត។

ព្រឹកថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឯកឧត្តម **ម៉ែន វិបុល** អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តស្វាយរៀង បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងបើកការដ្ឋានជួសជុលផ្លូវ១ ខ្សែ ប្រវែងជាងមួយគីឡូម៉ែត្រជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅភូមិមេលោង សង្កាត់ចេក ក្រុងស្វាយរៀង ។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

ក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជនគណបក្សប្រជាជននៅក្រៅប្រទេសបានដំណើរការកិច្ចប្រជុំបូកសរុបការងារប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ និងទិសដៅការកិច្ចឆ្នាំ ២០១៧ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ នាទីស្នាក់ការកណ្តាលគណបក្ស ក្រោមការដឹកនាំរបស់ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ាណែត** អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជន គណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជន គណបក្សប្រជាជននៅក្រៅប្រទេស

ដោយមានការចូលរួមជាអធិបតីពី ឯកឧត្តម **យស សុខ** ប្រធានគណៈទាក់ទងបរទេសគណៈកម្មាធិការកណ្តាល ឯកឧត្តម **សោម សៀង** ប្រធានគណៈចាត់តាំងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល ឯកឧត្តម **កែ ម៉ីនឡេង** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល ឯកឧត្តម **អ៊ឹម ម៉ូរីន** អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ។ សមាជិក-សមាជិកាចូលរួមប្រជុំមានប្រធាន អនុប្រធាន និងសមាជិក-សមាជិក ក្រុមការងាររៀបចំអង្គការយុវជនគណបក្សតាមបណ្តាប្រទេសសរុបចំនួនប្រមាណជាង ៣០០នាក់។

ព្រឹកថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាថ្នាក់កណ្តាល បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំបូកសរុបការងារយុវជនគណបក្សឆ្នាំ២០១៦ និង ទិសដៅការកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមអធិបតី ឯកឧត្តម **កែ ម៉ីនឡេង** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល ឯកឧត្តម **ម៉េម ឡេងយ៉ានី** ឯកឧត្តម **ស៊ាន មុរ៉ាត** អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល។ អញ្ជើញ ចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំមានសមាជិក-សមាជិក ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់ កណ្តាល ប្រធាន-អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត ប្រធាន-អនុប្រធានក្រុមសកម្មជនយុវជនគណបក្សក្រសួង-ស្ថាប័ន ក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជននៅក្រៅប្រទេស និងអង្គការយុវជននានាដែលគាំទ្រគណបក្ស ចំនួនប្រមាណជាង៣៥០នាក់។

នាព្រឹកថ្ងៃទី៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ឌី វិជ្ជា** អនុប្រធានគណៈពង្រឹងមូលដ្ឋានខេត្តស្វាយរៀង ទទួលបានការងារយុវជន ឯកឧត្តម **ហេង សុខណាម** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត ឯកឧត្តម **លោក លោកស្រី** ជាអនុប្រធាន និងសមាជិកនៃក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត បានជួបប្រជុំជាមួយក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស ស្រុក ក្រុង ឃុំ សង្កាត់ទូទាំងខេត្តស្វាយរៀង និងយុវជនភ្នំនគរគណបក្ស ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តការងារយុវជន ត្រៀមលក្ខណៈឆ្ពោះទៅកាន់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់នាពេលខាងមុខ។

ល្ងាចថ្ងៃទី៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **សុខ លូ** ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្ត សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តបានជួបប្រជុំជាមួយបងប្អូន គណៈកម្មាធិការគណបក្សឃុំ សាខាបក្សភូមិ មេក្រុមបក្ស និងយុវជនឃុំ ភូមិ នៅក្នុងឃុំជាក់សណ្តាយ ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ។ បងប្អូនបានប្តេជ្ញាដំណើរយកជ័យជម្នះ ជូនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជារងាយបានច្រើនបំផុតនៅក្នុងការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់និងការបោះឆ្នោតតំណាងរាស្ត្រឆ្នាំ២០១៧-២០១៨ ខាងមុខនេះ។

ថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **សុខ ប័រ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្ត និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បានចុះពិនិត្យមើលសកម្មភាពសាងសង់សាលាដែលជាអំណោយដ៏ថ្លៃថ្លារបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបានឧបត្ថម្ភដល់កម្មករក្នុងម្នាក់ទទួលបានសារុងមួយ និងថវិកាម្នាក់ៗ ១០,០០០ រៀល ដល់កម្មករចំនួន ៤៥នាក់ ។

ថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ាណែត** អនុប្រធានក្រុម ការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាអនុប្រធានគណៈកម្មការផ្តល់ភាពស្របច្បាប់ដល់ពលករកម្ពុជា ដែលកំពុងស្នាក់នៅ និងធ្វើការនៅប្រទេសថៃ បានដឹកនាំក្រុមការងារចូលជួបប្រជុំពិភាក្សាការងារជាមួយឯកឧត្តម **ស៊ីរីវ៉ាន ឌីណាគុល** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការងារថៃ ដើម្បីពិភាក្សាការដំណោះស្រាយក្នុងការពន្លឿនការផ្តល់លិខិតឆ្លងដែន លិខិតធ្វើដំណើរ និងប័ណ្ណពលករកម្ពុជាទៅធ្វើនៅក្រៅប្រទេសឲ្យបានដល់ដៃបងប្អូនប្រជាពលករយើងដែលកំពុងរស់នៅ និងធ្វើការងារនៅក្នុងប្រទេសថៃអោយបានឆាប់រហ័ស។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

ថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **និរៈ សមាជិក**ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស ថ្នាក់កណ្តាល អនុប្រធានក្រុមការងារចុះជួយស្រុកសំរោងទង និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះជួយឃុំត្រពាំងគង បានដឹកនាំប្រជុំជីវភាពបក្សប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ នៅស្នាក់ការបក្សឃុំ ។ បន្ទាប់មកក្រុមការងារបាននាំយកថវិការទៅចែកជូនក្មួយៗទើបសំរាល

កូនៗចំនួន៣០នាក់ក្នុងម្នាក់ៗទទួលបាន១០០,០០០រៀល សរុបទាំងអស់៣០០០,០០០រៀលនិងបានចុះជួបប្រជាពលរដ្ឋកំពុងជួសជុលផ្លូវផងដែរ។

ថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ឌុយ ស៊ីផាន់** អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត បានចូលរួមធ្វើបទឧទ្ទេសនាម ក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលយុវជនគណបក្សស្រុកឧដុង្គ ស្តីពីសិល្បៈក្នុងការនិយាយជាសាធារណៈ ដល់យុវជនគណបក្ស ស្រុកឧដុង្គ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម **នួន ផារ៉េត** អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្ត និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

ដឹកនាំកិច្ចប្រជុំផ្ទៃក្នុងថ្នាក់ដឹកនាំក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត ដើម្បីពិនិត្យមើលផែនការកន្លងមក។ ការងារចាំបាច់ដែលត្រូវអនុវត្តនាពេលខាងមុខ គឺការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបស់ក្រុមការងារតាមបណ្តាក្រុង ស្រុក ទាំង៨ ការស្រង់ស្ថិតិយុវជន១៨ ឆ្នាំដល់៣៥ ឆ្នាំ ដែលបានចុះ ឈ្មោះបោះឆ្នោតរួចគ្រប់ក្រុងស្រុក។

នារសៀលថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ឯកឧត្តម **ហាក់ សុខមករា** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត បានដឹកនាំក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាខេត្ត និងប្រធានគណៈកម្មការបក្ស ឃុំឈូក ស្រុកត្រពាំងឆ្មារ ទៅជួបសំណេះសំណាលនិងបានផ្តល់គ្រឿងឧបភោគបរិភោគ រទេះជនពិការចំនួន២គ្រឿង និងថវិកាមួយចំនួនជូនដល់ជនពិការចំនួន ០២ រូប រស់នៅក្នុងភូមិបារាយណ៍ ឃុំឈូក ស្រុកត្រពាំងឆ្មារ ខេត្តក្រចេះឃុំ ១.ឈ្មោះ ជឹម ប៊ុននី អាយុ ៤៥ឆ្នាំ ពិការដោយសារជំងឺ តាំងពីអាយុ០៤ ឆ្នាំ ២.ឈ្មោះ រឿន រុន អាយុ ២៦ឆ្នាំ ពិការដោយសារជំងឺ។

នាថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ លោក **គន សំរោត** អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត តំណាងឯកឧត្តម **ចិន បាណាស់** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស គណបក្សខេត្ត បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនយោបាយគណបក្សជូនដល់យុវជនគណបក្ស ស្រុកពោធិ៍រៀងចំនួន ១៨០នាក់។

វិស័យវេនេសាគម្ភជា និងក្តីសង្ឃឹមទៅអនាគត

ឯកឧត្តម ស៊ីយ សែម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល
ចុះពិនិត្យការដ្ឋានរុករ៉ែនៅខេត្តរតនគិរី

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះវិស័យរ៉ែ នៅកម្ពុជានៅពុំទាន់មានការអភិវឌ្ឍ ទូលំទូលាយនៅឡើយទេ ចំណែកក្រុមហ៊ុនរុករ៉ែ ដែលមានវត្តមាន នៅកម្ពុជា ភាគច្រើនជាការដ្ឋានយកខ្សាច់ វាយថ្ម ឬយក ថ្មកំបោរខ្នាតតូច ដែលផលិតសម្ភារៈសាងសង់ដូចជា ឡាតេត ថ្មម៉ាប ថ្មក្រានីត ថ្មកំបោរ គ្រួស និងខ្សាច់។ ក្នុងនោះក៏មានសិប្បកម្មធនធានរ៉ែជាច្រើន ដែលបាន ធ្វើប្រតិបត្តិការជីករ៉ែ មាស និងរ៉ែផ្សេងទៀតក្នុងលក្ខណៈខ្នាតតូច ។ មក ទល់សព្វថ្ងៃនៅពុំទាន់មានឧស្សាហកម្មខ្នាតធំធេងធ្វើការ ជីករ៉ែមាន តម្លៃ នៅឡើយទេ ទោះបីកន្លែងមានការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណជាច្រើនដល់ក្រុមហ៊ុន ទាំងក្នុង និងក្រៅស្រុកឲ្យធ្វើការរុករ៉ែក៏ដោយ។

តាមក្រសួងរ៉ែ និងថាមពលបានឲ្យដឹងថា រ៉ែទំនងដែលមានសំណុំ សំណ រ៉ែបារីត បុកស៊ីត ត្បូងកណ្តៀង ត្បូងទទឹម កៅឡាំង និងថ្មកំបោរ សុទ្ធតែស្ថិតក្នុងចំណោមធនធានរ៉ែដែលសំបូរនៅកម្ពុជា ហើយសព្វថ្ងៃនេះ រ៉ែដ៏សន្លឹកសន្លាប់ទាំងនេះ ស្ថិតនៅក្នុងដីនៅឡើយ ។ ថ្មីៗនេះ មានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនមកពីប្រទេសផ្សេងៗ កំពុងរុករ៉ែនៅ កម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះរួមមាន ក្រុមហ៊ុនអូស្ត្រាលី កូរ៉េ ចិន និង វៀតណាម។

ដំណើរការនៃការជីកយករ៉ែ រួមមានដំណាក់កាលជាច្រើន គឺចាប់ផ្តើម ពីការស្រាវជ្រាវប្រមូលទិន្នន័យ ការស្រាវជ្រាវរកធនធានរ៉ែមានតម្លៃ ការរុករ៉ែ ការសិក្សាលើលទ្ធភាព និងការធ្វើអាជីវកម្មចុងក្រោយ ។ ដំណាក់កាលទាំងនេះ អាចមានរយៈពេលយូរ និងចំណាយថវិកាច្រើន ហើយបើគិតចាប់ពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រមូលទិន្នន័យដំបូង រហូតឈាន ទៅដល់ការជីកយករ៉ែជាក់ស្តែងនោះ ការជីករ៉ែក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំអាច ចំណាយពេលរាប់ឆ្នាំ ដើម្បីចាប់ផ្តើមដំណើរការពេញលេញ។ ដោយសារ តែថ្លៃដើមដែលត្រូវចំណាយមានតម្លៃថ្លៃលើសលប់ អមជាមួយនឹងការ បង្កើត និងការកែច្នៃក្រុមហ៊ុន ដែលមានបទពិសោធន៍ និងសមត្ថភាពត្រូវ មានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ក្នុងការឈានជើង ចូលក្នុងវិស័យរ៉ែនៅកម្ពុជា ដែលមានលក្ខណៈក្មេងខ្ចីនៅឡើយ។

ទោះជាយ៉ាងណា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅតែមានគំនិតសុទ្ធិជំនួយម ថា “ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនដែលមានទុន និងបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់បានបង្ហាញ ឲ្យយើងឃើញនូវសញ្ញាវិជ្ជមានថា ក្រុមហ៊ុនពួកគេអាចចាប់ផ្តើមសកម្ម-

ភាពជីកយករ៉ែនៅកម្ពុជាបានហើយនៅពេលខាងមុខនេះ ហើយពេល នោះកម្ពុជា នឹងអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលពីធនធានរ៉ែទាំងនេះ” ។

យោងតាមច្បាប់កម្ពុជាស្តីពីការធ្វើអាជីវកម្មធនធានរ៉ែអាជ្ញាប័ណ្ណ រុករ៉ែ មានប្រាំមួយប្រភេទ។ ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែខ្នាតធំដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ គឺជា ទង្វើខុសច្បាប់ ហើយទង្វើនេះនឹងត្រូវប្រឈមមុខនឹងការដាក់ពិន័យ ឬ ជាប់ពន្ធនាគារ។ អាជ្ញាប័ណ្ណរុករ៉ែទាំងប្រាំមួយប្រភេទ ដែលមានចែក ក្នុងច្បាប់ស្តីពីការធ្វើអាជីវកម្មធនធានរ៉ែមានដូចជា៖ អាជ្ញាប័ណ្ណសិប្បកម្ម ធនធាន រ៉ែ អាជ្ញាប័ណ្ណអណ្តូងរ៉ែ និងការដ្ឋានវាយថ្ម អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្មរ៉ែ ត្បូងថ្មមានតម្លៃ អាជ្ញាប័ណ្ណកែច្នៃធនធានរ៉ែ អាជ្ញាប័ណ្ណរុករ៉ែ និង អាជ្ញា- ប័ណ្ណឧស្សាហកម្មអាជីវកម្មធនធានរ៉ែ ។

សព្វថ្ងៃនេះ មានក្រុមហ៊ុនមកពីក្រៅប្រទេស ដែលទទួលបានអាជ្ញា- ប័ណ្ណក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការស្វែងរករ៉ែនៅកម្ពុជា ដូចជាក្រុមហ៊ុនរុករ៉ែ មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី Indochine Mining និងក្រុមហ៊ុន Southern Gold ក្រុមហ៊ុន OZ Minerals ក្រុមហ៊ុនមក ពីប្រទេសកាណាដា ANGKOR GOLD CORP ក្រុមហ៊ុនមកពីប្រទេសឥណ្ឌា MESCO GOLD រុករ៉ែមាសនៅ ភាគឦសាន ។ ឯក្រុមហ៊ុន BHP Billinton និងក្រុមហ៊ុន Mitsubishi ព្រមទាំង ក្រុមហ៊ុនចិន និងក្រុមហ៊ុន Vietnamese giant Vinacomin រុក រកធនធានរ៉ែបុកស៊ីតនៅខេត្តមណ្ឌលគិរី ។

គួរបញ្ជាក់ដែរថា ភោគទ្រព្យធនធានកម្ពុជាភាគច្រើនស្ថិតនៅរាយប៉ាយ នាភាគឦសាននៃប្រទេស គឺក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី រតនគិរី និងក្រចេះ។ ទោះជាតំបន់ទាំងនេះមានប្រជាជនតិចប៉ុន្តែវាជាប្រភពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដ៏សម្បូរបែប ។

ចំពោះទស្សនវិស័យសម្រាប់សម្លឹងមើលទៅអនាគត តាមអ្នកជំនាញ ឯកទេសខាងវិស័យនេះបានបង្ហាញក្តីថា ក្របខ័ណ្ឌ គតិយុត្តិបច្ចុប្បន្ន សម្រាប់ឧស្សាហកម្មរុករ៉ែទ្រង់ទ្រាយធំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺពុំទាន់ គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីដោះស្រាយកំណើនសកម្មភាពដែលត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថា វិស័យនេះទំនងជានឹងមើលឃើញពី ការរីកចម្រើនឡើងក្នុងអនាគតដ៏ខ្លី ហើយក្តីថា អ្នកដូចគ្នានេះដែរ ត្រូវបានលើកឡើងអំពីសមត្ថភាពរបស់ ប្រទេសក្នុងការពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិ និងត្រួតពិនិត្យការអនុលោមតាមច្បាប់។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ វិស័យរុករ៉ែនៅកម្ពុជាស្ថិតក្នុងដំណាក់កាល ដំបូងនៅឡើយ ហើយប្រទេសនានាដែលមានឧស្សាហកម្មរ៉ែរីកចម្រើន នោះ ក្នុងករណីខ្លះក៏ត្រូវចំណាយពេលរាប់ទសវត្សក្នុងការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌ គតិយុត្តិដែលស្មុគស្មាញ និងជំរុញការអនុវត្តតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិផង ដែរ ។

នៅថ្ងៃទី០៥ តុលា ឆ្នាំ២០១៦ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានចេញអនុក្រឹត្យ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជ្ញាប័ណ្ណស្វែងរុករ៉ែ និងអាជ្ញាប័ណ្ណឧស្សាហកម្មអាជីវ- កម្មធនធានរ៉ែ ក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងធនធានរ៉ែ ដើម្បីលើកកម្ពស់ ប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល តម្លាភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ចំពោះ សុខុមាលភាព បរិស្ថាននិងសង្គមក្នុង ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ ។

ដើម្បីបន្តសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៅក្នុងវិស័យ រ៉ែនេះ បន្ថែមទៀតក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល បានដាក់ចេញនូវទិសដៅក្នុង ឆ្នាំ២០១៧ នេះ បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងវិស័យរ៉ែ ដោយបានដាក់ ចេញនូវស្ថេរភាពប្រតិបត្តិចំនួន៤ គឺការបង្ក្រាប បទល្មើសធនធានរ៉ែ ការពង្រឹងភាពអនុលោមនៃលក្ខខណ្ឌអាជ្ញាប័ណ្ណ ការជំរុញប្រមូលចំណូល ធនធានរ៉ែ និងការរៀបចំផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានរ៉ែជាសាធារណៈ។

វិស័យឥស្សរកម្ម និងសំណង់រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជន

សំណង់ធំៗជាច្រើនកំពុងត្រូវបានសាងសង់នៅរាជធានីភ្នំពេញ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់នីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភាក្រោមការដឹកនាំ ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** រក្សាបាននូវសន្តិភាពស្ថិរភាពនយោបាយ ស្ថិរភាពសង្គមនិងសន្តិសុខជាតិ យ៉ាងល្អប្រសើរ ព្រមទាំងសម្រេចបានជោគជ័យយ៉ាងធំធេងក្នុងការបន្តជំរុញ ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិឲ្យមានការរីកចម្រើនលើគ្រប់វិស័យ លើកកម្ពស់ នូវកិត្យានុភាពជាតិ ទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងលើពិភពលោក។ នៅក្នុងដំណើរ វិវឌ្ឍន៍នេះ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក៏បានរួមចំណែក សកម្មក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដោយបានបំពេញ បេសកកម្មរបស់ខ្លួនយ៉ាងសកម្មលើការដ្ឋានការងារធំៗជាច្រើនរួមមាន ការ រៀបចំគោលនយោបាយច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្ត រដ្ឋបាលទូទៅ, ការងារ ចុះបញ្ជីដីធ្លី ទាំងការចុះបញ្ជីដំបូង ការចុះបញ្ជីបន្ត, ការដោះស្រាយទំនាស់ ដីធ្លី, ការងារនគរូបនីយកម្មនិងសំណង់, ការងារបែងចែកដីសម្បទានសង្គម កិច្ចជូនប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ គិតទាំងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងគ្រួសារ និងជូន គ្រួសារយោធន៍តាមបណ្តោយព្រំដែនទិសខាងលិច និងខាងជើងនៃព្រះរា ជាណាចក្រកម្ពុជា, ការងារលំនៅឋាន និងការងារគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍ តំបន់ឆ្នេរ ដើម្បីឲ្យសិក្ខិតសមជាឆ្នេរស្អាតបំផុតក្នុងនាមកម្ពុជាជាសមាជិកក្លិប ឆ្នេរស្អាតបំផុតនៅលើពិភពលោក។

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ បានឲ្យដឹងថា នៅក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ២០១៦ កន្លងទៅ ក្រសួងបាន សម្រេចស្មើដៃ និងសមិទ្ធផលការងារធំៗជាច្រើន។ ក្រសួងបានប្រមូល ចំណូលចូលថវិកាជាតិសរុបមាន២៨៦.៩៨៩.៩០៩.៦២០ រៀល គិតទាំង ចំណូលពីការផ្ទេរអចលនទ្រព្យរួមមានចំណូលពីសេវាសុរិយោដីមានចំនួន ៣២.២១៣.៦០៩.០៩៣ រៀល ក្នុងនោះ ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជា ប្រព័ន្ធចំនួន ៧.៨២៣.៨៦៨.២១០ រៀល ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ ដោយដុំចំនួន ២៤.៣៨៩.៧៤០.៨៨៣ រៀល, ចំណូលពីសេវាសំណង់ មានចំនួន១១.៦៨៧.៤១២.៦០០ រៀល, ចំណូលពីការជួលទីតាំងរោងចក្រ សហគ្រាសមានចំនួន ២៧២. ២៣៤.០៦០ រៀល, ចំណូលពីពន្ធលើការ ផ្ទេរអចលនទ្រព្យ ដែលប្រមូលដោយអង្គភាពពន្ធដារបានចំនួន ២៤២. ៨១៦.៦៥៣.៨៦៧ រៀល ។

ចំណែកការងារសវនកម្មវិញ ក្រសួងបានចុះធ្វើសវនកម្មបានចំនួន

៣១ អង្គភាព គឺនៅអង្គភាពថ្នាក់កណ្តាល ៦ អង្គភាព និងនៅមន្ទីររៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេត្តចំនួន១២ គឺខេត្ត ស្ទឹងត្រែង រតនគិរី កំពង់ធំ ព្រះវិហារ ព្រៃវែង ស្វាយរៀង កំពង់ចាម កណ្តាល តាកែវ កំពង់ស្ពឺ កំពត និងខេត្តកែប ។

ចំពោះការផ្តល់សេវាសាធារណៈតាមច្រកចេញចូលតែមួយ ក្រសួង ទទួលបានគម្រោងស្នើសុំចំនួន៨៧៧ គម្រោង ក្នុងនោះគម្រោងដែលបាន អនុញ្ញាតមានចំនួន ៩៨៨ គម្រោង។ ចំណូលសរុបទទួលបានពីការផ្តល់ សេវានៅការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ សរុបមានចំនួន ៤៣.៩០១. ០២១.៦៩៣ រៀល រួមមាន៖ សេវានៅថ្នាក់កណ្តាលមានចំនួន ៦.៧៦៧. ០០៦.០០០ រៀលនិងថ្នាក់ខេត្តមានចំនួន៣៧.១៣៤.០១៥.៦៩៣ រៀល។

នៅក្នុងការងាររដ្ឋបាលដីធ្លី ការងារចុះបញ្ជីដំបូងក្រសួងបានចេញ ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីបានចំនួន ៣១៦.០៨១ ប័ណ្ណ ក្នុងរួមមាន៖ កម្មវិធីអនុ- វិស័យរដ្ឋបាលដីធ្លីបានប្រកាសកំណត់តំបន់វិនិច្ឆ័យចំនួន១៥០ភូមិបញ្ចូល ទិន្នន័យចំនួន ២៥១.៥២៤ ប័ណ្ណ និងចេញប័ណ្ណជូនប្រជាពលរដ្ឋមាន ចំនួន២៩៥.២៧១ ប័ណ្ណ។ ការចុះបញ្ជីតាមរយៈបទបញ្ជាលេខ២០១ សម្រេចបាន ១៨.០២០ ប័ណ្ណ។ ការចុះបញ្ជីដីសមូហភាពសហគមន៍ជន- ជាតិដើមភាគតិចសម្រេចបាន៦០ប័ណ្ណមាន០៣ សហគមន៍។ ការចុះបញ្ជី ដីរដ្ឋសម្រេចបាន ១១៦ ប័ណ្ណ ។ ការងារចុះបញ្ជីបន្តចុះបញ្ជីផ្ទេរសិទ្ធិចំនួន ២៦.៤៨៩ ប័ណ្ណ។ ចុះបញ្ជីប្រាតិភោគ (ដាក់បញ្ចាំ/ហិច្ចុតែក) ចំនួន ១៧.៩២១ ប័ណ្ណ។

បើគិតពីពេលចាប់ផ្តើមរហូតមកដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ២០១៦ សម្រេចចែក ប័ណ្ណ ៤.៤៥១.៨១៧ ក្បាលដីស្មើនឹង៦៣,៦% នៃក្បាលដីប៉ាន់ស្មានសរុប ៧ លានក្បាលដី ។ លទ្ធផលនេះ បើគិតធៀបនឹងតាមផែនការដែលត្រូវ សម្រេចឲ្យបានរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ២០១៦ ឃើញថាលើសផែនការ ១,៦% ដោយក្នុងនោះការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធសម្រេចបាន ៣.២០២.៩៥៨ ប័ណ្ណ, ការចុះបញ្ជីដីតាមបទបញ្ជាលេខ ០១ បបសម្រេច បាន៦៣៧.១៣០ ប័ណ្ណ។ ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ សម្រេចបាន ៦១០.៤៧០ ប័ណ្ណ, ការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគ តិចសម្រេចបាន ១៤ សហគមន៍ ស្មើនឹង៤៥៩ ប័ណ្ណ ទំហំ ១.២៣៥. ៧៧៩ ហិកតា ស្មើ១.៤៧៨ គ្រួសារ, ការចុះបញ្ជីដីរដ្ឋ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃ សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងជួលអចិន្ត្រៃយ៍សម្រេចបាន ៨០០ ប័ណ្ណ ទំហំ ប្រមាណ ៤០ ម៉ឺនហិកតា។

ដោយឡែក នៅក្នុងវិស័យសំណង់បានបង្កើតការងារជាច្រើនប្រភេទ ជូនប្រជាពលរដ្ឋគិតជាមធ្យមប្រមាណ១៩០.០០០ ទៅ ២០០.០០០ នាក់/ ថ្ងៃ ក្នុងនោះរាជធានីភ្នំពេញមានចំនួនកម្មករប្រមាណពី ១៤០.០០០ នាក់ ទៅ ១៥០.០០០ នាក់/ថ្ងៃ ហើយកម្លាំងពលកម្មអាចប្រែប្រួលទៅតាមទំហំ ការងារជាក់ស្តែងនៅការដ្ឋានសំណង់ ។ បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៥ បរិមាណនៃកម្លាំងពលកម្មមានការកើនឡើងចំនួន ៣៣,៣៣%។ តាមរយៈ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវតម្លៃពលកម្មសម្រាប់កម្មករគ្មានជំនាញក្នុង ១ខែ ទទួលបាន ១២០ ទៅ ២០០ ដុល្លារអាមេរិក កម្មករមានជំនាញ និងមេដាង ក្នុង១ខែ ទទួលបាន ៣០០ ទៅ ៤៥០ ដុល្លារអាមេរិក ចំពោះវិស្វករ

ស្ថាបត្យករ និងអ្នកជំនាញផ្សេងៗទៀតក្នុងខែ ទទួលបានប្រាក់បៀវត្ស ពី៣៥០ ទៅ២.៥០០ដុល្លារអាមេរិក។

នៅក្នុងវិស័យសំណង់នេះដែរ គម្រោងសាងសង់ទូទាំងប្រទេសមាន ចំនួន ២.៦៣៦ គម្រោង មានផ្ទៃក្រឡាសំណង់ចំនួន១៤.៦២០.២២៥ ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគប្រមាណ ៨.៥៣៤.០៥៨. ៣៨៩ ដុល្លារអាមេរិក បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នានៃឆ្នាំ២០១៥ មាន ២.៣០៥ គម្រោង មានផ្ទៃក្រឡាសំណង់សរុបចំនួន ៧.៦៨៦.១១២ ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគប្រមាណ ៣.៣៣៤.១០៧. ២១៨ ដុល្លារអាមេរិក គឺមានការកើនឡើងចំនួន ១៥៥,៦៨% ។ ក្នុងនោះ ការចេញលិខិតអនុញ្ញាតសាងសង់ ដោយសមត្ថកិច្ចក្រសួងមានចំនួន សរុប ៣៥៤ គម្រោង មានផ្ទៃក្រឡាសំណង់សរុបចំនួន ១៣.០៧៥.៥១៤ ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគប្រមាណ ៨.០០៣.៥៣០. ១៩០ ដុល្លារអាមេរិក បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នានៃឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន ១៨៤គម្រោងមានផ្ទៃក្រឡាសំណង់សរុបចំនួន៦.៦៧៨.៧២៨ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគប្រមាណ៣.០០៩.២១៧.១០៦ ដុល្លារ អាមេរិក ទុនវិនិយោគមានការកើនឡើងចំនួន១៦៥,៩៦%។ សមត្ថកិច្ច រាជធានី ខេត្ត មានចំនួនសរុប ២.២៨២ គម្រោង មានផ្ទៃក្រឡាសំណង់ សរុបចំនួន១.៥៤៤.៧១១ ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគ ប្រមាណ ៥៣០.៥២៨.១៩៥ដុល្លារអាមេរិក បើធៀបនឹងរយៈពេលដូច គ្នានៃឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន២.១២១ គម្រោង មានផ្ទៃក្រឡាសំណង់ សរុបចំនួន ១.០០៧.៣៨៤ ម៉ែត្រការ៉េ មានតម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគ ប្រមាណ៣២៨.៨៩០.១១២ ដុល្លារអាមេរិក គឺមានការកើនឡើងចំនួន ៦១.៣០%។ បានត្រួតពិនិត្យប្លង់គ្រឿងផ្គុំសំណង់ដែលជាសមត្ថកិច្ចរបស់ ក្រសួងសរុបប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ មានចំនួន ៩៨ គម្រោង បើធៀបនឹងរយៈពេល ដូចគ្នានៃឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន ៣២គម្រោង មានការកើនឡើងចំនួន ៦៦ គម្រោង។

ជាមួយវិស័យសំណង់នៅទូទាំងប្រទេស គិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០ ដល់ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ បានចេញលិខិតអនុញ្ញាតសាងសង់ចំនួន ៣៦.៨៥២ គម្រោង ផ្ទៃក្រឡាសំណង់សរុបចំនួន៩៣.៩៥០.៥០៤ ម៉ែត្រការ៉េដែល តម្លៃប៉ាន់ស្មានទុនវិនិយោគសរុប ៣៤.២៩៧.១១៦.១៣១ ដុល្លារអាមេរិក។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ការងារលំនៅឋានក៏ត្រូវបានក្រសួងយកចិត្តទុកដាក់ ដោយបានសហការបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍លំនៅឋានសា- ធារណៈ តម្លៃទាបជាមួយឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ, សហការជាមួយ អាជ្ញាធរនិងមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី ខេត្តបាត់ដំបង ព្រះសីហនុ សៀមរាបកំពង់ចាមមណ្ឌលគីរីនិងខេត្តរតនគិរី ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យចងក្រងសៀវភៅបទដ្ឋានបច្ចេកទេសលំនៅឋាន សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមទាប និងក្រុមជនងាយ រងគ្រោះ, បានចុះពិនិត្យ និងសិក្សាទីតាំងសាងសង់ផ្ទះដែលធន់នឹងការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅខេត្តសៀមរាបនិងខេត្តបាត់ដំបង,សម្របសម្រួល ការចុះស្រង់ព័ត៌មានប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់ចំណែកកងកជន នៃអគារសហ- កម្មសិទ្ធិ អគារប៊ូឌីញ ស និងសហការជាមួយក្រុមហ៊ុន ARAKAWA រៀបចំ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ឡើងវិញអគារប៊ូឌីញ ស, បានសហការជាមួយក្រុមហ៊ុន Worldbridgeland Co.Ltd ក្នុងការរៀបចំគម្រោងលំនៅឋានសាធារណៈ មានតម្លៃសមរម្យសម្រាប់គ្រួសារមន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនិង ប្រជាជនមានប្រាក់ចំណូលមធ្យម និងប្រាក់ចំណូលទាប។

ចំពោះទិសដៅបន្តទៀត ក្រសួងយកចិត្តទុកដាក់ជំរុញការអនុវត្តនូវ

គោលនយោបាយ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលបានចូលជាធរមានឲ្យ បានល្អប្រសើរ។ បន្តសហការជាមួយគណៈ កម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការ អភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការបន្តអនុវត្តគោល នយោបាយកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការផ្តល់ សេវារដ្ឋបាលនៅការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយទាំង ៣៦ ក្រុង ខណ្ឌ, បន្តជំរុញ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ភូមិបាល ឆ្នាំ ២០០១, ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំដែនដី និងនគរូបនីយកម្ម ច្បាប់គ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា ច្បាប់ សំណង់, បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងផ្សព្វផ្សាយឯកសារគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ នឹងសេវាសាធារណៈរបស់ក្រសួង ឲ្យស្របតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងជនជន, រៀបចំប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ (Data Base) នៅតាមមន្ទីរ រាជធានី ខេត្ត។ បញ្ចូលឯកសារគតិយុត្ត កម្រៃសេវារយៈពេលនៃការផ្តល់ សេវា មធ្យោបាយទំនាក់ទំនង និងទីតាំងសេវាក្នុងគេហទំព័ររបស់ក្រសួង, បន្តជំរុញចេញប័ណ្ណ ឲ្យបានឆាប់ នូវទិន្នន័យសេសសល់ពីការអនុវត្តបទ បញ្ជាលេខ០១និងទិន្នន័យដែលនៅសេសសល់ពីការអនុវត្តកម្មវិធីអនុវិស័យ រដ្ឋបាលដីធ្លីក្នុងឆ្នាំ២០១៦, បន្តអនុវត្តផែនការឆ្នាំ ២០១៧ ដោយធ្វើការចុះ បញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធឲ្យ សម្រេចបានចំនួន ៤០០.០០០ ក្បាលដី ការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចឲ្យបាន ១០ សហគមន៍ និង ការចុះបញ្ជីដីរដ្ឋ ពិសេសដីរដ្ឋធាកម្មវត្ថុនៃដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដែលបាន ត្រួតពិនិត្យឲ្យបាន១៥ម៉ឺនហិកតានិងបន្តដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីនិងគាំទ្រ ផ្នែកគតិយុត្ត និងបច្ចេកទេសដល់ក្រុមដោះស្រាយវិវាទទាំង ៣៦ ក្រុម និង ២៥ក្រុមចល័ត។

សរុបមកនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ កន្លងទៅនេះ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់សម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើន ដែលបង្ហាញនូវ ទស្សនវិស័យប្រកបដោយសុទិដ្ឋិនិយម។ ការរីកចម្រើននៅក្នុងវិស័យ នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីទិដ្ឋភាពវិជ្ជមាននៃ កត្តានយោបាយ សន្តិសុខ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់កម្ពុជា។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការដាក់ចេញវិធានការដោះស្រាយបញ្ហាដែលនៅសេសសល់នៅក្នុងវិស័យ នេះឲ្យបានត្រឹមត្រូវនិងទាន់ពេលវេលា គឺជាកត្តាចាំបាច់បំផុត ដើម្បី ធានាដល់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យនេះ ប្រកបដោយចីរភាព។ ម្យ៉ាងទៀត ឆ្លងតាម ការរីកចម្រើននៅក្នុងវិស័យនគរូបនីយកម្មនិងសំណង់នេះ ក៏បានផ្តល់នូវក្តី សង្ឃឹមថា ទៅថ្ងៃមុខទៀត វិស័យនេះ នឹងបន្តពង្រឹងតួនាទីជាវិស័យនាំមុខ មួយសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុង ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ និងលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជន ។

កម្មករកំពុងមាញឹកក្នុងការសាងសង់សំណង់អាគារខ្ពស់ៗ

អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ជាតិ ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម

ព្រឹត្តិការណ៍ដង្ហែរកូន Chingay ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅប្រទេសសិង្ហបុរី
កាលក្រៅថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧

បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់
ចំពោះវិស័យវប្បធម៌ និងបានប្តេជ្ញាការពារ អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍបេតិកភណ្ឌ
វប្បធម៌ជាតិប្រកបដោយចីរភាព ដោយឈរលើគោលការណ៍ «អភិរក្ស
ដើម្បីការអភិវឌ្ឍ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីការអភិរក្សប្រកបដោយ ចីរភាព»។
សកម្មភាពនេះបានស្តែងចេញតាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង និងការដាក់
ចេញគោលនយោបាយផ្សេងៗ ដោយទទួលបានសមិទ្ធផល យ៉ាងច្រើនជា
បន្តបន្ទាប់នាពេលកន្លងមក និងបានប្រែក្លាយកម្ពុជាដែលគេធ្លាប់ស្គាល់ថា
ជាវាលពិឃាត និង សមរភូមិមកជាព្រះរាជាណាចក្រនៃវប្បធម៌ និងជាតូអង្គ
មួយដ៏លេចធ្លោនៅលើវិទិកានានានៃពិភពលោក។

លោកជំទាវ **ឡឿង សកុណា** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
បានថ្លែងនៅក្នុងសន្និបាតបូកសរុបការងាររបស់ក្រសួង កាលពីពេលកន្លង
ទៅថា ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ក្រសួងបានអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនដោយសម្រេច
បាន ៧៨,២៤ % នៃ ៥៧៤ សកម្មភាពការងារ ដែលបម្រើឲ្យផែនការ
យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ក្នុងវិស័យ វប្បធម៌ ដូចជាការ
ងារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ការងារបេតិកភណ្ឌរូបី ការងារបណ្តុះបណ្តាល
ធនធានមនុស្សជាតិ ។ ឯកឧត្តម **ថៃ នរេសក្សា** រដ្ឋលេខាធិការ
ក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ បានឲ្យដឹងថា កន្លងមកក្រសួងបានអនុវត្ត
ការងារគាំពារសំណង់បុរាណជាប្រចាំ ក្នុងនោះនៅប្រាង្គកណ្តាលនៃប្រា-
សាទបាសេត ខេត្តបាត់ដំបង, ស្ថានទ័ព និងប្រាសាទបន្ទាយទ័ព ខេត្តឧត្តរ-
មានជ័យ, ក្លោងទ្វារខាងកើតប្រាសាទវត្តនគរបាជ័យ ប្រាសាទភ្នំគប់
និងព្រះវិហារវត្តមហាលាភ ខេត្តកំពង់ចាម, ប្រាសាទនាងខ្មៅ ខេត្តតាកែវ
និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។ រៀបចំឯកសាររូបថតក្នុងកំពូលអំពីប្រាសាទ
បន្ទាយត្នោតចាប់ពីឆ្នាំ២០០៨-២០១៤ ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាពឯកសារចាស់ៗ
និងជួយសម្រួលក្នុងការស្រាវជ្រាវ។ បានរៀបចំថែទាំវត្ថុសិល្បៈបាន ៣
ប្លង់នៅអភិរក្សស្ថានអង្គរ។ ក្រសួងក៏បានសហការជាមួយអង្គការ G.H.F
និង SOAS នៃ University of London លើការអភិរក្ស និងជួសជុល
ប្រាសាទបន្ទាយត្នោត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងបានសហការជាមួយអង្គការ
Waseda ជួសជុលប្រាសាទ N1 នៃប្រាសាទសំបូរព្រៃតុក ខេត្តកំពង់ធំ។

ក្រៅពីនេះក្រសួងក៏បានខិតខំធ្វើឲ្យសម្រេចជោគជ័យលើការងារសារមន្ទីរ
ការងារវត្ថុបុរាណ ការងារបុរាណវិទ្យា និងបុរេប្រវត្តិវិជ្ជា ការងារអភិវឌ្ឍ
វប្បធម៌ សិល្បៈកាយន្ត និងផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌ ការងារសិល្បៈ ទស្សនីយ-
ភាព សិល្បៈសុន្ទរូប និងសិល្បៈសិប្បកម្ម ការងារសៀវភៅ និងការអាន
ជាដើម។ ចំពោះការងារ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សនៅសាកលវិទ្យា
ល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នៅមហាវិទ្យាល័យទាំង៥
ដែលបានបញ្ចប់ និងការពារស្នាដៃទទួលបានជោគជ័យតាមជំនាញឯកទេស
នីមួយៗ សរុបចំនួន ២៤៤នាក់ ក្នុងនោះស្រី ៩៥នាក់។ បានបើកវគ្គបណ្តុះ
បណ្តាលនិស្សិតខ្មែរ-បរទេស ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ និងថ្នាក់អនុបណ្ឌិត
ក្នុងឆ្នាំ២០១៥-២០១៦នេះ សរុបចំនួន ៦៨នាក់ (និស្សិតខ្មែរ ៩នាក់)
និងបានបញ្ជូន និស្សិតទៅសិក្សាបន្តនៅប្រទេសបារាំងចំនួន ៣នាក់។
សាលាមធ្យមវិចិត្រសិល្បៈ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៥-២០១៦ មានសិស្សចំនួន
៨២៤នាក់ ក្នុងនោះស្រី ៤០៤នាក់។ សិស្សប្រឡងយកសញ្ញាបត្រសិល្បៈ
ចំនួន១១៥នាក់ក្នុងនោះស្រីមាន៤១នាក់សិស្សប្រឡងបញ្ចប់ស្ថាពកបត្រ
ចំនួន៨៨នាក់ក្នុងនោះស្រីមាន២៣នាក់។ នៅឆ្នាំសិក្សា២០១៦-២០១៧
សិស្សប្រឡងចូលរៀននៅតាមសាលាទាំង៥ សរុបមានចំនួន ១៥៥នាក់
ក្នុងនោះស្រី ៥៣នាក់។ ឯកឧត្តម ថៃ នរេសក្សា បានថ្លែងបញ្ជាក់ទៀតថា
នៅថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ នាសារមន្ទីរជាតិភ្នំពេញ ក្រសួងវប្បធម៌
និងវិចិត្រសិល្បៈ បានរៀបចំ តភ្ជាប់ព្រះសិរីជាមួយ ដងខ្លួនព្រះហរិហរៈ
និងពិធីប្រគល់ជាផ្លូវការនូវវិញ្ញាបនបត្រទទួលស្គាល់ «ល្បែងទាញព្រំត្រ»
ចុះក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ នៃអង្គការយូណេស្កូ។
នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១៦ នាសារមន្ទីរជាតិ ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ បាន
រៀបចំពិធីប្រគល់ទទួលព្រះសិរីនៃព្រះបដិមាព្រះព្រហ្មចំនួន២ ។ នៅថ្ងៃ
ទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ នៅទីក្រុង Addis Ababa នៃប្រទេស Ethiopia
ចាប៊ីដងវែងត្រូវបានចុះបញ្ចូល ក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី នៃមនុស្ស
ជាតិ។

បើទោះជាទទួលបានជោគជ័យគួរឲ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើនមែន ប៉ុន្តែក៏
នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលត្រូវដោះស្រាយ។ លោកជំទាវ
ឡឿង សកុណា បានឲ្យដឹងថា បច្ចុប្បន្ននេះយើងខ្វះធនធានមន្ត្រីជំនាញ
សម្រាប់ពេញមុខតំណែងគ្រប់គ្រង និងមុខតំណែងវិជ្ជាជីវៈ។ ចំពោះមន្ត្រី
ដែលមានស្រាប់ពុំទាន់បានធ្វើ ការវិភាគមុខងារ និងវិភាគន័យ មន្ត្រីឲ្យបាន
ចំគោលដៅ និងតាមតម្រូវការរបស់អង្គភាព។ ខ្វះខាតសាស្ត្រាចារ្យ
ក្របខណ្ឌសាកលវិទ្យាល័យ និងសាលាមធ្យមវិចិត្រសិល្បៈ ដែលមានគុណ-
ភាព និងបទពិសោធន៍។ បទល្មើសក្នុងវិស័យវប្បធម៌ក៏ត្រូវបានជាបន្តបន្ទាប់
ដែលទាមទារឲ្យមានការចូលរួមសហការថែរក្សាការពារ ពីក្រសួងស្ថាប័ន
ពាក់ព័ន្ធ ព្រោះថាទំហំការងារវប្បធម៌ទូទាំងប្រទេស ទាំងបេតិកភណ្ឌរូបី
និងអរូបី មានវិសាលភាពធំធេង និងទូលំទូលាយ។ ច្បាប់បទដ្ឋានគតិយុត្ត

អំពីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី ៤ ឆ្នាំ ២០១៧

I- អំពីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ

១- គណបក្សនយោបាយ ដែលមានបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មានសិទ្ធិចាត់តាំងតំណាងរបស់ខ្លួន ២រូប (ពេញសិទ្ធិ ១រូប និងបម្រុង ១រូប) ហៅថា ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ នៅតាមការិយាល័យបោះឆ្នោត និងការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតនីមួយៗក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដែលខ្លួនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។ ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយគឺជាអ្នកសង្កេតការណ៍ ដែលមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ា ឬប្តឹងជំទាស់ ។

ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ ត្រូវជាអ្នកមានសមត្ថភាព អាចបំពេញការងារបាននឹងត្រូវមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។ ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត និងការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតតែម្នាក់ ប៉ុណ្ណោះ (ភ្នាក់ងារពេញសិទ្ធិ) ។ ភ្នាក់ងារបម្រុង ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យជំនួសភ្នាក់ងារពេញសិទ្ធិ ក្នុងករណីភ្នាក់ងារពេញសិទ្ធិអវត្តមាន ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មេភូមិ ជំនួយការមេភូមិ និងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ សង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតឡើយ ។

២- គណបក្សនយោបាយត្រូវដាក់ពាក្យសុំ ចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ នៅគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត (គយ.សប) ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៧ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការបិទផ្សាយបញ្ជីបេក្ខជនផ្លូវការ ថ្ងៃទី ១៨ ខែមេសា (ថ្ងៃចុងក្រោយ) រហូតដល់ថ្ងៃទី ១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

ពាក្យសុំចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយត្រូវធ្វើជា ៣ច្បាប់ និងមានចុះហត្ថលេខាដោយប្រធាន ឬតំណាងគណបក្សនយោបាយដែលទទួលបានការផ្ទេរសិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីប្រធានគណបក្សនយោបាយ ។ ការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ មិនអនុញ្ញាតឲ្យផ្ទេរសិទ្ធិបន្តឡើយ លើកលែងតែក្នុងលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិនោះមានខ្លឹមសារអនុញ្ញាតឲ្យផ្ទេរ សិទ្ធិបន្ត ។

ពាក្យសុំចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ៖

- ច្បាប់ថតចម្លងលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ នៅក្រសួងមហាផ្ទៃមួយច្បាប់

- បញ្ជីឈ្មោះភ្នាក់ងារពេញសិទ្ធិ និងភ្នាក់ងារបម្រុងដែលជានីតិជន ដោយបញ្ជាក់នាមត្រកូល នាមខ្លួន ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត អាសយដ្ឋាន និងការិយាល័យបោះឆ្នោត ដែលភ្នាក់ងារនោះត្រូវបំពេញការងារ

- បញ្ជីភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយដែលមានការបញ្ជាក់របស់មេឃុំ ចៅសង្កាត់ ថា មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតណាមួយក្នុងឃុំ សង្កាត់ នោះ

- សេចក្តីប្រកាសគោរពច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ច្បាប់ស្តីពីគណបក្សនយោបាយ បទបញ្ជានីតិវិធីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងក្រមសីលធម៌សម្រាប់គណបក្សនយោបាយ បេក្ខជន និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត ។

៣- គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត (គយ.សប) ត្រូវផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់ជូនដល់ភ្នាក់ងារគណបក្ស នយោបាយណាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមច្បាប់បោះឆ្នោត ។ ក្នុងករណីមានភ្នាក់ងារណាម្នាក់ដែលបំពេញមិនបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌនៃច្បាប់បោះឆ្នោតគយ.សប ត្រូវបដិសេធឈ្មោះរបស់ជននោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅសមាជិកគណបក្សនយោបាយ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលពាក្យស្នើសុំ ។

គណបក្សនយោបាយ មានសិទ្ធិដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារ និងភ្នាក់ងារបម្រុងរបស់ខ្លួនជាថ្មី ១លើក ទៀត ជំនួសឈ្មោះភ្នាក់ងារ និងភ្នាក់ងារបម្រុងដែលបានបដិសេធ មក គយ.សប ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣ថ្ងៃ បន្ទាប់ ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការបដិសេធ ។

គណបក្សនយោបាយ ដែលបានទទួលស្គាល់ឲ្យចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារដើម្បីសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត មានសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូរភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន រហូតដល់ម៉ោង ១៧,៣០នាទី មួយថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត (ថ្ងៃទី ៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៧) ។

៤- ក្នុងការសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយមានសិទ្ធិ ជំទាស់ ឬតវ៉ារាល់ការរំលោភទៅលើច្បាប់ ឬបទបញ្ជានីតិវិធីនៃការបោះឆ្នោត ដែលភ្នាក់ងារនោះបានឃើញផ្ទាល់ ។ ការជំទាស់ ឬការតវ៉ាត្រូវធ្វើឡើងទៅប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោតឬប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅពេលមានការរំលោភឬបន្ទាប់ពីមានការរំលោភដោយបង្ហាញពីមូលហេតុឬភស្តុតាងដែលនាំឲ្យ មានការពិនិត្យ ឬការរំលោភច្បាប់ ឬ/និងការរំលោភបទបញ្ជានីតិវិធីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ នៅក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតនោះ ។

៥- ក្នុងការសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយមិនត្រូវ ៖

- ផ្តល់ការណែនាំ ឬស្តីបន្ទោសដល់មន្ត្រីបោះឆ្នោត និងមន្ត្រីរាប់សន្លឹកឆ្នោត

- រំខាន ឬជ្រៀតជ្រែកដំណើរការបោះឆ្នោត និងដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោត

- លើកឡើងនូវការជំទាស់ ឬកាត់វាទៅជនណាម្នាក់ក្រៅពីប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬប្រធានគណៈកម្មការការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោតបានឡើយ

- រំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់បោះឆ្នោត ឬបទបញ្ជា នីតិវិធី សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឡើយ ។

៦- ប័ណ្ណសម្គាល់ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ មានសុពលភាពប្រើប្រាស់បានសម្រាប់តែការសង្កេតមើល ដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោតប៉ុណ្ណោះ ។

II- អ្នកសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោត (អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ)

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ

១- អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ គឺជាជនជាតិខ្មែរ ឬជនបរទេសជាសមាជិកនៃសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងស្រុក ឬជនបរទេសដែលត្រូវបានអញ្ជើញដោយសមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងអនុញ្ញាតដោយ គ.ជ.ប មានសិទ្ធិចូលរួមសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតទាំងមូល ។ ការដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ ត្រូវធ្វើនៅ គ.ជ.ប ។ ការទទួលពាក្យចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ១៥ ខែកុម្ភៈ រហូតដល់ ថ្ងៃទី ២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

អ្នកសង្កេតការណ៍ត្រូវជាអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត លើកលែងតែជនបរទេស និងបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ បទបញ្ញត្តិវិធីសម្រាប់ការបោះឆ្នោត និងក្រមសីលធម៌សម្រាប់ អ្នកសង្កេតការណ៍ក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត ។

២- សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលមានបំណងចូលរួមសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះ ចំនួន ៣ច្បាប់ ដោយមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

- មានលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីជាផ្លូវការនៅក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- មានលក្ខន្តិកៈ ឬឯកសារប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដែលបញ្ជាក់ពីគោលបំណង ឬទិសដៅក្នុងការលើកកម្ពស់ការការពារអភិបាលកិច្ចល្អប្រជាធិបតេយ្យ ឬការបោះឆ្នោត ឬសិទ្ធិមនុស្ស ឬច្បាប់ ឬយុត្តិធម៌សង្គម
- មានកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអប់រំ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជូនសមាជិកសង្កេតការណ៍របស់ខ្លួន
- មានផែនការការងារ និងស្ថានភាពថវិការបស់ខ្លួន
- បញ្ជីឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍តាមរាជធានី ខេត្ត ដែលត្រូវធ្វើការសង្កេតការណ៍
- សេចក្តីប្រកាសគោរពច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ បទបញ្ញត្តិវិធីសម្រាប់ការ បោះឆ្នោត និងក្រមសីលធម៌សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍ក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត

៣- គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវចុះឈ្មោះ និងផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់ឲ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ណាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌ កំណត់ដូចខាងលើ ។ ក្នុងករណីអ្នកសង្កេតការណ៍ណាម្នាក់ គ្មាន លក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមលក្ខខណ្ឌកំណត់ដូចខាងលើ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) ត្រូវបដិសេធឈ្មោះជននោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឲ្យទៅសាមីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលបានដាក់ពាក្យសុំសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យស្នើសុំ ។ គ.ជ.ប ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ចំពោះតែអ្នកសង្កេតការណ៍ណា ដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងបដិសេធឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍ដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិមិនគ្រប់គ្រាន់នោះចោល ។ សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះជាអ្នកសង្កេតការណ៍របស់ខ្លួនជាថ្មីតាមការកំណត់របស់គ.ជ.ប ។

សេចក្តីសម្រេចអនុញ្ញាតលើឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ ត្រូវផ្ញើទៅគណៈកម្មការរាជធានី ខេត្ត រៀបចំការបោះឆ្នោត (គជ.ខប) ពាក់ព័ន្ធមួយច្បាប់ ។ គជ.ខប ពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិបំពេញការងារ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជធានី ខេត្ត របស់ខ្លួន ។

ប័ណ្ណសម្គាល់អ្នកសង្កេតការណ៍ ដែលអាចយកជាផ្លូវការបានក្នុងដំណើរការសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោត លុះត្រាតែប័ណ្ណសម្គាល់នោះចេញដោយគ.ជ.ប តាមរយៈ គជ.ខប ។

៤- សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អាចស្នើសុំដាក់អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិចល័តទូទាំងប្រទេស សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងច្រើន ១០នាក់ ក្នុងករណីសមាគម ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនោះមានអ្នក សង្កេតការណ៍របស់ខ្លួន ចាប់ពី ៥រាជធានី ខេត្ត ឡើងទៅ ។

៥- អង្គការដែលបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋាភិបាលមិនអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាអ្នកសង្កេតការណ៍ឡើយ ។

អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ

១- អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ គឺជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និងប្រទេសនានា ដែលត្រូវបានអញ្ជើញ និងទទួលស្គាល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលហើយនិងអនុញ្ញាតដោយ គ.ជ.ប ។

ពេលចូលដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិត្រូវទៅបង្ហាញខ្លួននៅក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានផ្សេងៗ និងត្រូវទៅដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះជាអ្នកសង្កេតការណ៍ អន្តរជាតិនៅ គ.ជ.ប ពីថ្ងៃទី ១៥ ខែកុម្ភៈ រហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

គ.ជ.ប ត្រូវពិនិត្យពាក្យសុំចុះឈ្មោះ និងផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់ដែលបានបំពេញហើយ និងចេញសេចក្តីសម្រេច អនុញ្ញាតយល់ព្រមឲ្យអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ២ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលពាក្យសុំ ។

អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយ គ.ជ.ប មានសិទ្ធិសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតទាំងមូល ឬតាមដំណាក់កាល និងគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ អ្នកបកប្រែរបស់អ្នកសង្កេត ការណ៍អន្តរជាតិ ត្រូវដាក់ឈ្មោះភ្ជាប់ជាមួយនិងពាក្យសុំចុះឈ្មោះជាអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ ដោយបញ្ជាក់ពី មុខងាររបស់ខ្លួន ។ អ្នកបកប្រែភាសា ពុំមានសិទ្ធិដូចអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិឡើយ ប៉ុន្តែអាចចូលរួមដំណើរជាមួយអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិទៅគ្រប់កន្លែងធ្វើការសង្កេតការណ៍ ។

២- ក្នុងពេលសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោត អ្នកសង្កេតការណ៍ទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ មិនត្រូវ ៖

- ផ្តល់ការណែនាំ ឬស្តីបន្ទោសដល់មន្ត្រីបោះឆ្នោត និងមន្ត្រីរាប់សន្លឹកឆ្នោត
- ខាន ឬជ្រៀតជ្រែកដំណើរការបោះឆ្នោត និងដំណើរការរាប់សន្លឹកឆ្នោត
- រំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់បោះឆ្នោត ឬបទបញ្ញត្តិ វិធីវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិ រៀបចំការបោះឆ្នោតឡើយ ។

តើសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសចិន៖ឥទ្ធិពលយ៉ាងដូចម្តេច ដល់សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ នេះ?

សកម្មភាពជីវមាតិកនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចមួយនៃប្រទេសចិន

តើជាការបើកចំហ ឬក៏បិទបញ្ចប់ទៅហើយ? តើត្រូវឆ្ពោះទៅមុខ ទៀត ឬក៏ត្រឡប់ក្រោយមកវិញ? នេះគឺជាសំណួរដែលបានចោទសួរ ឡើងនៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ស្ថិត នៅលើផ្លូវបំបែក ហើយវាត្រូវការចាំបាច់ឲ្យមានសេចក្តីក្លាហានគ្រប់ គ្រាន់ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតនិងការទទួលខុស ត្រូវពីគ្រប់ភាគីទាំងអស់នៅជុំវិញពិភពលោក ដើម្បីដាក់ចេញផែនការ និងគោលដៅ ព្រមទាំងរួមគ្នាស្រាវជ្រាវផ្លូវទ្រទ្រង់ដល់កំណើនសេដ្ឋ- កិច្ច។ វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ នេះ នឹងត្រូវ ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យបានទូលំទូលាយ និងការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះប្រសិទ្ធភាពនៃអភិបាលកិច្ច សេដ្ឋកិច្ចសាកល។

សេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសចិន បាននិងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាល នៃការផ្លាស់ប្តូរដ៏ជ្រាលជ្រៅ និងមិនដែលធ្លាប់មានពីមុនមក។ ការ សម្របសម្រួលប្រកបដោយនវានុវត្តភាព, ភាពបែកខ្ញែក, ការបើកចំហរ និងការចែករំលែកនូវទស្សនទាននៃការអភិវឌ្ឍ ដែលលើកឡើងដោយ ប្រធានាធិបតីចិន **ស៊ី ជីន ពីង** មិនត្រឹមតែផ្តល់ ដំណោះស្រាយ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចដ៏ល្អរបស់ចិននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ បានផ្តល់ជាគោលដៅច្បាស់លាស់ផងដែរ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍរយៈពេល វែងនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ កំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធលើផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ បានផ្តល់ជាជំនួយដល់ថាមពលនៃការអភិវឌ្ឍថ្មីមួយ ហើយបានធ្វើឲ្យកើត ឡើងនូវប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច របស់ ប្រទេស។ ការធ្វើឲ្យងាយស្រួលចំពោះទម្រង់ការនៃការងារគ្រប់គ្រង និងការធ្វើប្រតិបត្តិ កម្មនៃអំណាចរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាលទៅថ្នាក់ក្រោម ជាតិ ព្រមជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនវានុវត្តភាពពង្រឹងនីតិវិធី ការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ទាំងអស់នេះបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ បំផុតដល់ការបង្កើតឲ្យមាននូវប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចមួយដែលអាចធានា ចំពោះការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានសុខភាព និងស្ថិរភាពរបស់ចិន។

ចិនមានសុភាសិតមួយឃ្លាថា «សេដ្ឋកិច្ច» «មានន័យថា ដើម្បីធ្វើឲ្យ

សង្គមរីកចម្រើននិងធ្វើឲ្យផលចំណេញបានទៅប្រជាជន»។ គោលដៅ នៃអភិបាលកិច្ច ត្រូវបានគាំទ្រដោយគំនិតប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត របស់ចិនតាំង ពីបុរាណកាលមកដូចខាងលើនោះឯង។ ទស្សនទាននៃ អភិបាលកិច្ចដ៏មានសារៈសំខាន់នេះក៏ត្រូវបានគាំទ្រពីបក្សកុម្មុយនីស្ត ចិនផងដែរ។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ចិនបានកើនឡើងក្នុងរង្វង់៦,៧% ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ ១១ខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០១៦កន្លងទៅ ប្រទេសចិន បានបង្កើតការងារថ្មីជូនប្រជាជនជាង១២ លាននាក់ នៅក្នុងទីក្រុង និងទីប្រជុំជននានា ហើយបានរំដោះប្រជាជនប្រមាណជាង ១០លាន នាក់ ឲ្យចេញពីភាពក្រីក្រ។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភព លោកមានល្បឿនយឺតយ៉ាវក៏មិនមែនជាការងាយស្រួលប៉ុន្មានដែរសម្រាប់ ប្រទេសចិន ក្នុងការធ្វើឲ្យបានសម្រេចនូវរាល់សមិទ្ធផលទាំងនេះ។

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ សមិទ្ធផលគួរឲ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើនដែល រដ្ឋាភិបាលចិនកសាងបាន ជាពិសេសផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរួមមាន ខ្សែរថភ្លើងតភ្ជាប់ខេត្ត គឺងហាយ ទៅតំបន់ខ្ពង់រាបទីបេ ការកសាង សម្រេចបានទាំងស្រុងរចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវហាយវេ ឆ្លងកាត់ក្នុងទូទាំង ប្រទេស ការកសាងទំនប់វារីអគ្គិសនី Three Gorges Dam ការស្ថាបនា ពហុកំពង់ផែ ដែលបានតភ្ជាប់គ្រប់តំបន់ក្នុងប្រទេសទៅកាន់មហា សមុទ្រ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ប្រទេសចិនបានរកឃើញបច្ចេក វិទ្យាថ្មីៗក្នុងការអភិវឌ្ឍស្ថានីយអវកាស និងការពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវ សមត្ថភាពការពារជាតិរបស់ខ្លួន។

ក្នុងខណៈពេលដែលប្រទេសរបស់ខ្លួន កំពុងមានការអភិវឌ្ឍប្រទេស ចិន ក៏បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ទៅដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភព- លោក។ យោងទៅតាមការវាយតម្លៃរបស់អង្គការរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ចិនបានរួម វិភាគទានប្រមាណ ៣៩% ចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភព លោកក្នុងឆ្នាំ២០១៦ គឺកើនឡើងប្រមាណ ១៤,២% បើធៀបនឹង ឆ្នាំ២០១៥។ នៅក្នុងជំនួបកំពូលនៃប្រទេស G20 លើកទី១១ ដែល ចិនធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះកាលពីខែកញ្ញា កន្លងទៅជាថ្មីម្តងទៀតប្រទេសចិន បានបង្ហាញពីការខិតខំឥតសំចៃក្នុងការជំរុញឲ្យខ្លាំង ប្រកបដោយចីរភាព តុល្យភាពជាបរិយាប័ន្នទៅដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកល។ ប្រជាជនចិន មិនមែនគ្រាន់តែដក់ជាប់ក្តីសង្ឃឹមពីអតីតកាលដែលបុព្វបុរសខ្លួនបាន កសាងមហាកំពង់ផែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះពួកគេបានឧទ្ទិសទៅ ដល់ការកសាងឡើងវិញនូវផ្លូវសូត្រផងដែរ។ «ការពិគ្រោះពិភាក្សា រួមគ្នា, ការស្ថាបនារួមគ្នា និងការបែងចែកផលចំណេញជាមួយគ្នា» គឺជាទស្សនទាន ដែលកំណត់អត្ថន័យច្បាស់លាស់នៃគំនិតផ្តួចផ្តើម «ផ្លូវមួយខ្សែក្រវាត់មួយ» និងទទួលបានការគាំទ្រពីសហគមន៍អន្តរជាតិ។ ប្រទេសចិន នៅតែមានផែនការធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនមានការ

អភិវឌ្ឍន៍កាន់តែខ្លាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៧ នេះ។ មហាសន្និបាតបក្សកុម្មុយនីស្តចិនលើកទី១៩ ដែលគ្រោងធ្វើនៅចុងឆ្នាំនេះ ក៏គ្រោងដាក់ចេញនិងធ្វើឲ្យបាន សម្រេចនូវគោលការណ៍គោលនយោបាយជាអាទិភាពមួយចំនួន ដែលធ្វើឲ្យមានស្ថិរភាពសង្គម និងទីផ្សារ។ សកលការប្រជុំនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងសេរីភាវូបនីយកម្មនៅតែជានិរន្តរភាពសេដ្ឋកិច្ចសាកល។ ប្រទេសចិនគ្រោងនឹង ធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃវេទិកាកំពូលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិស្តីពីគំនិតផ្តួចផ្តើមខ្សែក្រវាត់មួយ ផ្លូវមួយ និងកិច្ចប្រជុំលើកទី៩ នៃបណ្តាប្រទេសបង្កើតធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ថ្មី BRICS ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីកសាងនូវនវានុវត្តភាពការបើកចំហគំនិតផ្តួចផ្តើម និងបរិយាប័ន្នសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ ទាំងអស់នេះមានន័យថា ចិននឹងចាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនូវប្រាក់ចំណេញរបស់ប្រជាជនចិន ដែលផ្តល់ជាភ្នាក់ងារសង្ឃឹមដ៏មុតមាំសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧នេះ។

តមកពីដំណើរ ២៦

ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការផ្តល់សេវាលើវិស័យវប្បធម៌នៅខ្វះខាត និងខ្វះចន្លោះច្រើន រួមទាំងការអនុវត្តនៅមានកម្រិត។ សមត្ថភាពនៃការច្នៃប្រឌិតបង្កើតផលិតផល វប្បធម៌ថ្មីៗប្រកបដោយគុណភាពមានចរិតជាតិ ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកម្រិតដែលជាកត្តា ធ្វើឲ្យមានការលូតលាស់ស្នាដៃតែងតែទទួលបាននូវការគោរពបន្ត។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តជំនួញវិស័យវប្បធម៌នៅមានការខ្វះខាតច្រើនដូចជា សាលសម្តែងសិល្បៈ និងការិយាល័យធ្វើការជាដើម។

ជាការពិតណាស់ ការថែរក្សាអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌គឺជាកិច្ចការគ្មានទីបញ្ចប់ និងមានវិសាលភាពធំធេង ដែលត្រូវការនូវធនធានមនុស្សប្រកបដោយចំណេះដឹង និងជំនាញពិតប្រាកដទាំងវិសាលភាពស្របសម្រាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ បច្ចុប្បន្ននេះ យើងត្រូវទទួលស្គាល់ថា យើងកំពុងស្ថិត នៅក្នុងសម័យសកលភាវូបនីយកម្ម ដែលក្នុងនោះចរន្តនៃវប្បធម៌បរទេសបាននឹងកំពុងហូរចូលយ៉ាងគំហុក ដែលនាំមកជាមួយនូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានខ្លះៗដែរ។ លោកជំទាវ **ម៉ែង សំអេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជាអគ្គនាយកក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចបានថ្លែងនៅក្នុងសន្និបាតបុកសរុបការងារវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ កាលពីថ្ងៃទី២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ថា ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងលើ ក្រសួងរួមទាំងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងវិស័យឯកជនត្រូវពង្រឹងចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពខាងផ្នែកវប្បធម៌ និងការពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌ និងគោរពឲ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ដ៏ល្អប្រពៃរបស់ជាតិយើង។ បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យវប្បធម៌ និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីជាប្រចាំដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទាំងបរិមាណ និងគុណភាព។ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងនិងការរៀបចំតំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ សំដៅថែរក្សាការពារអភិរក្សនូវមរតកវប្បធម៌ដ៏មានតម្លៃរបស់ជាតិ សំដៅប្រែក្លាយមណ័យដ្ឋានវប្បធម៌ទាំងនេះជាគោលដៅទេសចរណ៍ វប្បធម៌ផង និងជាទីកន្លែងសម្រាប់ការចត់ខ្សែភាពយន្តជាតិ និងអន្តរជាតិផង។ ជំរុញការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌នៅតាមរាជធានី-ខេត្តដើម្បីបង្ហាញពីប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់និងរបៀបរបប

ចិន គឺជាប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍន៍បំផុតក្នុងពិភពលោកជាមួយនឹងទំហំសេដ្ឋកិច្ចដ៏សម្បើម ប៉ុន្តែការអភិវឌ្ឍរបស់ខ្លួនក៏មិនទាន់មានសភាពស្មើគ្នានៅឡើយដែរ។ ការផ្លាស់ប្តូរសេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងតែដំណើរការ នៅក្នុងប្រទេសកំពុងប្រឈមមុខជាមួយនឹងការលំបាកជាច្រើន។ ប៉ុន្តែដោយសារតួនាទីដឹកនាំជាស្នូលរបស់មេដឹកនាំចិន និងការគាំទ្រដ៏ខ្លាំងពីប្រជាជនដែលមានចំនួនប្រមាណ១៣០០ លាននាក់ដែលជាកម្លាំងដ៏សកម្មជាមួយនឹងស្ថានភាពរបស់ប្រទេសដែលមានស្ថិរភាព ភាពចុះសម្រុង និងសង្គមមួយប្រកបដោយភាពស្វាហាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ ទីផ្សារសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកមានកម្លាំងទិញខ្លាំង និងសក្តានុពលដ៏ធំធេង ការបើកចំហកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ការបែងចែកផលចំណេញឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក និងបរិយាកាសធុរកិច្ច ឈ្នះ-ឈ្នះទាំងអស់នេះហើយគឺជាមធ្យោបាយជាទូទៅក្នុងការ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា សេដ្ឋកិច្ចរបស់ចិននឹងបន្តឆ្ពោះដំណើរទៅមុខទៀត។

រស់នៅរបស់ប្រជាជនខ្មែរនិងជនជាតិដើមភាគតិចក៏ដូចជាភាពសម្បូរណ៍បែបនៃវប្បធម៌ខ្មែរសំដៅផ្សព្វផ្សាយនិងចែករំលែកចំណេះដឹងពីគ្នាទៅវិញទៅមក ពិសេសនៅក្នុងស្រទាប់យុវវ័យ ។ យកចិត្តទុកដាក់លើកស្ទួយសកម្មភាពវប្បធម៌របស់ជនជាតិភាគតិច និងវប្បធម៌នៅតាមតំបន់ជាប់ស្រយាល។ បន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងអស់អរូបីដែលកំពុងប្រឈមនឹងការបាត់បង់ ដើម្បីចងក្រងទុកជាឯកសារដូចជា តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ និងការប្រមូលប្រមូល ព័ត៌មានចំណេះដឹង និងចំណេះធ្វើពីព្រឹទ្ធាចារ្យ ចាស់ទុំ និងអ្នកមានចំណេះជំនាញក្រៅប្រព័ន្ធ សំដៅថែរក្សាអភិរក្សបេតិកភណ្ឌដ៏មានតម្លៃទាំងនោះឲ្យបានគង់វង្ស។

ឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើន ជាពិសេសក្នុងភ្លើងសង្គ្រាមកុំរ៉ាដ និងរបបប្រល័យពូជ សាសន៍ វិស័យវប្បធម៌របស់ជាតិក៏ទទួលរងការបំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងដំណំ។ ប៉ុន្តែតាំងពីក្រោយថ្ងៃនោះ ៧ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា វិស័យវប្បធម៌និងសិល្បៈដែលជាប្រលឹងជាតិនិងជាអត្តសញ្ញាណជាតិក៏ត្រូវបានស្តារឲ្យរស់ឡើងវិញ និងមានការអភិវឌ្ឍរីកចម្រើនរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃដោយបានចាក់ឫសយ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងសង្គមក្នុងក្រអៅបេះដូង និងជួងព្រលឹងខ្មែរគ្រប់រូប។ ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូបមានមោទនភាពយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារ សម្បត្តិវប្បធម៌របស់យើងមួយចំនួនត្រូវបានពិភពលោកទទួលស្គាល់ និងបានចុះបញ្ជីបញ្ចូលជាបេតិកភណ្ឌពិភពលោករួមមាន៖ ប្រាសាទតំបន់អង្គរ នៅឆ្នាំ១៩៩២ និងប្រាសាទព្រះវិហារនៅឆ្នាំ២០០៨ រីឯបេតិក ភណ្ឌអរូបីនៃមនុស្សជាតិរួមមាន៖ របាំព្រះរាជទ្រព្យនៅឆ្នាំ២០០៣ ល្ខោនស្រមោលស្បែកធំនៅឆ្នាំ២០០៥ ល្បែងទាញព្រំត្រនៅឆ្នាំ២០១៥ និង «ចាប៊ីជងវ៉ែង» ដែលត្រូវបញ្ចូលកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦។ ទន្ទឹមនេះ សម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី និងអរូបីមួយចំនួនទៀតក៏បាននឹងកំពុងរៀបចំជាឯកសារសំណើ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលជាបេតិកភណ្ឌពិភពលោក និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិជាបន្តបន្ទាប់ផងដែរក្នុងនោះមាន៖ ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុកប្រាសាទបន្ទាយឆ្មារប្រាសាទកោះកេរ្តិ៍ ប្រាសាទបឹងលាជាដើម។

ស្នេហាប្រជាប្រិយ

១. ស្រណោះមាតុភូមិចាស់ទុំដាំត្នោត	ជាគោរពប្រយោជន៍ជួយជនខេមរា
សីលទានកុសលផលឋានទេវតា	សែនសុខសក្តាកម្ពុជាកប្បស។
២. ត្នោតដុះជាសដី លៃបានជម្រក	ជុំវិញកែវភោគប្រាណតម្រាប
ផ្លែត្នោតទឹកត្នោតមានឱជារស	ទឹកត្នោតរំងាស់ស្ករល្អប្រពៃ ។
៣. ត្នោតច្រើនសែននៅ មាសពេញយក	ត្នោតហ្វូងច្រូងឈរសាទរស្រស្រី
មានស្បៀងបន្ថែមបង្អែមចំណី	រសជាតិគប្បីសន្តោសមេត្តា ។
៤. មេត្តា ការពារ ណាកែវចរណ	ត្នោតប្រជាប្រិយ ទឹកដីដូនតា ត្នោត
តម្កល់ក្រកូលសាវតារ	ត្នោតនៅកាលណាភ្លឺថ្លាស្រុកយើង ។
៥. សប្បាយរាល់ឆ្នាំជាត្នោតលូនខ្ពស់	ដីថ្មសោតនោះ ដុះឡើងស្រយើល
ទូលស្រែអំពកដំបូកចំរើរ	ក្រអើនទង្វើសំបូរបាយទឹក
៦. ត្នោតធម្មជាតិផ្អើម សន្សើមខ្យល់ទៀង	រដូវធ្លាក់ភ្លៀងស្បៀងស្រូវសន្ធឹក
ត្នោតម្លប់ត្រជាក់ ពំនាក់ល្ងាចព្រឹក	យប់ថ្ងៃយើងនឹក នឹកឃើញសែនប្រឹង ។

ដោយលោក: **ជឹម ទុន** មន្ត្រីចូលនិវត្តន៍

អតីតអគ្គនាយករងទី១ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានចំការកៅស៊ូ

គ្មានបញ្ហា

នាយ ទើប ទើបនឹងទិញ រថយន្តមួយគ្រឿង តែផ្ទះចង្អៀត ពេកយប់ឡើង ចតចោលនៅ ខាងក្រៅ ។ ដោយដឹងថា ម៉្លេះនោះពួកចោរ ចូលចិត្តវាយ បំបែកកញ្ចក់ទ្វារ រថយន្តចូល លួចដោះវិទ្យុ ។ ហេតុនេះ ពេលចតរថយន្តរួចនាយ ទើប សរសេរលើ ក្រ ជាសម្បយសន្លឹកបិទភ្ជាប់កញ្ចក់រថយន្តថា រថយន្តនេះអត់មានវិទ្យុទេ ។

លុះព្រឹកឡើងរថយន្តត្រូវចោរលួចយកទៅចាត់ ។ ពួកចោរប្រើដីស សរសេរលើថ្នល់ត្រង់កន្លែងចតរថយន្តដាក់ថា អត់បញ្ហាទេ យើងអាចទិញ វិទ្យុថ្មីដាក់ចូលក៏បានដែរ ។

មិនបានទេ

មុនពេលចូលដំណេកមីង យំម និយាយប្រាប់នាង យំ ជាកូន៖

- ម៉ែមើលឃើញកូនឯងកាន់តែស្និទ្ធស្នាលជាមួយអន្ទិតយុទ្ធខ្លាំងឡើងៗ រាល់ថ្ងៃហើយ។ អាម្នាក់ហ្នឹង ក៏កាន់តែឈានហួសព្រំដែន មនោសញ្ចេតនា មិត្តភក្តិបន្តិចម្តងៗដែរ។ កូននៅក្មេង កូនត្រូវខំរៀនសូត្រ ដើម្បីអនាគតរបស់ខ្លួនកុំឲ្យគេយកចំណេញលើខ្លួនបានឲ្យសោះដឹងឬនៅ ?

- ចាស...អត់អីទេម៉ែ ។ គាត់ថា គាត់ទុកខ្ញុំជាប្អូនធម៌ ដូច្នេះការរាប់អានរបស់ខ្ញុំជាមួយគាត់ គឺរាប់អានក្នុងនាមជាបងធម៌ ប្អូនធម៌ តើម៉ែ ។

- ទេ....មិនបានទេ គ្រោះថ្នាក់ណាស់! កាលដើមឡើយ ម៉ែ និងឪពុករបស់ឯងក៏ជាបងធម៌ ប្អូនធម៌ដែរ ម៉ែប្រាប់កូនឲ្យដឹងចុះ កូនកុំប្រហែសឲ្យសោះណា ។

អត់ដៃ

ពេលកំពុងបណ្តើរគ្នា រកចំណីក្នុងទីធ្លាជុំវិញផ្ទះ អាគក សួរនាងមេ ៖

- មនុស្សលោកស្រីៗសុទ្ធតែមានដោះធំៗ ចុះចំណែកអូនឯងវិញ ម៉េចក៏អត់ដោះអីចឹង ?

នាង មេ សម្លក់ រួចទើបតប ៖

- បង គក ឯងអត់មានដៃសម្រាប់អង្អែលផង អូនចាំបាច់មានដោះធ្វើអី ។

សងសឹក បានសំរេច

នាព្រឹកមួយនាយ ផែន សួរនាងជូនជាប្រពន្ធ ៖

- បងដឹងខ្លួនថា ឧស្សាហ៍ផ្ទះកំហឹងដោយចៃដន្យ តែសំណាងល្អ អូនអាចទប់ចិត្តបានរាល់លើក ដោយមិនបានតបតជាមួយបងសោះ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបប្តីប្រពន្ធយើង មានសុភមង្គល ជាមួយគ្នា រហូតដល់សព្វថ្ងៃ។ អូនប្រាប់បងមកមើល អូនមានវិធីយ៉ាងម៉េច បានជាអាចទប់ចិត្តបានរាល់លើក ដោយមិនតបតជាមួយបង ?

- ចាំ! រាល់ពេលខឹងស្ទើរទ្រាំមិនបាន អូនតែងរត់ចូលបន្ទប់ទឹក ដុសលាងសម្អាតបង្គន់អនាម័យ រហូតបានស្អាតបានល្អ ទើបចេញមកវិញ បងមិនធ្លាប់សម្គាល់ឃើញទេឬ ?

- ថាម៉េច! ដុសលាងបង្គន់អនាម័យ អាចជម្រុះកំហឹងបាន ?

- ចាំ! សម្រាប់អូនគឺបានមែន ព្រោះអូនប្រើប្រាស់ប្រាសដុសធ្មេញរបស់បង សម្រាប់ដុសបង្គន់រាល់លើក ហើយនិយាយប្រាប់ខ្លួនឯងថា សងសឹកបានសម្រេចហើយៗ ។

ចង់ប្រែប្រួលទូទៅ

នៅពេលកំពុងផឹកជួបជុំមិត្តភក្តិ ៤ នាក់ នាយ កាក់ ផ្ដើមនិយាយ ៖

- អេហ៍ សម្លាញ់ រាល់ពេលផឹកចប់ វិលត្រឡប់ទៅដល់ផ្ទះវិញខ្ញុំបន់ឲ្យតែប្រពន្ធឡូឡាទេ!

- អ្នក ម៉េចអីចឹងទៅវិញ ?

- ព្រោះថាពេលឮមាត់ប្រពន្ធឡូឡាទើបខ្ញុំដឹងថា គ្រែដេកនៅកន្លែងណា ។ បើមិនអីចឹងទេ ខ្ញុំមុខជាដេកលើកាប៉ូហើយសម្លាញ់អើយ ។

ដៃគគ្រិច

ព្រឹកមួយនាយចែម បានដើរចូលហាងកាត់និងកក់សក់របស់នាយចូច ហើយក្រឡេកឃើញដៃនាយ ចូច គគ្រិចពេកក៏ជ្រួញចិញ្ចើមសួរ ៖

- អេហ៍ ចូច ព្រឹកនេះ ម៉េចបានជាដៃរបស់ឯងគគ្រិចខ្លាំងម្ល៉េះ ?

- ហ៊ី ចែម អើយ តាំងពីព្រឹកមកដល់តទៅ អត់ទាន់បានកក់ក្បាលឲ្យម្នាក់ណាផង ទើបដៃគគ្រិច អីចឹងហើយ ។

អ្នកឧបត្ថម្ភ ចរន្តនាព្រឹក ប្រជាជន លេខ ១៨៩

១-	លោកជំទាវ ម៉ែង	សំអុន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច	៤០០.០០០ រ
២-	ឯ.ឧ	តែ	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានក្រុមការងាររដ្ឋបាលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១០០ ដុល្លារ
៣-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១០០ ដុល្លារ
៤-	ឯ.ឧ	អុន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	២០០ ដុល្លារ
៥-	ឯ.ឧ	ចេង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១៥០ ដុល្លារ
៦-	ឯ.ឧ	ហ៊ុន	ប្រធានគណៈកម្មការទី ៤ នៃរដ្ឋសភា	១០០ ដុល្លារ
៧-	ឯ.ឧ	ថេង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទេសចរណ៍	១០០ ដុល្លារ
៨-	ឯ.ឧ	អ៊ុត	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	១០០ ដុល្លារ
៩-	ឯ.ឧ	គង់	ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលបន្ទុកអគ្គនាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	១០០ ដុល្លារ
១០-	ឯ.ឧ	លន់	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពង់ចាម.....	១០០ ដុល្លារ
១១-	ឯ.ឧ	អូស្វាន	ប្រធានគណៈចលនាសាសនិកឥស្លាម នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០ ដុល្លារ
១២-	ឯ.ឧ	សរ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តក្រចេះ	១០០ ដុល្លារ
១៣-	ឯ.ឧ	ធី	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៤-	ឯ.ឧ	ម៉ែង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០ ដុល្លារ
១៥-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	អនុប្រធានគណៈកម្មការទី ១០ នៃព្រឹទ្ធសភា	១០០ ដុល្លារ
១៦-	ឯ.ឧ	យូ	អនុប្រធានក្រុមការងាររបស់គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ចុះដួយរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៧-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបាត់ដំបង			១០០ ដុល្លារ
១៨-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាប			១០០ ដុល្លារ
១៩-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ			១០០ ដុល្លារ
២០-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកិច្ចការនារី			៥០ ដុល្លារ
២១-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបន្ទាយមានជ័យ			៥០ ដុល្លារ
២២-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពត			៥០ ដុល្លារ
២៣-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ			២០០.០០០ រ
២៤-	ឯ.ឧ	លឹម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	២០០.០០០ រ
២៥-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៦-	ឯ.ឧ	ថា	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	២១៣.៤៧០ រ
២៧-	ឯ.ឧ	ជូ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៨-	ឯ.ឧ	ធីត	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ	៥០ ដុល្លារ
២៩-	ឯ.ឧ	សុ	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តព្រះសីហនុ	៥០ ដុល្លារ
៣០-	ឯ.ឧ	ចាយ	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាម	៥០ ដុល្លារ
៣១-	ឯ.ឧ	សុស	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលព្រះវិហារ	៥០ ដុល្លារ
៣២-	ឯ.ឧ	នរ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	២០០.០០០ រ
៣៣-	ឯ.ឧ	យួន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	៥០ ដុល្លារ
៣៤-	ឯ.ឧ	កៅ	អនុប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះដូចខេត្តកោះកុង	៥០ ដុល្លារ
៣៥-	ឯ.ឧ	មាស	អគ្គលេខាធិការនៃអង្គភាពជាតិប្រឆាំងគ្រឿងញៀន	៥០ ដុល្លារ
៣៦-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	២០០.០០០ រ
៣៧-	ឯ.ឧ	នាយ	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០០.០០០ រ
៣៨-	ឯ.ឧ	បូន	អនុរដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	២០០.០០០ រ
៣៩-	ឯ.ឧ	សេង	ជំនួយការផ្ទាល់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន	២០០.០០០ រ
៤០-	ឯ.ឧ	ម៉ែង	សមាជិកព្រឹទ្ធសភា	១០០.០០០ រ
៤១-	ឯ.ឧ	ណេវ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១០០.០០០ រ
៤២-	ឯ.ឧ	ធីន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ	១០០.០០០ រ
៤៣-	លោកជំទាវ	ស៊ីង ស៊ីយុត		១០០.០០០ រ
៤៤-	ឯ.ឧ	គីម	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៥-	ឯ.ឧបណ្ឌិត	មាស	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១០០.០០០ រ
៤៦-	លោកជំទាវ	ធីត្យ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	១០០.០០០ រ
៤៧-	ឯ.ឧ	ថ្លុង	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន	១០០.០០០ រ
៤៨-	លោក	គីម	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាបប្រធានសាខាគណបក្សមន្ទីរសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០.០០០ រ
៤៩-	ឯ.ឧ. ឧកញ៉ា	សន	អនុប្រធានគណបក្សស្រុកកំពង់សិលា	២០ ដុល្លារ
៥០-	ឯ.ឧ	ស៊ីម	អគ្គនាយករដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ	៨០.០០០ រ
៥១-	ឯ.ឧ	អ៊ុន	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តកោះកុង	៥០.០០០ រ
៥២-	ឯ.ឧ	ពត	សមាជិកក្រុមការងារចុះដូចខេត្តកំពង់ចាម	៥០.០០០ រ
៥៣-	ឯ.ឧ	ហេង	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះដូចខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៤-	ឯ.ឧ	ស៊ីវា	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះដូចខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ

អ្នកឧបត្ថម្ភ ព្យាបាល ប្រជាជន លេខ ១៨៩

៥៥-	លោកជំទាវ ស៊ី	ចំនួន		៥០.០០០ រ
៥៦-	លោក មូល	ចំនួន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ	៥០.០០០ រ
៥៧-	លោក ជា	ចំនួន	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៨-	លោក ទេព	ចំនួន	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ នៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៥៩-	លោក អ៊ុំ	រាត្រី	អភិបាលរងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០ រ
៦០-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលខ្មែរកម្ពុជាប្រកាស			៤០.០០០ រ
៦១-	លោក លី	សារី	អភិបាលរង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០ រ
៦២-	លោក គឹម	សុខុណ្ណ	ប្រធានមន្ទីរសាធារណការ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០ រ
៦៣-	ឯ.ឧ	សុខ	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៣០.០០០ រ
៦៤-	ឯ.ឧ	ឈុំ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៣០.០០០ រ
៦៥-	ឯ.ឧ	សារ៉ា	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០ រ
៦៦-	លោក ម៉ៅ	សុខលីម	អនុប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិវេជ្ជសាស្ត្របូរាណក្រសួងសុខាភិបាល សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តតាកែវ	៣០.០០០ រ
៦៧-	លោក ចាន់	សុខណាត	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៣០.០០០ រ
៦៨-	លោក ឃុំ	ពៅ	អភិបាលស្រុកស្វាយចេក.....	៣០.០០០ រ
៦៩-	កញ្ញា គែត	សុខាសា	អនុប្រធានលេខាធិការដ្ឋានអមគណៈកម្មការទី ៤ នៃព្រឹទ្ធសភា	៣០.០០០ រ
៧០-	លោក គាត	ម៉ុង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សសង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០ រ
៧១-	លោក ហង់	មូ	ប្រធានក្រុមការងារចុះ ឃុំរៀង ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	២០.០០០ រ
៧២-	លោក ឈា	ម៉ុងឆ្មុំ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០ រ
៧៣-	លោក ម៉ៅ	ហាត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០ រ
៧៤-	លោក លីម	ចិត្ត	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	២០.០០០ រ
៧៥-	លោក លីម	សេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល.....	២០.០០០ រ
៧៦-	លោក ឈ្មោត	សំអាង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	២០.០០០ រ
៧៧-	លោក ម៉ី	ចុន្ទា	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	២០.០០០ រ
៧៨-	លោក អ៊ុំត	សំអាង	អគ្គនាយករងនៃអធិការដ្ឋានក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០.០០០ រ
៧៩-	លោក គុច	ចាន់ធីត្យ	អាជីវករ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	២០.០០០ រ
៨០-	ឯ.ឧ	សេង	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	១០.០០០ រ
៨១-	ឯ.ឧ	ម៉ុង	អគ្គនាយកកិច្ចការបច្ចេកទេសនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨២-	លោក ម៉ី	លីហុត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	១០.០០០ រ
៨៣-	លោក ជួន	ចុន្ទាឆ្មុំ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨៤-	លោក ជួន	ពៅ	ប្រធាននាយកដ្ឋានទឹកស្អាត ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៥-	លោក ម៉ីម	ប្រស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្សនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៦-	លោក សៅ	សម្បស្ស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៨៧-	លោក ធីត	មុយម៉ុង	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការសាខាបក្សមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ឈាមនៃមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គឌួង	១០.០០០ រ
៨៨-	លោក ឈុន	ម៉ុងឈ័យ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៨៩-	លោក ម៉ុង	ម៉ុងតេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩០-	លោក ស្វាយ	សុគន្ធី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩១-	លោក សុខ	ចំណាង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩២-	លោក សៅ	សម្ភារ	ប្រធានការិយាល័យបណ្តុះបណ្តាលនៃនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្ស នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩៣-	លោក ធីត	ចរិយា	ប្រធានការិយាល័យគណនេយ្យនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩៤-	លោក សែម	សំណាង	ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ កសិកម្ម នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០ រ
៩៥-	លោក សុខ	តារា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៦-	លោក សុំ	ដំណី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៧-	លោក ហួត	ឆាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៨-	លោក ធីម	ចុន្ទា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
៩៩-	លោក ឈុច	រៀងឈី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០០-	លោក សារុន	សម្បត្តិ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០១-	លោក សរ	ចិត្ត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០២-	លោក ឌុច	សុខស្វា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០៣-	លោក ជុំ	ឧត្តរា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០៤-	លោក ឈ្មោង	ម៉ុង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០ រ
១០៥-	លោក យស	មុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៦-	លោក ឡុង	ចន្ទា	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៧-	លោក ឡាច	តីរាត	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកបាភ្នំ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ
១០៨-	លោក ឈាង	សុខឆ្មារា	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០ រ

ក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រាជធានីភ្នំពេញកាន់តែមានការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់ថ្មី

ថែកប្លង់របាយឆមាសឆ្នាំ